

صبح جمعه

۹۷/۷/۲۰

زمان شروع آزمون عمومی: ۸:۱۵

زمان پایان آزمون عمومی: ۹:۱۵

آزمون ۲۰ مهر ماه ۹۷

آزمون عمومی گروه آزمایشی دوازدهم انسانی

نام درس	معمولاً دانش آموزان در هر رده‌ی تراز به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ می‌دهند.				این قسمت را قبل از شروع آزمون بر کنید شما به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ خواهید داد؟
	۷۰۰۰	۶۲۵۰	۵۵۰۰	۴۷۵۰	
فارسی	۶	۵	۳	۲	
عربی (بان قرآن)	۷	۶	۴	۲	
دین و زندگی	۸	۷	۵	۳	
(بان انگلیسی)	۶	۵	۳	۲	

نام و نام خانوادگی:	شماره داوطلبی:
تعداد سؤال: ۸۰	مدت پاسخ‌گویی: ۶۰ دقیقه

عنوان مواد امتحانی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شماره‌ی سؤال‌ها و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ‌گویی (به دقیقه)
۱	فارسی	۲۰	۱	۲۰	۱۵
۲	عربی زبان قرآن	۲۰	۲۱	۴۰	۱۵
۳	دین و زندگی	۲۰	۴۱	۶۰	۱۵
۴	زبان انگلیسی	۲۰	۶۱	۸۰	۱۵

فارسی ۳

۱۵ دقیقه

ستایش / ادبیات تعلیمی
(شکر نعمت)
درس ۱
صفحه‌های ۱۰ تا ۱۸

۱- در کدام گزینه معنای همه واژگان صحیح است؟

- (۱) (فایق: صفت)، (جسیم: خوش‌اندام)، (باسق: بلند)، (وسیم: صاحب‌جمال)
(۲) (انابت: پشیمانی)، (وظیفه: مقرر)، (اعراض: روی آوردن)، (تحفه: ارمغان)
(۳) (تحیر: سرگردانی)، (منکر: زشت)، (تضرع: التماس کردن)، (قدوم: گام‌ها)
(۴) (حلیه: زیور و زینت)، (مطاع: فرمانروا)، (خوان: سفره فراخ و گشاده)، (ربیع: بهار)

۲- در کدام گزینه غلط املایی وجود دارد؟

- (۱) بنده تایب نبود تا پشیمان نشود به دل و استغفار نکند به زبان و از عهد مظالم بیرون نیاید و تا جهد نکند در عبادت.
(۲) درود نامعدود بر ارواح نقاط مراکز جود که هریک در صدر نبوت چندین هزار سرگشته‌گان را به سرحد هدایت رسانیده.
(۳) می‌اندیشم که به هر وجه که ممکن گردد، بکوشم که اهمال در مذهب حمیت رخصت نبینم و در طلب زیادت قدم نمی‌گذارم که به حرص منسوب شوم.
(۴) اگر در آن سعی پیوسته آید و رنجی تحمل کرده شود، ضایع و بی‌ثمر بماند، زیرا که بقای ذکر در امتداد روزگار ذخیرتی نفیس است.

۳- در کدام گزینه، «فعل کمکی» حذف نشده است؟

- (۱) سنگی است زیر آب / در گود شب‌گرفته دریای نیلگون / تنها نشسته در تک آن گور سهمناک
(۲) خاموش مانده در دل آن سردی و سکون / او با سکوت خویش
(۳) از یاد رفته‌ای ست در آن دخمه سیاه / هرگز بر او نتافته خورشید نیم‌روز
(۴) سنگی است زیر آب، ولی آن شکسته سنگ / زنده‌ست می‌تپد به امیدی در آن نهفت

۴- واژگان کدام گزینه در زبان فارسی هم‌آوا ندارند؟

- (۱) خوان، ثنا (۲) بهر، قربت (۳) صبا، حیات (۴) اعراض، انبساط

۵- در دو بیت زیر، آرایه‌های کدام گزینه به کار نرفته است؟

- «صبح و شام از حسرت او بر دهان انگشت سرو
«آسمان نیز به صد دیده تو را می‌طلبد
روز و شب در خدمت او بر کمر دست چنار»
ورنه اندر گفش این مشعل تا بان چیست؟»

- (۱) تضاد، مجاز (۲) مراعات‌نظیر، حسن تملیل (۳) کنایه، استعاره (۴) ایهام، حس‌آمیزی

واژگانی که اهمیت املایی دارند و در متن درس‌ها به‌کار رفته‌اند، در کتاب ادبیات کنکور (آبی) به‌طور مجزا مشخص شده‌اند، با مراجعه به این کتاب، این دسته از واژگان را مطالعه و تمرین نمایید.

۶- از میان ابیات زیر در کدام بیت‌ها جابه‌جایی «ضمیر پیوسته» صورت گرفته است؟

الف) ای گلبن خندان به چنین حسن و لطافت	کی رونق بستان ببرد باد خزانیت
ب) تا در ره پیری به چه آیین روی ای دل	باری به غلط صرف شد ایام شبابت
ج) باغبان چمن حسن توام گو دگران	گل نچینند که من با خس و خارش سازم
د) این خرد خام به میخانه بر	تا می لعل آوردش خون به جوش

(۱) الف، ج (۲) الف، د (۳) ب، ج (۴) ب، د

۷- عبارت «خوان نعمت بی‌دریش همه‌جا کشیده» با کدام بیت قرابت مفهومی دارد؟

(۱) همه‌جا خوان نعمت عشق است	عالمی لطف و رحمت عشق است
(۲) چه حاجت گستراندن خوان خود را	خورم بر خوان مردم نان خود را
(۳) جود تو دهد ز رحمت و لطف خیر	لطف نکند ز رحمت و جود گذر
(۴) مرا در بارگاه عدل خوان‌هاست	به هر خوان سعادت، میهمان‌هاست

۸- مفهوم عبارت مشخص‌شده در جمله «یا ملاکتی قد استحبیت من عبدی و لیس له غیری فقد غفرت له» با کدام گزینه تناسب دارد؟

(۱) قبول است اگرچه هنر نیستش	که جز ما پناهی دگر نیستش
(۲) میندار گر وی عنان برشکست	که من باز دارم ز فتراک دست
(۳) به نومیدی آن‌گه بگردیدی	از این ره که راه دگر دیدمی
(۴) شنیدم که راهم در این کوی نیست	ولی هیچ راه دگر روی نیست

۹- بیت «توان وصف تو گفتن که تو در فهم نکتگی / نتوان شبه تو گفتن که تو در وهم نیایی» با کدام بیت زیر قرابت معنایی ندارد؟

(۱) کس خبردار کنه (= عمق) ذات تو نیست	فکر کس واقف صفات تو نیست
(۲) معذورم از نفس ز مدیحت فروکشتم	ای برتر از خیال و قیاس و گمان من
(۳) کثرت خیال است و گمان، وحدت یقین جاودان	این بس عجب کان یار ما، دارد یقین دارد گمان
(۴) از خیال و عقل و فهم، او برتر است	اندردین ره بوعلی کور و کر است

۱۰- قلمرو فکری و معنایی همه بیت‌ها به‌جز گزینه ... با بیت زیر، مشترک است.

«بنده همان به که ز تقصیر خویش / عذر به درگاه خدای آورد»

(۱) عذر تقصیر خدمت آوردم	که ندارم به طاعت استظهار
(۲) چه برخیزد از دست تدبیر ما	همین نکته بس عذر تقصیر ما
(۳) گر شود جاوید جانم عذرخواه	هم نیارد خواست عذر این گناه
(۴) تو دانی چه حاجت به تقرر ماست	امید کرم عذر تقصیر ماست

فارسی ۱

ستایش / ادبیات تعلیمی /
ادبیات سفر و زندگی
(سفر به بصره، درس آزاد)
درس ۱ تا پایان درس ۴
صفحه‌های ۱۰ تا ۳۸

۱۱- معنای واژه‌های کدام گروه کلمات به ترتیب تماماً درست و تماماً نادرست است؟

(الف) هنگامه: روزگار، (مستغنی: بی‌نیاز)

(ب) نمط: نوع، (مندرس: کهنه)

(ج) ادبار: تیره‌بختی، (ارتجالاً: درنگ)

(د) استرحام: رحم کردن، (تکید: تکیه‌داده)

(۴) الف، د

(۳) ب، د

(۲) الف، ج

(۱) ب، ج

۱۲- در همه گزینه‌ها به جز گزینه ... غلط املائی وجود دارد.

(۱) و آن چه می‌گویم نه از برای آن می‌گویم تا بر رأی ملک در حادثه خویش خطایی ثابت کنم یا عیبی به جانب او منسوب گردانم، اما حسد جاهلان در حق ارباب هنر و کفایت رسمی معلوف و عادت‌ی مستمر است.

(۲) چنان که ملاحظت کرد و پرسیدش از کجایی و چه نامی و صنعتی دانی، در قعر بهر مودت چنان غریق بود که مجال نفس زدن نداشت.

(۳) این اندیشه بر او غالب شد تا آنجا که حماقت طبع و سخاوت رای اوست، فرصتی دیگر می‌جوید که صریح گفتن از ادب بندگی دور افتد و آلا اظهار کردنی.

(۴) صواب آن است که هر دو تن حق طلبید که صاحب حق را مظفر باید شمرد، اگرچه حکم به خلاف هوای او نفاذ یابد و طالب باطل را مخزول پنداشت.

۱۳- معنای فعل «شد» در کدام گزینه متفاوت است؟

که کاری نکردیم و شد، روزگار

(۱) چنین گفت با کودک آموزگار

بفرمود تا بازگردد سپاه

(۲) چو شب روز شد بامداد پگاه

رسیدند تا پای کوه آن گروه

(۳) چو با تو چنان دید، شد سوی کوه

ندا شنید کاندرا آی، مرحبا

(۴) به بارگاه او ملک ز خلد شد

۱۴- در کدام گزینه واژه «وندی- مرکب» به کار نرفته است؟

ولیکن جانت را فردا گزاید تخم بار سم

(۱) ستم‌کاری و اندر جان خود تخم ستم‌کاری

فرستادش به هشیاری پیامی

(۲) به خلوت بر زبان نیک‌نامی

اندر انبان، چه توشه ماند و زاد

(۳) رهروی را که دیو راهنماست

پیش ایشان هر دو، کردم رهبری

(۴) هر دو دادندم به سبقت سروری

۱۵- آرایه‌های «تلمیح، تشبیه، حسن تعلیل، ایهام، جناس» به ترتیب در کدام ابیات آمده است؟

تو دلالی سوی بازار می‌رو

(الف) ز بازار جهان بیزار گشتم

من هم از روی صفا کار پدر خواهم کرد

(ب) گندم خال وی از جنت او خواهم چید

هنوز از دور گردن می‌کشد آهوی صحرايي

(ج) کمند زلف در گردن گذشتی روزی از صحرا

دگر نتوان به دستان پای او بست

(د) چو وحشی مرغ از دام قفس جست

که چندسال به جان خدمت شعیب کند

(ه) شبان وادی ایمن گهی رسد به مراد

(۴) ب، الف، ه، د، ج

(۳) ه، د، ج، الف، ب

(۲) ب، ج، الف، ه، د

(۱) ه، ب، ج، د، الف

۱۶- پدیدآورنده همه گزینه‌ها به‌جز گزینه ... درست است.

(۱) الهی‌نامه: عطار نیشابوری

(۲) داستان‌های صاحب‌دلان: محمد اشتهاردی

(۳) قابوس‌نامه: عنصرالمعالی کیکاوس

(۴) سیاست‌نامه: احمد بن زید طوسی

۱۷- نقش همه واژگان مشخص شده به‌جز گزینه ... صحیح است.

(۱) چون بدوم سیزه در آغوش من

بوسه زند بر سر و بر دوش من (نهاد- مفعول)

(۲) راست به مانند یکی زلزله

داده تنش بر تن ساحل یله (قید- نهاد)

(۳) در بین این پرده نیلوفری

کیست کند با چو منی همسری؟ (متمم- صفت)

(۴) گفت: در این معرکه، یکتا منم

تاج سر گلبن و صحرا، منم (مسندها- مضاف‌الیه)

۱۸- مفهوم کدام گزینه با مصراع «شکر نعمت، نعمت افزون کند» قرابت مفهومی ندارد؟

(۱) نیافرید خدایت به خلق حاجتمند

به شکر نعمت حق در به روی خلق مبند

(۲) خردمندطبعان منت‌شناس

بدوزند نعمت به میخ سپاس

(۳) به جز شکر نعمت نگیرد که شکر

عقاب است و نعمت چو کبک دری

(۴) نعمت آن راست زیادت که همه شکر کند

تو نه‌ای از در نعمت که همه کفرانی

۱۹- کدام بیت با دیگر گزینه‌ها قرابت ندارد؟

(۱) گر نمی‌خواهی در آتش سوختن

بایدت اندرز ما آموختن

(۲) گر از سوختن رست خواهی همی شو

به آموختن سر بنه بر ستانه (آستانه)

(۳) هرکه از آموختن ندارد ننگ

دُر برآرد ز آب و لعل از سنگ

(۴) سر از قلاده آموختن مپیچ و بدان

که دیگران هم از آموختن شدند استاد

۲۰- همه ابیات به‌جز بیت گزینه ... بیانگر مفهومی یکسان هستند.

(۱) از دم تیغ است پشت تیغ بی‌آزارتر

هرکه می‌گرداند از من روی، ممنونش منم

(۲) می‌شود پرشور هر وادی که مجنونش منم

وقت ملکی خوش که در صحرا و هامونش منم

(۳) چارباغ عالم از طبع روانم تازه است

دجله و نیل و فرات و رود جیحونش منم

(۴) هرکه کرد ادراک من دریافت راز چرخ را

آسمان سربسته مکتوبی است مضمونش منم

۱۵ دقیقه

ذاک هو الله
 انکم مسؤولون
 درس های ۱ و ۲
 صفحه ۱ تا ۲۲

عربی، زبان قرآن (۱)

■ عَيْنِ الْأَصْحَاحِ وَالْأَدَقِّ فِي الْجَوَابِ لِلتَّرْجَمَةِ: (۲۱ - ۲۶)

۲۱- «الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَجَعَلَ الظُّلُمَاتِ وَالنُّورَ»:

- (۱) حمد برای خداست که آسمان‌ها و زمین را آفرید و تاریکی‌ها را به روشنایی تبدیل نمود!
- (۲) ستایش برای پروردگاری که آسمان‌ها و زمین را آفرید و تاریکی و نور را برایمان قرار داد!
- (۳) سپاس برای خدایی است که آسمان‌ها و زمین را آفرید و تاریکی‌ها و نور را قرار داد!
- (۴) سپاس از آن خدایی است که آسمان و زمین را آفرید و تاریکی‌ها و نور را بنهاد!

۲۲- «نَنْظُرُ إِلَىٰ مَا قَالَ وَلَا نَنْظُرُ إِلَىٰ مَنْ قَالَ»:

- (۱) به آنچه گفته است بنگر و به آنکه گفته است ننگر!
- (۲) به آنکه گفته است بنگر و به آنچه گفته است ننگر!
- (۳) به آنچه گفت، توجه می‌کنم نه به آنکه گفته است!
- (۴) بنگر به چیزی که گفتی و توجه نکن کسی چه گفت!

۲۳- «أَخْبَرَنَا مَوْظَفٌ بِمَا وَقَعَ فِي قَاعَةِ الْمَطَارِ فَأَسْرَعْنَا نَحْوَ الْمَطَارِ جَمِيعًا»:

- (۱) به کارمندی از آن‌چه در سالن فرودگاه رخ داد، خبر دادیم، پس همه به سوی فرودگاه شتافتیم!
- (۲) کارمندی ما را از آن‌چه در سالن فرودگاه اتفاق افتاد، باخبر ساخت، پس همگی به سوی فرودگاه شتافتیم!
- (۳) به کارمند از آن‌چه در فرودگاه رخ داد، خبر دادیم و همگی به سوی سالن فرودگاه شتابان رفتیم!
- (۴) یکی از کارمندان ما را از آن‌چه در سالن فرودگاه اتفاق افتاد، باخبر کرد، پس همه به سمت فرودگاه شتافتیم!

۲۴- «مَسْؤُولُو مَدِينَتِنَا يَشْكُرُونَ جَمْعًا قَلِيلًا مِنَ الْمَوَاطِنِينَ لاهْتِمَامِهِمْ بِالْمُرَافِقِ الْعَامَّةِ»:

- (۱) مسؤولان شهرمان از جمع اندکی از هم‌وطنان به‌خاطر توجهشان به تأسیسات عمومی تشکر می‌کردند!
- (۲) یکی از مسؤولان شهرمان از جمعی از هم‌وطنان به دلیل اهتمام به تأسیسات همگانی سپاسگزاری می‌کند!
- (۳) مسؤولین شهر از جمع قلیلی از هم‌شهری‌هایمان به‌خاطر اهتمام به تأسیسات همگانی سپاسگزاری می‌کنند!
- (۴) مسؤولین شهرمان از جمع اندکی از هم‌وطنان به دلیل توجهشان به تأسیسات عمومی تشکر می‌کنند!

۲۵- عَيْنِ الْمَحْيِیحِ:

- (۱) لِمَ يَقُولُ الْإِنْسَانُ مَا يُسَبِّبُ النَّدَامَةَ: چرا انسان چیزی را به زبان می‌آورد که او را پشیمان می‌کند!
- (۲) إِذَا مَلَكَ الْأَرَادِلُ هَلَكَ الْأَفْضَالُ: هرگاه فرماندهان به فرومایگی رسیدند، شایستگان به هلاکت رسیدند!
- (۳) اجْتَنِبُوا مِنَ الْكَلَامِ الْكَثِيرِ، لِأَنَّهُ لَا يَنْفَعُكُمْ: از سخن فراوان پرهیز نمایید، زیرا که به شما سود نمی‌رساند!
- (۴) إِنَّ الْعَاقِلَ لَا يَنْظُرُ إِلَى الصَّلَاةِ الْكَثِيرَةِ وَ الصَّوْمِ الطَّوِيلِ: همانا عاقل به بسیاری نماز و طولانی بودن روزه نگاه نمی‌کند!

۲۶- عین الخطأ:

- (۱) فرغتِ غرفتی من الضیوف: اتقم از میهمانان خالی شد.
- (۲) دعانی اُبی و تکلمت معی بکلام طیب: پدرم را صدا زدم و با سخنی نیکو با من صحبت کرد.
- (۳) اِنّی لا اُنسی نصائحَه الذّهبیّة: من نصیحت‌های طلابی او را از یاد نمی‌برم.
- (۴) و اعملُ بها کجواهری یدرکُ قیمه الذّهب: و به آن‌ها عمل می‌کنم، هم‌چون جواهرفروشی که ارزش طلا را می‌فهمد!

۲۷- عین ما لیسَ فیهِ کلمتان متضادتان:

- (۱) اشتريتُ ملابسَ غالیةً للهدیةِ و قَمیصاً رَخیصاً لِنَفسی! (۱)
 (۲) اِنَّه یَفْتَحُ الأبوابَ المُتعددةَ عَندما یُعَلِقُ باباً واحداً (۲)
 (۳) قد یَكونُ البعیدُ عَنِ العینِ قَریباً عَنِ القَلبِ! (۳)
 (۴) لَتَذَهبُ الظَلَمَةُ عَندما نَشعلُ المِصباحَ فی الغَرفَةِ! (۴)

۲۸- عین الکلمة الّتی لا تُناسِبُ الکلماتِ الأخری:

- (۱) رقد- الممرضة-- المُستوصف: الصداع (۱)
 (۲) الجذوة- الشمس-- الحرارة: الشرّة (۲)
 (۳) السبت- الإثنين-- الخُمیس: الرَّبِعة (۳)
 (۴) المتاحف- دوراتُ المِیاه-- المَکتابات: المَستَشفیات (۴)

۲۹- عین الخطأ: (فی تعریفِ الکلماتِ)

- (۱) بقیّة أو ما زاد علی الحاجّة! «لأنّهم» (۱)
 (۲) آلة لنقل الأصواتِ من مکانٍ إلى آخَرَ! «لهااتف» (۲)
 (۳) مدة للدراسةِ فی المَدرسةِ لِماذةٍ معینة! «الحیصّة» (۳)
 (۴) حیوانٌ یصنعُ الشبکةَ لصیدِ الحیواناتِ الأخری! «الغَنکبوت» (۴)

۳۰- عین المُناسِبِ للمفهوم: «ذاکَ هو اللهُ الَّذی / أنعمهُ مِنهیرة»

- (۱) همه مجرمان را کرمش بخواند / چو به توبه آیند و دغا نباشد (۱)
 (۲) ای منعم آخر بر خوان جودت / تا چند باشیم از بی نصیبان (۲)
 (۳) ای دل خسته ز هجران و ز اسباب دگر / هم از او جوی دوا را که ولی نعمت توست (۳)
 (۴) بر در شامم گدایی نکته‌ای در کار کرد / گفت بر هر خوان که بنشستم خدا رزاق بود (۴)

■ ■ ■ اقرأ النَّصَّ التَّالِيَّ بِدَقَّةٍ ثُمَّ أَجِبْ عَنِ الْأَسْئَلَةِ (٣١ - ٣٥) بِمَا يُنَاسِبُ النَّصَّ:

«أُنْقَذَ النَّبِيُّ (ص) قَوْمَهُ مِنْ عِبَادَةِ الْأَصْنَامِ بَعْدَ مَا فَتَحَ مَكَّةَ، إِنَّهُ قَامَ بِتَخْرِيْبِ الْأَصْنَامِ مِنْ حَوْلِ الْكَعْبَةِ، عِنْدَمَا بَلَغَتْ ثَلَاثُمِائَةَ وَ سَتَيْنِ صَنَمًا قَبْلَ ذَلِكَ، كَانَ النَّاسُ يَعْبُدُونَ الْأَصْنَامَ الَّتِي لَا تَنْفَعُ وَ لَا تَضُرُّ وَ هُمْ كَانُوا يَقُولُونَ إِنَّهُمْ رَأَوْا آبَاءَهُمْ يَعْبُدُونَهَا وَ هُمْ يَقُوا عَلَى ذَلِكَ».

من العجيب أن الأصنام موجودة في حياة المسلمين في العصر الحالى أيضاً، لكنّها ليست أصناماً من حجارة، كأصنام مكة و غيرها، بل هي كل ما يتخذ الإنسان ثابتاً في حياته لا يقبل التغيير، و مهماً لا يتقدم عليه شيء، و إن خالف الحق، و إن أغضب الله، فيتحول هذا الشيء إلى صنم يعبد المرء من دون الله! قد نطلب شيئاً و لنا رغبة شديدة فيه، و لكنه يتجاوز حدود الله و حقوق عباده، فعندئذ إننا قد اتخذنا هواناً صنماً نعبده من دون الله! فهذه الآية الشريفة هي المعيار و الميزان في هذا المجال: «و من الناس من يتخذ من دون الله أنداداً يحبونهم كحب الله و الذين آمنوا أشد حباً لله»

٣١- عيّن الخطأ: (على أساس النص)

- (١) إن الناس يعبدون الأصنام الحجرية و الخشبية في هذه الأيام!
- (٢) بعض الناس يحبون الله أقل من الأشياء المادية و غير المادية!
- (٣) إن النبي (ص) أنهى عن عبادة الأصنام في جزيرة العرب!

(٤) كان الناس يعبدون أصناماً لا نفع و لا ضرر فيها!

٣٢- إملأ الفراغ: «بلغ عدد ثلاثمائة و ستين!»

(١) الستين التي عبد الناس فيها الأصنام

(٢) الأصنام حول الكعبة في مكة

(٣) الستين التي سعى النبي (ص) لفتح مكة

(٤) الأصنام التي بقيت في مكة بعد فتحها

٣٣- عيّن المناسب لمفهوم النص:

(١) كل ما نحته كثيراً يخالف الحق و يتجاوز الحدود الإلهية!

(٢) تقديم القرابين للأصنام لكسب رضاها أمر قبيح! (القرابين = ج القرابن)

(٣) علينا أن نبتعد عن اتباع الهوى في العصر الحاضر!

(٤) إن الشرك هو النقطة المقابلة للدين الخفيف!

٣٤- عيّن الموضوعَ الَّذِي ما جاءَ في النَّصِّ:

- (١) الشَّرْكُ في عصرِ الجاهليّةِ
(٢) رغباتِ الإنسانِ و الحُدودِ الإلهيّةِ
(٣) نتيجةُ إتخاذِ صنمٍ مِن دونِ اللهِ
(٤) الشَّرْكُ في العَصْرِ الحالى

٣٥- عيّن الخطأَ حولِ الكلماتِ الَّتِي تحتها خطٌّ:

- (١) لا تضرّ: فعل مضارع، مفرد مؤنث غائب
(٢) قد اتَّخذنا: فعل ماضٍ، للمتكلم مع الغير
(٣) ذلك: اسم إشارة للبعيد/ مضاف إليه
(٤) شديدة: اسم مفرد، مؤنث/ مضاف إليه

٣٦- عيّن عبارةً ليست فيها صفةٌ:

- (١) نحنُ نفرحُ برؤيةِ عُصونِ نَضرةٍ للأشجارِ في حديقتنا!
(٢) الغيمُ هو بخارٌ مُتراكمٌ تنزلُ منه الأمطارُ
(٣) إنّه هو اللهُ الَّذِي زانَ اللَّيالى بأنجمٍ جميلةً
(٤) يعملُ أحدُ إخواني في أكبرِ المصانعِ قربَ بيتنا

٣٧- عيّن حرفَ «لا» ليس للنّفى:

- (١) على المرءِ أن لا ينظرَ إلى المتكلمِ قبلِ الكلامِ!
(٢) لا ترفعِ اللَّعبةَ علّمِ بلادها قبلَ المراسيمِ!
(٣) لا تكشفِ عيوبِ الأخواتِ يسترنَ ذنوبك!
(٤) ليسَ مِنّا من لا يسترجعُ الأماناتِ!

٣٨- عيّن الخطأَ لتكميلِ الفراغِ: (حسبَ أحكامِ العددِ)

- (١) في اليَوْمِ من فصلِ الخريفِ قُمتُ من النومِ، : «الثاني عشر»
(٢) غسلتُ وجهي و ذهبتُ إلى المدرسةِ مع زميلتينِ : «اثنين»
(٣) في شارعنا شاهدنا طائراً على الشجرةِ، : «أحد عشر»
(٤) و في المدرسةِ قرأنا رسائلَ علميّةً : «عشرين»

٣٩- «في كتابِ الكيمياءِ ثلاثة عشرَ درساً، لكلِّ درسٍ أربع صفحاتٍ»: كم صفحةً في كتابِ الكيمياءِ؟

- (١) أربعونَ و إثنانِ صفحةً
(٢) إثنانِ و خمسونَ صفحةً
(٣) خمسونَ و إثنانِ صفحةً
(٤) إثنانِ و أربعونَ صفحةً

٤٠- عيّن العددَ الترتيبيّ:

- (١) حضرَ جميعُ التلاميذِ في صفّينِ اثنينِ في الصباحِ
(٢) رسمتُ على اللوحِ صوراً من أربعِ عشرةِ مدينةٍ
(٣) ما رأيتُ عندَ اللعبِ إلّا امرأةً واحدةً!
(٤) ركبتُ تلاميذنا الحافلةَ الأولى يومَ أمسِ!

۱۵ دقیقه

دین و زندگی (۳)

هستی بخش

درس ۱

صفحه ۲ تا صفحه ۱۴

دین و زندگی (۳)

دانش‌آموزان اقلیت‌های مذهبی، شما می‌توانید سؤال‌های معارف مربوط به خود را از مسئولین حوزه دریافت کنید.

۴۱- یکی از راه‌های مورد توصیه قرآن کریم برای وصول به معرفت عمیق‌تر درباره خداوند چیست و علت سهل‌الوصول بودن

آن برای جوانان کدام ویژگی آنان است؟

(۱) تفکر درباره نیازمندی جهان به خداوند در پیدایش- تلاش و مجاهدت پیوسته

(۲) تفکر درباره هستی و ماهیت خداوند جهان- تلاش و مجاهدت پیوسته

(۳) تفکر درباره هستی و ماهیت خداوند جهان- پاکی و صفای قلب

(۴) تفکر درباره نیازمندی جهان به خداوند در پیدایش- پاکی و صفای قلب

۴۲- نتیجه فهم این عبارت قرآنی که: «يَا أَيُّهَا النَّاسُ أَنْتُمُ الْفُقَرَاءُ إِلَى اللَّهِ» ما را به کدام عبارت قرآنی گویا می‌سازد؟

(۱) «وَاللَّهُ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ»

(۲) «لِللَّهِ نُورُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ»

(۳) «يَسْأَلُهُ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ»

(۴) «كُلُّ يَوْمٍ هُوَ فِي شَأْنٍ»

۴۳- بازتاب درک نیازمندی به خداوند چیست و رسول خدا (ص) در این زمینه از خداوند چه درخواستی دارد؟

(۱) عبودیت بیش‌تر- «لَا تَكِلْنِي إِلَى نَفْسِي طَرْفَةَ عَيْنٍ أَبَدًا»

(۲) خودشناسی- «لَا تَكِلْنِي إِلَى نَفْسِي طَرْفَةَ عَيْنٍ أَبَدًا»

(۳) عبودیت بیش‌تر- «إِذْ مَنَّ اللَّهُ عَلَى النَّبِيِّ فِي اللَّهِ وَ فِي قُدْرَتِهِ»

(۴) خودشناسی- «إِذْ مَنَّ اللَّهُ عَلَى النَّبِيِّ فِي اللَّهِ وَ فِي قُدْرَتِهِ»

۴۴- چرا پیامبر (ص) دستور می‌دهد: «تَفَكَّرُوا فِي كُلِّ شَيْءٍ»؟

(۱) زیرا صفات و اسماء خدا را می‌توانیم بشناسیم.

(۲) زیرا یاری‌گر ما، در فهمیدن چیستی خداوند است.

(۳) زیرا در حقیقت، ذهن ما توان و گنجایش فهم چیستی خدا را پیدا می‌کند.

(۴) زیرا با شناخت نعمت‌های الهی، محدودیت‌های ذهنی ما از بین می‌رود.

۴۵- کدام امر مؤخر از شناخت اولی و ابتدایی انسان نسبت به خداوند است و علت آن چیست؟

(۱) نشان دادن راه‌های گوناگون از جانب قرآن- درک وابستگی به خدای بی‌نیاز

(۲) نشان دادن راه‌های گوناگون از جانب قرآن- درک وجود خداوند و شناخت صفات و افعال او

(۳) گرایش فطری انسان به خدا- درک وابستگی به خداوند در مرحله ایجاد و بقا

(۴) گرایش فطری انسان به خدا- درک وجود خداوند و شناخت صفات و افعال او

۴۶- یک موجود، در چه صورتی در موجود بودن نیازمند به دیگری نیست و به آنچه وجودش از خودش نباشد، چه می‌گوییم؟

- (۱) بودنش مقدم بر نبودنش باشد - واجب‌الوجود
 (۲) بودنش مقدم بر نبودنش باشد - پدیده
 (۳) خودش ذاتاً موجود باشد - واجب‌الوجود
 (۴) خودش ذاتاً موجود باشد - پدیده

۴۷- اگر از ما پرسیده شود: «چرا از دید یک انسان یکتاپرست، هر چیزی در این جهان تجلی‌بخش خالق است؟»، برای بیان علت، چه پاسخ درخوری باید بدهیم؟

- (۱) تنها آفریدگار جهان خداست که به هیچ‌کس نیازمند نمی‌باشد.
 (۲) تمام موجودات یک منشأ واحد دارند و به سبب همان منشأ آشکار می‌شوند.
 (۳) وجود خداوند، جزء ذات اوست؛ در نتیجه انسان در پیدایش به او وابسته است.
 (۴) هر موجودی که ذاتش مساوی با موجود بودنش باشد، همواره وجود دارد.

۴۸- بی‌بردن به چیستی و ذات برخی از موضوعات، نشانگر کدام ویژگی در آن‌هاست و احساس دائمی سایه لطف و رحمت الهی شامل چه کسانی می‌گردد؟

- (۱) محدودیت - دانایان
 (۲) نامحدود بودن - دانایان
 (۳) نامحدود بودن - مؤمنان
 (۴) محدودیت - مؤمنان

۴۹- تفکر صحیح در مورد نیازمندی موجودات جهان به پدیدآورنده کدام است و رؤیت خدا طبق آیه شریفه «لَا تُدْرِكُهُ الْأَبْصَارُ» در دنیا و آخرت چه وضعیتی

دارد؟

- (۱) هر موجودی به آفریننده نیازمند است. - در دنیا ناممکن و در آخرت ممکن است.
 (۲) هر موجودی به آفریننده نیازمند است. - در دنیا و آخرت ناممکن است.
 (۳) هر پدیده‌ای به پدیدآورنده نیاز دارد. - در دنیا و آخرت ناممکن است.
 (۴) هر پدیده‌ای به پدیدآورنده نیاز دارد. - در دنیا ناممکن و در آخرت ممکن است.

۵۰- تفاوت بنیادین موجود، میان رابطه جهان با خدا و رابطه مسجد با بنا کدام است و رابطه اول تا حدی شبیه کدام رابطه است؟

- (۱) جابه‌جا کردن مواد و چینش آن‌ها - ساعت و ساعت‌ساز
 (۲) جابه‌جا کردن مواد و چینش آن‌ها - جریان برق و مولد برق
 (۳) وابستگی در هر لحظه و هر آن - ساعت و ساعت‌ساز
 (۴) وابستگی در هر لحظه و هر آن - جریان برق و مولد برق

دین و زندگی (۱)

هدف آفرینش / پر پرواز / خود حلیلی
درس ۱ تا پایان درس ۳
صفحه ۱۱ تا صفحه ۳۸

۵۱- از دقت در آیه شریفه *هُوَ مَا خَلَقْنَا السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا لَاجِبِينَ*، کدام پیام مفهوم می‌گردد و هر موجودی بر

چه اساسی به جهان گام نهاده است؟

(۱) این زندگی دنیا جز سرگرمی و بازی نیست - دل‌بستگی‌های پایان‌ناپذیر

(۲) جهان آفرینش بی‌هدف آفریده نشده است - دل‌بستگی‌های پایان‌ناپذیر

(۳) جهان آفرینش بی‌هدف آفریده شده است - برنامه حساب شده

(۴) این زندگی دنیا جز سرگرمی و بازی نیست - برنامه حساب شده

۵۲- ریشه اختلاف در انتخاب هدف‌ها کدام است و در چه صورت یک فرد، همه زندگی خویش را در مسیر رسیدن به شهرت قرار می‌دهد؟

(۱) نوع اندیشه انسان‌ها - اگر فکر کند داشتن شهرت مهم است.

(۲) بینش و نگرش خاص افراد - اگر هدف فرعی را به جای هدف اصلی قرار دهد.

(۳) نوع هدف اشخاص - اگر فکر کند داشتن شهرت مهم است.

(۴) جهان‌بینی هر فرد - اگر هدف فرعی را به جای هدف اصلی قرار دهد.

۵۳- کامل‌ترین تعبیر درباره هدف زندگی انسان از زبان خداوند، کدام است و قرآن در این خصوص چه می‌فرماید؟

(۱) قرب الهی - *«قُلْ إِنَّ صَلَاتِي وَنُسُكِي وَمَحْيَايَ وَمَمَاتِي لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ»*

(۲) زندگی به خاطر خدا - *«قُلْ إِنَّ صَلَاتِي وَنُسُكِي وَمَحْيَايَ وَمَمَاتِي لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ»*

(۳) قرب الهی - *«هُوَ مَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ»*

(۴) زندگی به خاطر خدا - *«هُوَ مَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ»*

۵۴- مطابق اندیشه اسلامی عامل تقرب جان و دل به خدا و ثمره آن به ترتیب از کدام گزاره‌های زیر مستفاد می‌گردند؟

(۱) آبادی سرای آخرت - رسیدن به همه اهداف دنیایی

(۲) انجام کارهای دنیوی برای رضای خدا - رسیدن به همه اهداف دنیایی

(۳) آبادی سرای آخرت - انجام کارهای دنیوی برای رضای خدا

(۴) انجام کارهای دنیوی برای رضای خدا - آبادی سرای آخرت

۵۵- این‌که «خداوند آن چه در آسمان‌ها و زمین است، برای انسان آفریده و توانایی بهره‌مندی از آن‌ها را در وجود او قرار داده است»، بیانگر چیست و اجتناب از

گناه مرتبط با کدام سرمایه و عامل رشد و رستگاری انسان است؟

(۲) هدایت الهی و فرستادن راهنمایان - نیروی تعقل و تفکر

(۱) هدایت الهی و فرستادن راهنمایان - گرایش به خیر و نیکی

(۴) جایگاه ویژه انسان در نظام هستی - گرایش به خیر و نیکی

(۳) جایگاه ویژه انسان در نظام هستی - نیروی تعقل و تفکر

۵۶- به ترتیب وجدان و شیطان ما را از کدام موارد باز می‌دارند؟

- (۱) خوشی زودگذر - دوراندیشی
 (۲) راحت‌طلبی - دوراندیشی
 (۳) خوشی زودگذر - رسیدن به بهشت
 (۴) راحت‌طلبی - رسیدن به بهشت

۵۷- کدام مورد، از راه‌های معمول فریب شیطان نمی‌باشد؟

- (۱) ایجاد کینه و دشمنی میان مردم
 (۲) سرگرم کردن به آرزوهای سراب گونه دنیایی
 (۳) زیبا و لذت‌بخش نشان دادن دنیا
 (۴) غافل کردن از خدا و یاد او

۵۸- عامل امتناع از شنیدن ندای عقل، با سرمایه ذکر شده در کدام یک از آیات زیر در تقابل است و این عامل چگونه راه رسیدن به لذت‌های زودگذر را هموار

می‌سازد؟

- (۱) «وَلَا أَلْسِمُ بِالنَّفْسِ اللَّوَّامَةِ» - با سرزنش انسان
 (۲) «وَلَا أَلْسِمُ بِالنَّفْسِ اللَّوَّامَةِ» - با دعوت به گناه
 (۳) «نَا هَدَيْنَا السَّبِيلَ إِمَّا شَاكِرًا وَإِمَّا كَفُورًا» - با سرزنش انسان
 (۴) «نَا هَدَيْنَا السَّبِيلَ إِمَّا شَاكِرًا وَإِمَّا كَفُورًا» - با دعوت به گناه

۵۹- اگر شخصیت انسان، وابسته به جسم او باشد، باید انتظار چه چیزی را داشته باشیم و ثبات «من» انسان به چه معناست؟

- (۱) باید در دوران عمر بارها عوض شده و به شخص دیگری تبدیل شده باشد. - تغییرناپذیری روح
 (۲) باید در دوران عمر بارها عوض شده و به شخص دیگری تبدیل شده باشد. - تجزیه‌ناپذیری روح
 (۳) جنایات و خدمات هر فرد در جامعه را می‌توان به او نسبت داد. - تجزیه‌ناپذیری روح
 (۴) جنایات و خدمات هر فرد در جامعه را می‌توان به او نسبت داد. - تغییرناپذیری روح

۶۰- هنگامه تقرب انسان به درگاه الهی و مسجود فرشتگان واقع شدن، چه زمانی است و ماجراهای ذکر شده در قرآن کریم از حضرت یوسف (ع) در مورد خواب

و رؤیا، بیانگر چه مفهومی است؟

- (۱) اگر به فضیلت‌ها آراسته شود. - اصالت رؤیاهای راستین از دیدگاه قرآن کریم
 (۲) اگر به فضیلت‌ها آراسته شود. - خروج از مکان و زمان به هنگام دیدن رؤیای صادقه
 (۳) اگر به رذیلت‌ها تن ندهد. - خروج از مکان و زمان به هنگام دیدن رؤیای صادقه
 (۴) اگر به رذیلت‌ها تن ندهد. - اصالت رؤیاهای راستین از دیدگاه قرآن کریم

PART B: Cloze Test

Directions: Read the following passage and decide which choice (1), (2), (3), or (4) best fits each space. Then mark the correct choice on your answer sheet.

The question of environment is becoming increasingly urgent. Nowadays, there are many endangered animals that need our ...(71)... . Their number does not increase if we ...(72)... their homes. And if we do not help them, we will find only a few of them around us. Some examples are whales, pandas, tigers and Asian elephants.

Only a few of animals will be ...(73)..., if humans keep ruining the forests, lakes, and plains. When the number of people on Earth increases, they need more places to live. They cut trees in the forests and make homes and roads instead, while it is ...(74)... dangerous for animals. It means that the animals won't have a place to live and they will ...(75)... .

71-1) group	2) example	3) attention	4) world
72-1) visit	2) enjoy	3) study	4) destroy
73-1) alive	2) injured	3) interested	4) wild
74-1) healthily	2) badly	3) firstly	4) comically
75-1) take care	2) die out	3) pay attention	4) go out

PART C: Reading Comprehension

Directions: Read the following passage and answer the questions by choosing the best choice (1), (2), (3), or (4). Then mark the correct choice on your answer sheet.

Often the younger and older generation separate themselves from one another, at home and in social situations and areas. "They just don't get it!" is what they say for each other, whether it's about social customs, language, creativity or technology. They show no regard for each other's moral values, political views and religious beliefs. The lack of communication between the young and old allows them to develop what is called a "generation gap". So how do people who had no TV, or saw black and white TV relate to people who watch TV on their cell phones?

While there exist large differences between the generations, how can both sides understand the opposite opinions and avoid conflicts? Both generations must realize that the world has changed, and that new responses are necessary for many of the problems of society. For example, with new technology and the use of digital communication, the elders must be proud of the younger generation's skill in technology rather than to view it as a problem. Instead, they need to fall in line and learn more about it. On the other hand, people who have lived for more decades have much more wisdom of life experience to share. Actively listening to them makes them notice what is important and meaningful in life, although after guiding, they must "leave" the final decision to the youngsters. At the same time the younger generation has so many new ideas and suggestions. This give and take can enrich both generations.

Finally, at every moment, they must send positive energy to draw people towards them. They can smile, hug, and express words of agreement, affection and appreciation, attracting people in a positive way. They must avoid pushing people away via disrespect, disagreements and rigid adherence to their own ideas. Spending quality time together builds strong love and interest between them and they will feel confident, secure and emotionally healthy.

76- The information in the passage is mainly organized based on

- 1) analyzing the sharp contrasts between the elders and the young
- 2) describing ways to make distinctions between generations
- 3) defining generation gap and listing the ways to bridge this distance
- 4) listing what can be done to make a good relationship with older generation

77- The passage mentions all of the following as positively contributing to boosting good relationships EXCEPT

- 1) the elders must update their communication skills
- 2) send positive energy, care and share and spend time together
- 3) respect the differences despite the fact that values differ
- 4) youngsters must be willing to listen and follow what they are told

78- Which of the following best describes the older generation's view towards children's use of mobile phones and other media devices?

1) indifferent	2) comfortable
3) troubled	4) grateful

79- The quotation "They just don't get it!" in the first paragraph is intended

- 1) to suggest that older people are very touchy about topics like customs, language, etc.
- 2) to imply that the elders are mostly hard of hearing and unable to understand things
- 3) to show the lack of trust and respect between younger people and their parents
- 4) to emphasize the importance of patient hearing instead of blaming each other

80- What does the word "rigid" in the last paragraph mean?

- 1) strict and so difficult to change
- 2) positive but old-fashioned
- 3) strange or not usual
- 4) generous and enjoyable

در سال‌های اخیر یکی از سوالات کلوز تست اختصاص به ترتیب اجزای جمله داشته است. در حین خواندن متون مندرج در کتاب درسی و کتاب کار به ساختار جملات و ترتیب قرارگیری اجزای آن‌ها دقت کافی داشته باشید.

صبح جمعه

۹۷/۲/۲۰

زمان شروع آزمون اختصاصی: ۹:۱۵

زمان پایان آزمون اختصاصی: ۱۱:۴۵

آزمون ۲۰ مهر ماه ۹۷

آزمون اختصاصی

گروه آزمایشی دوازدهم انسانی

نام درس	معمولاً دانش آموزان هر هر رده‌ی نراری به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ می‌دهند.			
	۴۷۵۰	۵۵۰۰	۶۲۵۰	۷۰۰۰
ریاضی	۱	۲	۴	۶
اقتصاد	۲	۳	۵	۷
علوم و فنون ادبی	۲	۳	۵	۷
عربی زبان قرآن	۲	۳	۵	۷
تاریخ	۲	۳	۵	۷
جغرافیا	۲	۳	۵	۷
جامعه‌شناسی	۴	۶	۷	۸
منطق و فلسفه	۱	۳	۴	۶
روان‌شناسی	۳	۵	۷	۸

نام و نام خانوادگی:	شماره داوطلبی:
تعداد سؤال: ۱۹۰	مدت پاسخ‌گویی: ۱۵۰ دقیقه

عنوان مواد امتحانی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد و شماره سؤال‌ها و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ‌گویی (به دقیقه)
۲۵	ریاضی و آمار (۳)	۱۰	۸۱	۹۰	۲۵
	ریاضی و آمار (۱)	۱۰	۹۱	۱۰۰	
	ریاضی و آمار (۱) - آزمون شاهد (گواه)	۱۰	۱۰۱	۱۱۰	
	ریاضی و آمار (۲)	۱۰	۱۱۱	۱۲۰	
	ریاضی و آمار (۲) - آزمون شاهد (گواه)	۱۰	۱۲۱	۱۳۰	
۶	اقتصاد	۱۰	۱۳۱	۱۴۰	۱۰
۷	علوم و فنون ادبی (۳)	۱۰	۱۴۱	۱۵۰	۱۰
۸	علوم و فنون ادبی (۱)	۱۰	۱۵۱	۱۶۰	۱۰
۹	علوم و فنون ادبی (۲)	۱۰	۱۶۱	۱۷۰	۱۰
۱۰	عربی- زبان قرآن (۳)	۱۰	۱۷۱	۱۸۰	۱۰
۲۰	تاریخ (۳)	۱۰	۱۸۱	۱۹۰	۲۰
	جغرافیا (۳)	۱۰	۱۹۱	۲۰۰	
	تاریخ (۱)	۱۰	۲۰۱	۲۱۰	
	جغرافیا (۱)	۱۰	۲۱۱	۲۲۰	
۱۵	جامعه‌شناسی	۲۰	۲۲۱	۲۴۰	۱۵
۱۶	فلسفه دوازدهم	۱۰	۲۴۱	۲۵۰	۱۰
۱۷	منطق و فلسفه یازدهم	۱۰	۲۵۱	۲۶۰	۱۰
۱۸	روان‌شناسی	۱۰	۲۶۱	۲۷۰	۱۰

ریاضی و آمار (۳)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
 وقت پیشنهادی (مجموع دروس ریاضی): ۳۵ دقیقه

۸۱- بین ۴ شهر A, B, C و D مطابق شکل زیر راه‌های ارتباطی وجود دارد. به چند طریق می‌توانیم از شهر A به شهر D سفر کنیم به طوری که از هر شهر دقیقاً یک‌بار عبور کنیم؟

۶ (۱)

۱۶ (۲)

۲۴ (۳)

۸ (۴)

۸۲- با ارقام ۰, ۱, ۲, ۳, ۴, ۵ چند عدد ۵ رقمی زوج بدون تکرار ارقام می‌توان نوشت؟

۱۹۲ (۴)

۳۱۲ (۳)

۱۲۰ (۲)

۳۶ (۱)

۸۳- با حروف کلمه puppeteer چند کلمه ۹ حرفی می‌توان نوشت که همواره p ها در کنار هم و e ها نیز در کنار هم قرار داشته باشند؟

۳۶۰ (۴)

۵۰۴ (۳)

۱۲۰ (۲)

۷۲۰ (۱)

۸۴- با حروف abcdef چند کلمه ۶ حرفی می‌توان نوشت که همواره با حرف a آغاز شود و با حرف f پایان یابد؟ (تکرار حروف جایز نیست.)

۱۲۰ (۴)

۷۲۰ (۳)

۳۶ (۲)

۲۴ (۱)

۸۵- با ارقام ۰, ۱, ۲, ۳, ۴, ۵, ۶, ۷ چند عدد ۶ رقمی مضرب ۵ بزرگ‌تر از ۴۰۰ هزار می‌توان نوشت؟ (تکرار ارقام جایز نیست.)

۲۵۲۰ (۴)

۲۱۶۰ (۳)

۲۸۸۰ (۲)

۱۴۴۰ (۱)

۸۶- اگر افراد A, B, C و D بخواهند در یک همایش سخنرانی کنند، این عمل به چند طریق امکان‌پذیر است به شرط آن که دقیقاً بین سخنرانی

A و B یک نفر دیگر سخنرانی کند؟

۳۲ (۴)

۱۶ (۳)

۸ (۲)

۴ (۱)

۸۷- با حروف کلمه «خوارزمی» به چند طریق می‌توان کلمه ۵ حرفی (با معنی یا بی‌معنی) نوشت به طوری که کلمه ۵ حرفی بدون نقطه باشد و

به حرف «ی» ختم شود؟ (تکرار حروف جایز نیست.)

۱۲ (۴)

۲۴ (۳)

۱۰۰ (۲)

۱۲۰ (۱)

۸۸- با ارقام ۷, ۶, ۵, ۴, ۳, ۲, ۱, ۰ چند عدد ۵ رقمی فرد بدون تکرار ارقام و بزرگ‌تر از ۵۰۰۰۰ می‌توان نوشت؟

۷۲۰ (۴)

۶۰۰ (۳)

۳۶۰ (۲)

۲۴۰ (۱)

۸۹- چند جایگشت ۶ حرفی از حروف کلمه honest می‌توانیم بسازیم که دو حرف o و h در کنار هم و حروف e, s و t نیز همواره در کنار

هم قرار داشته باشند؟

۱۲ (۴)

۷۲ (۳)

۳۶ (۲)

۱۸ (۱)

۹۰- حاصل عبارت $\frac{۱۲!}{۸! \times ۴!} - \frac{۶!}{۳!}$ کدام است؟

۴۸۰ (۴)

۲۷۰ (۳)

۴۹۵ (۲)

۳۷۵ (۱)

محل انجام محاسبات

مبارت‌های چپری
صفحه‌های ۹ و ۲۴

درس‌های ریاضی و آمار (۱) و (۲) زوج درس هستند، به سؤال‌های یک درس پاسخ دهید.

ریاضی و آمار (۱)

۹۱- حاصل عبارت $(3x-2y)(9x^2+6xy+4y^2)$ به ازای $x = \sqrt[3]{3}$ و $y = \frac{1}{4}$ کدام است؟

۸۰ (۴)

۷۵ (۳)

۶۸ (۲)

۶۵ (۱)

۹۲- چند مورد از عبارات زیر، گویا هستند؟

(پ) $\sqrt{m}+2$

(ب) $5x^3+4x^2-2x+7$

(الف) $\frac{\sqrt{2x+2}}{5+x}$

(ث) $\frac{5+z}{\sqrt{y+2}}$

(ت) $\sqrt{9}$

صفر (۴)

۴ (۳)

۳ (۲)

۲ (۱)

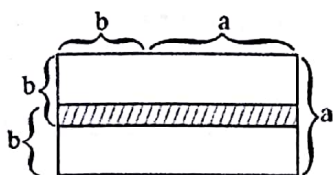
۹۳- در شکل مقابل، مساحت قسمت هاشورخورده برحسب a و b کدام است؟

(۱) $2b^2+ab-a^2$

(۲) b^2-a^2

(۳) b^2+a^2

(۴) $2b^2+ab+a^2$

۹۴- کدام عامل در تجزیه عبارت $x^3-18x^2+9x+2x^4$ وجود ندارد؟

$x+3$ (۴)

$2x+1$ (۳)

$2x-1$ (۲)

$x-3$ (۱)

۹۵- در تجزیه عبارت $2x^2(x+2)^2-3x^2(x+2)^3$ ، کدام عامل وجود دارد؟

$x-6$ (۲)

$2x-1$ (۱)

$x+6$ (۴)

$3-2x$ (۳)

۹۶- حاصل عبارت تعریف شده $\frac{ax+x}{a^2+a} \times \frac{ax^2+2ax+a}{-x^3-2x^2-x}$ کدام است؟

$-\frac{1}{2}$ (۴)

-۱ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

۹۷- حاصل عبارت $\frac{1}{x+1} - \frac{1}{x-1}$ کدام گزینه است؟ ($x \neq 1, -1$)

$\frac{2x}{(x-1)(x+1)}$ (۴)

$\frac{-2}{(x-1)(x+1)}$ (۳)

$\frac{1}{(x-1)(x+1)}$ (۲)

$\frac{-2x}{(x-1)(x+1)}$ (۱)

۹۸- عبارت گویای $A = \frac{x^6-a^6}{4ax^3-9a^3x}$ به ازای چه مقادیری از متغیرها تعریف نشده است؟

(۲) فقط $x = \pm 3a$

(۱) فقط $x = a$

(۴) $x = \pm \frac{3}{2}a$ و $x = 0$ و $a = 0$

(۳) فقط $x = \pm 2a$

۹۹- اگر $x + \frac{2}{x} = 5$ باشد، مقدار $x^3 + \frac{8}{x^3}$ کدام است؟

۱۱۰ (۴)

۱۰۵ (۳)

۹۵ (۲)

۸۰ (۱)

۱۰۰- اگر حدود تعریف عبارت گویای $y = \frac{3x+2}{x^2-4x-b+3}$ برابر $R - \{a\}$ باشد، $b^2 - a^2$ کدام است؟

-۳ (۴)

-۲ (۳)

۳ (۲)

۲ (۱)

محل انجام محاسبات

۱۰۱- اگر $a^2 + 9b^2 = 6ab$ باشد، حاصل $a^2 - 9b^2$ کدام است؟

- (۱) ۵ (۲) ۲ (۳) -۳ (۴) صفر

۱۰۲- حاصل $101^2 + 99^2$ کدام است؟

- (۱) ۱۹۹۹۸ (۲) ۲۰۰۰۲ (۳) ۲۰۰۰۰ (۴) ۱۹۶۰۲

۱۰۳- با افزودن کدام عدد به عبارت $\frac{1}{4} - 6x + 4x^2$ مربع یک دو جمله‌ای حاصل می‌شود؟

- (۱) ۲ (۲) $\frac{15}{4}$ (۳) ۶ (۴) ۱۲

۱۰۴- حاصل عبارت $\frac{1}{9}(x^8 + 1)(x^4 + 1)(x^2 + 1)(x + 1)$ به ازای $x = 10$ کدام است؟

- (۱) 10^{16} (۲) $\frac{10^{16}}{9}$ (۳) 10^{15} (۴) $\frac{10^{15}}{9}$

۱۰۵- مجموع اعداد یکی از سطرهای مثلث خیام به جز اعداد ابتدا و انتهای سطر برابر ۶۲ است، در این صورت بزرگترین عدد سطر بعدی کدام است؟

- (۱) ۲۱ (۲) ۳۵ (۳) ۵۶ (۴) ۷۰

۱۰۶- ضریب جمله $a^2 b^2$ در عبارت $(a+b)^5$ کدام است؟

- (۱) ۴ (۲) ۵ (۳) ۸ (۴) ۱۰

۱۰۷- مقدار عددی عبارت $1 - 12x + 48x^2 - 64x^3$ به ازای $x = \frac{2}{3}$ کدام است؟

- (۱) $-\frac{1}{8}$ (۲) $\frac{125}{27}$ (۳) $-\frac{8}{27}$ (۴) $\frac{64}{125}$

۱۰۸- مقدار عددی عبارت جبری $(4x^2 - 2x + 1)(2x + 1)$ به ازای $x = \sqrt{2}$ کدام است؟

- (۱) ۷ (۲) ۱۴ (۳) ۱۷ (۴) ۱۳

۱۰۹- در تجزیه $4a^2 - 64$ کدام عامل وجود ندارد؟

- (۱) $a^2 + 4$ (۲) $a + 2$ (۳) $a - 2$ (۴) $a^2 - 8$

۱۱۰- در تجزیه عبارت $x^3 - 3x^2 + 8x - 24$ ، کدام عامل ضرب وجود دارد؟

- (۱) $x - 4$ (۲) $x - 2$ (۳) $x + 2$ (۴) $x + 3$

آشنایی با منطق و استدلال ریاضی
(گزاره‌ها و ترکیب گزاره‌ها)
صفحه‌های (۱ تا ۱۱)

اگر به سؤال‌های درس‌های ریاضی و آمار (۱) پاسخ نداده‌اید، به این سؤال‌ها پاسخ دهید.

ریاضی و آمار (۲)

۱۱۱- نقیض گزاره «امروز آفتابی است و فردا بارانی نیست». کدام گزاره زیر است؟

- (۱) امروز بارانی است و فردا آفتابی است.
(۲) امروز آفتابی نیست یا فردا بارانی است.
(۳) امروز آفتابی نیست یا فردا بارانی نیست.
(۴) امروز بارانی است و فردا آفتابی نیست.

۱۱۲- گزاره $(\frac{1}{p} \in Z) -$ با کدام گزاره هم‌ارز است؟

- (۱) سهمی $y = 2x^2 - 3x + 5$ در نقطه $(0, 5)$ محور عرض‌ها را قطع می‌کند.
(۲) همه سوره‌های قرآن با «بسم‌الله» شروع می‌شوند.
(۳) هر عدد منفی به توان عدد طبیعی زوج، عددی مثبت است.
(۴) میانه داده‌های ۱۱، ۱۰، ۷، ۵، ۴، ۲ برابر ۶ است.

۱۱۳- ارزش چه تعداد از گزاره‌های زیر همواره درست است؟ (p گزاره‌ای درست، q گزاره‌ای نادرست و r گزاره‌ای دلخواه است.)

- (۱) $(p \Rightarrow q) \wedge (q \Rightarrow r)$ صفر
(۲) $(r \Rightarrow p) \vee q$ یک
(۳) $(q \vee r) \Rightarrow p$ دو
(۴) $(-r \Rightarrow -q) \vee p$ سه

۱۱۴- اگر p گزاره «۱ عدد اول است.» و q گزاره «هر عدد زوج بر ۲ بخش پذیر است.» و r گزاره‌ای دلخواه باشد، ارزش کدام گزاره با بقیه متفاوت است؟

- (۱) $(p \vee q) \wedge r$
(۲) $-r \wedge (p \wedge -q)$
(۳) $\sim (p \wedge q) \vee r$
(۴) $\sim (q \vee r) \wedge p$

۱۱۵- اگر p گزاره «ABC مثلث متساوی‌الاضلاع است.» و q گزاره «مثلث ABC سه زاویه برابر دارد.» باشد، در این صورت گزاره «اگر ABC مثلث متساوی‌الاضلاع باشد، آن‌گاه سه زاویه برابر دارد.» هم‌ارز کدام یک از گزاره‌های زیر می‌باشد؟

- (۱) $p \wedge q$
(۲) $p \vee \sim q$
(۳) $p \wedge \sim q$
(۴) $\sim p \vee q$

۱۱۶- اگر p گزاره‌ای نادرست و q گزاره‌ای درست باشد؛ در این صورت $(p \Rightarrow q) \wedge (q \Rightarrow p)$ با کدام یک از گزاره‌های زیر هم‌ارز نمی‌باشد؟

- (۱) $(\sim p \vee q) \Rightarrow (p \wedge \sim q)$
(۲) $\sim (\sim q \Rightarrow p)$
(۳) $(p \Rightarrow \sim q) \vee (\sim p \Rightarrow q)$
(۴) $(p \Leftrightarrow q)$

۱۱۷- حاصل هم‌ارزی $\sim (p \vee q) \vee \sim q \equiv ?$ همواره کدام است؟

- (۱) p
(۲) q
(۳) $\sim p$
(۴) $\sim q$

۱۱۸- در جدول زیر با توجه به ارزش‌هایی که باید در مکان‌های A، B و C قرار دهیم، به ترتیب از راست به چپ ارزش گزاره $A \Leftrightarrow (\sim B \wedge C)$ و گزاره $(A \wedge \sim B)$ کدام است؟

p	q	$p \vee q$	$\sim p \wedge (p \Rightarrow q)$
T	T	T	A
F	B	T	T
F	F	C	T

F - F (۲)

T - F (۴)

F - T (۱)

T - T (۳)

۱۱۹- چه تعداد از هم‌ارزی‌های زیر درست است؟

- (۱) $\sim (p \wedge q) \equiv \sim p \wedge \sim q$
(۲) $\sim (p \Rightarrow q) \equiv \sim (p \vee q)$
(۳) $\sim p \wedge (\sim p \vee q) \equiv \sim p$
(۴) صفر

۱۲۰- اگر p گزاره‌ای درست و q گزاره‌ای نادرست باشد، به ترتیب از راست به چپ ارزش گزاره r چه باشد تا ارزش گزاره

$(r \Rightarrow p) \wedge (\sim r \vee q)$ همواره درست و ارزش گزاره $p \Leftrightarrow r$ همواره نادرست باشد؟

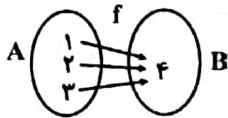
- (۱) درست - درست
(۲) نادرست - درست
(۳) درست - نادرست
(۴) نادرست - نادرست

محل انجام محاسبات

آشنایی با منطق و استدلال ریاضی
(گزاره‌ها و ترکیب گزاره‌ها)
صفحه‌های (۱ تا ۱۱)

ریاضی و آمار (۲) - شاهد

•	•	•	•	•	•	•
۱	۲	۳	۴	۵	۶	

۱۲۱- کدام گزینه در مورد «مفهوم گزاره» صحیح است؟

- (۱) برخی از جملات پرسشی گزاره هستند.
- (۲) اگر یک جمله خبری قابل ارزش گذاری نباشد، گزاره نیست.
- (۳) هر جمله خبری یک گزاره است.
- (۴) ارزش برخی گزاره‌ها می‌تواند هم درست و هم نادرست باشد.

۱۲۲- چند مورد از گزاره‌های زیر، ارزش درست دارند؟

- (الف) نمودار مقابل بیانگر یک تابع است.
- (ب) در هر جامعه آماری، واریانس برابر انحراف معیار است.
- (پ) در هر جامعه آماری، چارک دوم همان میانه است.
- (ت) در نمودار مقابل مد برابر ۴ است.

(۱) هیچ

(۲) ۱

(۳) ۲

(۴) ۳

۱۲۳- تعداد حالت‌های ارزشی مربوط به n گزاره، 512 می‌باشد، مقدار n کدام است؟

(۴) ۹

(۳) ۸

(۲) ۷

(۱) ۶

۱۲۴- نقیض کدام گزاره دارای ارزش نادرست است؟

(۲) $1 - \sqrt{2}$ عددی مثبت است.

(۱) عبارتی گویا نیست.

(۴) تهران پایتخت عراق است.

(۳) واریانس داده‌های برابر، عدد یک است.

۱۲۵- کدام گزاره عطفی درست است؟

(۲) عدد $20 + 4^2$ و عدد $3^2 + 4^2$ مربع کامل هستند.

(۱) هر هفته ۷ روز و هر ماه ۳۰ روز است.

(۴) $9 = 2^3$ و $6 = \sqrt{(-6)^2}$ است.

(۳) $2^{-2} < 0$ و 29 عدد اول است.

۱۲۶- اگر ارزش هر دو گزاره مرکب $(p \wedge q)$ و $(q \vee \sim r)$ درست باشد، در این صورت ارزش چه تعداد از گزاره‌های زیر نادرست است؟

(الف) $(p \wedge r)$

(ب) $r \wedge (\sim p \vee q)$

(پ) $p \vee (r \wedge q)$

(۴) صفر

(۳) ۳

(۲) ۲

(۱) ۱

۱۲۷- گزاره شرطی فقط زمانی دارای ارزش نادرست است که مقدم ... و تالی آن ... باشد.

(۴) نادرست- نادرست

(۳) نادرست- درست

(۲) درست- نادرست

(۱) درست- درست

۱۲۸- ارزش کدام گزاره با بقیه متفاوت است؟

(۲) اگر $5 < -2$ باشد، آن‌گاه $5 < 2$ است.

(۱) اگر π عددی گویا باشد، آن‌گاه $\pi - \sqrt{2}$ عددی گنگ است.

(۴) اگر ۲ عددی اول باشد، آن‌گاه $\sqrt{2}$ عددی گویا است.

(۳) اگر ۲۹ عددی اول باشد، آن‌گاه فرد است.

۱۲۹- اگر گزاره‌ای درست و q و r گزاره‌هایی نادرست باشند، ارزش کدام یک از گزاره‌های زیر نادرست است؟

(۴) $(p \Rightarrow q) \Rightarrow r$

(۳) $q \wedge (p \Rightarrow r)$

(۲) $\sim p \Rightarrow (q \vee r)$

(۱) $(p \wedge q) \Rightarrow r$

۱۳۰- ارزش گزاره دو شرطی $(p \Leftrightarrow q)$ چه زمانی همواره درست است؟

(۲) گزاره p نادرست و گزاره q درست باشد

(۱) گزاره p درست و گزاره q نادرست باشد.

(۴) گزاره‌های p و q هر دو باید درست باشند.

(۳) گزاره‌های p و q هر دو درست یا هر دو نادرست باشند.

محل انجام محاسبات

اقتصاد چیست؟

تولید

صفحه‌های ۳۰ تا ۳۷

اقتصاد

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.

وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

۱۳۱- کدام گزینه مبین پاسخ صحیح و کامل پرسش‌های زیر است و جای خالی را به درستی تکمیل می‌کند؟

- (الف) به چه دلیل ذخایر معدنی کره زمین با وجود کثرت و فراوانی نامحدود نیستند؟
 (ب) یکی از مهم‌ترین مسئله‌های زندگی و موضوع اصلی علم اقتصاد چیست؟
 (ج) انسان به دنبال احساس نیاز تصمیم می‌گیرد که آن نیاز را رفع سازد و بعد از رفع آن، احساس ... می‌کند.

(۱) الف) ناشناخته بودن بسیاری از این ذخایر، (ب) نیازهای نامحدود، (ج) رضایت

(۲) الف) استفاده نادرست بشر از این منابع، (ب) انتخاب، (ج) بی‌نیازی

(۳) الف) محدود بودن دانش فنی بشر، (ب) انتخاب، (ج) رضایت

(۴) الف) قابلیت مصارف متعدد این منابع، (ب) نیازهای نامحدود، (ج) بی‌نیازی

۱۳۲- به ترتیب هریک از موارد زیر بیانگر کدام نوع از کالاها و خدمات می‌باشد؟

- حمل و نقل

- مشاوره‌های بیمه‌ای به یک کارخانه

- ماشین‌آلات تولیدی

- دستگاه آبمیوه‌گیری در منزل

- تعمیرات

- ورقه‌های فولاد در کارخانه تولید اتومبیل

- چرخ خیاطی در کارگاه تولید لباس

- دارو

(۱) خدمات - خدمات - کالای سرمایه‌ای - کالای سرمایه‌ای - کالای واسطه‌ای - کالای واسطه‌ای - کالای لوکس

(۲) کالای سرمایه‌ای - کالای واسطه‌ای - کالای واسطه‌ای - کالای سرمایه‌ای - کالای واسطه‌ای - کالای بادوام - کالای ضروری

(۳) کالای سرمایه‌ای - کالای سرمایه‌ای - کالای واسطه‌ای - کالای بادوام - خدمات - کالای سرمایه‌ای - کالای لوکس

(۴) خدمات - خدمات - کالای سرمایه‌ای - کالای بادوام - خدمات - کالای واسطه‌ای - کالای سرمایه‌ای - کالای ضروری

۱۳۳- در کدام گزینه هزینه فرصت به درستی بیان شده است؟

(۱) فردی یک دستگاه تراکتور دارد. این فرد می‌تواند خود با تراکتور بر روی زمین کار کند و سالانه درآمدی معادل ۶ میلیون ریال کسب کند، یا آن را به فرد A اجاره دهد و ماهانه مبلغ ۳۰۰ هزار ریال دریافت کند. این فرد خود با تراکتور کار خواهد کرد، بنابراین هزینه فرصت وی برابر خواهد بود با ۶ میلیون ریال درآمدی که از این طریق می‌تواند کسب کند.

(۲) فردی در زمین کشاورزی خود می‌تواند یا گندم کشت کند و در انتهای سال ۲۰ تن گندم با منفعت هر تن ۱۰۰ هزار ریال کسب کند یا بر روی زمین خود جو کشت کند و در انتهای سال ۱۰ تن جو با منفعت هر تن ۵۰۰ هزار ریال کسب کند. این فرد در زمین خود جو کشت خواهد کرد، بنابراین هزینه فرصت وی برابر خواهد بود با ۵۰۰ هزار ریال منفعت حاصل از کشت گندم که از آن صرف‌نظر کرده است.

(۳) فردی ۲۰ میلیون تومان پس‌انداز دارد. وی می‌تواند ۲۰۰ برگه اوراق مشارکت با سود هر برگه ۱۱۰ هزار تومان خریداری کند یا این پول را در بانک با سود سالانه ۲۰ درصد سرمایه‌گذاری کند. این فرد اوراق مشارکت خواهد خرید و هزینه فرصت وی برابر خواهد بود با ۴ میلیون تومان سودی که از سرمایه‌گذاری در بانک می‌توانست کسب کند.

(۴) شخصی می‌خواهد بین کار کردن و رفتن به دانشگاه یکی را انتخاب کند. هزینه‌های یک سال تحصیل در دانشگاه شامل هزینه ثبت نام به میزان ۳ میلیون ریال، هزینه خرید کتاب و ملزومات به میزان ۱ میلیون ریال و هزینه رفت و آمد برابر با ۲ میلیون ریال است. اما اگر این شخص کار کند درآمد خالصی معادل ۶ میلیون ریال خواهد داشت. این فرد تصمیم می‌گیرد به دانشگاه برود. در این صورت هزینه فرصت وی ۳ میلیون ریال هزینه ثبت نام است.

محل انجام محاسبات

۱۳۴- در میان گزینه‌های زیر کدام عبارت صحیح و دقیق‌تر بیان شده است؟

- (۱) یکی از تأکیدهای اسلام آن است که جامعه اسلامی برای حفظ هویت و استقلال سیاسی و فرهنگی خود، باید به رشد و پیشرفت اقتصادی به مثابه یکی از مهم‌ترین ابزارها در این مسیر توجه کند.
- (۲) از نظر اسلام، اقتصاد در زندگی فرد اهمیت ویژه‌ای دارد و انسان‌ها با عقل بشری به‌تنهایی می‌توانند در جهت رسیدن به هدفشان موفق شوند.
- (۳) دانش اقتصاد با دقت درباره انواع منافع و هزینه‌ها کمک می‌کند انسان‌ها، سازمان‌ها و کشورها در استفاده از منابع و امکاناتشان بهترین‌ها را انتخاب کنند. نتیجه این تلاش فکری پدیدآمدن «علم اقتصاد» بود.
- (۴) دانشمندان علوم اقتصادی موضوعات اقتصادی را با روش‌هایی متفاوت از سایر علوم بشری مورد مطالعه علمی قرار می‌دهند.

۱۳۵- کدام گزینه پاسخ درست پرسش‌های زیر است و جاهای خالی عبارت زیر را به‌درستی تکمیل می‌کند؟

(الف) کدام یک از دلایل ایجاد وضعیت کمیابی است؟

(ب) بهترین روش استفاده از منابع و امکانات کدام است؟

(ج) با گسترش و پیشرفت تمدن بشری ... بشر نیز تکامل بیشتری یافت و به عنوان ... شناخته شد.

(د) کدام گزینه نادرست است؟

- (۱) الف) نامحدود و گوناگون بودن نیازها و خواسته‌های انسان، ب) با استفاده از این منابع محدود بتوان بیش‌ترین میزان منافع را به‌دست آورد و سطح بالاتری از رفاه را برای انسان فراهم کرد. ج) اندیشه اقتصادی - علم اقتصاد، د) اقتصاددانان در مطالعات اقتصادی، امکان استفاده از ابزارهای خاص علوم تجربی را ندارند، بنابراین آن‌ها با روش علمی مسائل اقتصادی را مطالعه نمی‌کنند.
- (۲) الف) محدودیت منابع و امکانات در دسترس بشر و همچنین محدودیت انسان در بهره‌برداری از این منابع، ب) استفاده کمتر از منابع و امکانات به استناد این‌که این منابع به آیندگان نیز تعلق دارد. ج) علم اقتصاد - اندیشه اقتصادی، د) علم اقتصاد، با ارائه بهترین انتخاب‌ها رفتارهای فردی و جمعی انسان را مدیریت می‌کند.
- (۳) الف) نامحدود و گوناگون بودن نیازها و خواسته‌های انسان، ب) استفاده کمتر از منابع و امکانات به استناد این‌که این منابع به آیندگان نیز تعلق دارد. ج) علم اقتصاد - اندیشه اقتصادی، د) علم اقتصاد با ارائه بهترین انتخاب‌ها رفتارهای فردی و جمعی انسان را مدیریت می‌کند.
- (۴) الف) محدودیت منابع و امکانات در دسترس بشر و همچنین محدودیت انسان در بهره‌برداری از این منابع، ب) با استفاده از این منابع محدود بتوان بیش‌ترین میزان منافع را به دست آورد و سطح بالاتری از رفاه را برای انسان فراهم کرد. ج) اندیشه اقتصادی - علم اقتصاد، د) اقتصاددانان در مطالعات اقتصادی، امکان استفاده از ابزارهای خاص علوم تجربی را ندارند، بنابراین آن‌ها با روش علمی مسائل اقتصادی را مطالعه نمی‌کنند.

۱۳۶- تولیدکننده‌ای در طول سال گذشته هزینه‌های زیر را متحمل شده و از این طریق ۶۰۰ واحد کالا هریک به ارزش ۴۵۰,۰۰۰ تومان تولید کرده و فروخته است. به ترتیب سود حسابداری و سود اقتصادی این تولیدکننده چند تومان است؟ (تولیدکننده خود مالک کارگاه تولیدی و ماشین‌آلات است).

حقوق ماهانه هریک از کارکنان	۸۰۰,۰۰۰ تومان
تعداد کارکنان	۵
هزینه سالانه خرید مواد اولیه	۳۰,۰۰۰,۰۰۰ تومان
هزینه سالانه اجاره ماشین‌آلات	۵۵,۰۰۰,۰۰۰ تومان
هزینه ماهانه اجاره کارگاه	۱,۸۰۰,۰۰۰ تومان

(۲) ۳۸,۸۰۰,۰۰۰ ، ۱۱۵,۴۰۰,۰۰۰

(۱) ۱۹۲,۰۰۰,۰۰۰ ، ۱۱۵,۴۰۰,۰۰۰

(۴) ۱۹۲,۰۰۰,۰۰۰ ، ۱۱۴,۵۰۰,۰۰۰

(۳) ۱۹۲,۰۰۰,۰۰۰ ، ۱۱۵,۴۰۰,۰۰۰

محل انجام محاسبات

۱۳۷- چند مورد از عبارات زیر صحیح نیست؟

- الف) مجموعه‌ای از انگیزه‌های شخصی و خانوادگی مثل کسب درآمد و انگیزه‌های انسانی و ملی در تداوم و توسعه تولید دخیل است.
 ب) سرمایه مالی مستقیماً در تولید نقش دارد و با تبدیل به عوامل تولید دیگر به تولید کمک می‌کند.
 پ) میزان کارآفرینی، حاصل تقسیم نوآوری بر خطرپذیری است.
 ت) به کالای بادوام سرمایه‌ای که در جریان تولید به کارگرفته می‌شود، «سرمایه فیزیکی» می‌گویند.

۲ (۱) ۳ (۲) ۱ (۳) ۴ (۴)

۱۳۸- کدام گزینه در ارتباط با نوع دوم تولید صحیح نیست؟

- (۱) ترکیب و تبدیل مواد حیات شده
 (۲) تولید منابع طبیعی با استفاده از ابزار
 (۳) پوشاک مثالی است برای این نوع از تولید
 (۴) ایجاد ارزش مصرفی یا مبادلاتی در محصولات

۱۳۹- کدام گزینه به درستی، صحت یا نادرستی عبارات زیر را نشان می‌دهد؟

- نوع اول تولید آن است که انسان محصول آماده طبیعت را مستقیماً برداشت می‌کند بدون آن که کاری روی آن انجام دهد. به این روش از تولید «حیات» می‌گویند.

- تولیدکنندگان و مؤسسات اقتصادی براساس انگیزه‌های خود به دو دسته عمده «انتفاعی» و «غیرانتفاعی» تقسیم می‌شوند.

- همه محصولات و کالاها و حتی ایده‌ها و نوآوری‌ها حاصل فعالیت‌های تولیدی می‌باشند و در هر مرحله از تولید، مؤسسه‌ای بر روی محصول مؤسسه قبلی کار می‌کند و بر ارزش آن می‌افزاید، این عمل در اصطلاح باعث ایجاد «ارزش افزوده» می‌شود.

(۱) ص - ص - ص (۲) ص - غ - ص

(۳) غ - ص - غ (۴) غ - ص - ص

۱۴۰- هریک از عبارات زیر به ترتیب بیان کننده کدام بازیگران و فعالان عرصه اقتصاد است؟

- با کمک آن‌ها روابط اقتصادی بین کشورها بیش‌تر رونق می‌گیرد و حقوق همه طرف‌های درگیر در تجارت جهانی حفظ می‌شود.

- این فعالان عرصه اقتصاد با هدف ایجاد نظم، انضباط و نظارت بر عملکرد اقتصاد یا تأمین برخی نیازهای عمومی، فعالیت می‌کنند.

- این فعالان عرصه اقتصاد، در تولید محصولات و یا مصرف آن‌ها و مبادله با یکدیگر نقش ایفا می‌کنند.

(۱) بازیگران کلان - سازمان‌های اقتصادی بین‌المللی و جهانی - بازیگران خرد

(۲) بازیگران خرد - سازمان‌های اقتصادی بین‌المللی و جهانی - بازیگران کلان

(۳) سازمان‌های اقتصادی بین‌المللی و جهانی - بازیگران خرد - بازیگران کلان

(۴) سازمان‌های اقتصادی بین‌المللی و جهانی - بازیگران کلان - بازیگران خرد

محل انجام محاسبات

تاریخ ادبیات قرن‌های دوازدهم و سیزدهم
(دوره بازگشت و بیداری)
صفحه‌های ۲۰۳

باسخ گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

علوم و فنون ادبی (۳)

۱۴۱- هر دو مورد کدام گزینه از عوامل مؤثر بر ایجاد نهضت بازگشت ادبی بوده است؟

- (۱) فقر فرهنگی جامعه - سستی و رخوت حاکم بر ادبیات
- (۲) ظهور موضوعات جدید در ادبیات - رهایی از انحطاط اواخر دوره صفوی
- (۳) رونق مناجاتی شاهان توسط شاعران - تضعیف جامعه بر اثر شکست از روسیه
- (۴) تراج کتابخانه اصفهان - سفر شاهان قاجار به فرنگ

۱۴۲- کدام گزینه از زمینه‌های مهارت شاعر قطعه «قلب مادر» است؟

- (۱) زبان حماسی
- (۲) طنز، هجو و هزل
- (۳) ترانه و تصنیف
- (۴) قصیده‌سرایی به سبک شاعران خراسانی

۱۴۳- غزل‌های نشاط اصفهانی، تقلیدی از ... و دیگر شاعران سبک ... است.

- (۱) حافظ - سعدی - عراقی
- (۲) انوری - عنصری - خراسانی
- (۳) مولوی - سعدی - خراسانی
- (۴) خاقانی - نظامی - عراقی

۱۴۴- نویسندگان آثار کدام گزینه، کاملاً درست معرفی شده‌اند؟

- (۱) شمس‌الدین و قمر: محمدباقر میرزا خسروی - امثال و حکم: دهخدا
- (۲) تاریخ بیداری ایرانیان: ناظم‌الاسلام کرمانی - داستان باستان: میرزا حسن خان بدیع
- (۳) سرگذشت حاجی بابای اصفهانی: میرزا حبیب اصفهانی - تاریخ تطوّر نظم فارسی: بهار
- (۴) تاریخ مختصر احزاب سیاسی ایران: بهار - شمس و طغرا: میرزا آقا تبریزی

۱۴۵- کدام شاعر از موسیقی‌دانان عهد مشروطه بود؟ سوز و شور شعر او نشان از چه دارد؟

- (۱) عارف - عشق به میهن و دردمندی
- (۲) عارف - غم غربت و دوری از وطن
- (۳) بهار - آزادی و وطن‌خواهی
- (۴) سید اشرف‌الدین - وطن‌دوستی و ستیز با نادانی

۱۴۶- کدام عبارات از جنبه تاریخ ادبیات، کاملاً درست است؟

- (الف) از اواسط دوره قاجار، شعر دوره بازگشت با انتقاداتی روبه‌رو شد.
- (ب) سبک بازگشت را می‌توان حدّ واسط سبک عراقی و سبک دوره بعد، یعنی دوره بیداری، دانست.
- (ج) اشعار سید اشرف‌الدین گیلانی با زبان ساده و طنزآمیز خود در بیداری مردم بسیار مؤثر بود.
- (د) «چرند و پرند» مجموعه مقالات طنزآمیز دهخداست که در روزنامه صوراسرافیل چاپ می‌شده است.

- (۱) الف و ب
- (۲) ب و ج
- (۳) د و ب
- (۴) الف و ج

۱۴۷- علامه علی‌اکبر دهخدا در رواج کدام سبک نثر که بعدها در داستان‌های محمدعلی جمال‌زاده و صادق هدایت به کار رفت، نقش مؤثری داشت؟

- (۱) ساده و عامیانه
- (۲) دشوار و آهنگین
- (۳) ساده و مسجع
- (۴) متکلف و دشوار

۱۴۸- کدام مورد در ابتدای دوره بیداری به وقوع پیوست؟

- (۱) شاعران خود را وقف مردم کردند و به محتوا توجه بیش‌تری نمودند.
- (۲) شاعران توانستند زبان شعر را از حالت سستی اواخر سبک هندی نجات دهند.
- (۳) زبان، تخیل و اندیشه در شعر این زمان، تکرار شنیده‌ها بود.
- (۴) سبک ساده و عامیانه نثر در داستان‌های نویسندگان این دوره رواج یافت.

۱۴۹- کدام عبارت تأثیر نثر دهخدا را بر نویسندگان بعد از خود نشان می‌دهد؟

(۱) من که شخصاً سیلی نقد را به حلوی نسیه ترجیح می‌دهم و نمی‌فهمم اگر خدا می‌خواست کام ما را شیرین نماید دیگر این مقدمات دو روزه را برای چه ترتیب داده است.

(۲) ای قهاری که کس را به تو حیل نیست و ای جتاری که گردن‌کشان را با تو روی مقاومت نیست.

(۳) تو ایمان داری، اسلام داری، مسلمانی کو؟ مروت کجا؟ زین هر دو نام ماند چو سیمرغ و کیمیا ... بی‌انصاف بی‌مروت، من چه جواب بدهم؟

(۴) بدیهی است که تکلیف ما این نیست که بنشینیم و این احکام معروفه دنیا را پس از سه هزار سال بیجا باز به آه و ناله تکرار کنیم.

۱۵۰- عبارت زیر از منشآت قائم مقام فراهانی انتخاب شده است. کدام ویژگی سبک شخصی قائم مقام که در نثر دوره‌های قبل از او دیده نمی‌شود، در این عبارت وجود دارد؟

«این‌ها همه شوخی قلم است. فکر عطایای شیخ باید کرد که مرد جلیل است و عازم اردبیل شده، و از آنجا به مقصد اصلی یعنی خدمت ابوالاتقیاء می‌رود و ذکر عطیه شما را می‌کند و یکی را ده می‌گوید، اگر از سرکار نواب والا می‌گیرید، مختارید و اگر از خود می‌دهید، مختارید

و اگر از عمرو و زید می‌گیرید، مختارید. والسلام.»

- (۱) عدم کاربرد واژگان غیرفارسی
- (۲) عبارات مسجع و موزون
- (۳) زبان ساده و عاری از تکلف
- (۴) استفاده از زبان طنزآمیز

میانی علوم و فنون ادبی
پدررسی و طبقه‌بندی آثار
مقصد های ۱۰ تا ۲۱

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

علوم و فنون ادبی (۱)

۱۵۱- هر دو عبارت گزینه ... نادرست هستند.

- (الف) آموختن دانش‌هایی مانند صرف و نحو، بدیع، معانی و بیان، آدمیان را از خطای در سخن مصون می‌دارد.
(ب) متن‌ها می‌توانند شنیداری، دیداری، لمس‌کردنی و بویایی باشند.
(ج) ادبیات به مدد عروض و قافیه می‌تواند منطق معنایی زبان را درهم بریزد.
(د) تکرار آواها در زبان ادبی جایگاهی ندارد و از آن تا حد امکان پرهیز می‌شود.
(ه) علم بلاغت دربرگیرنده بدیع، بیان و معانی است.

(۱) ب و ج (۲) ه و د (۳) الف و ه (۴) ج و د

۱۵۲- در عبارت کدام گزینه از شگردهای هنری کم‌تری استفاده شده است؟

- (۱) بهار گره از شکوفه باز کرد ... گل هم‌چون یادی فراموش گشته، در آغوش چمن شکفت.
(۲) این درختان بی‌باک صبور و قهرمان ... بی‌چشم‌داشت نوازشی و ستایشی، از سینه خشک و سوخته کویر، به آتش سر می‌کشند و می‌ایستند.
(۳) مسکن آن‌ها در احقاف بوده است. این قوم خود را بزرگ شمردند و کسی را از خود قوی‌تر ندانستند و هود را سفیه پنداشتند.
(۴) مرگ مثل حلزونی تنبل و سمج کم‌کم از لاک خود سرک می‌کشید و شاخه نازک تن این شاعر و نقاش کناره کویر را می‌جوید.

۱۵۳- کدام بیت از لحاظ نوع ادبی متفاوت است؟

- (۱) ز لشکر برآمد سراسر خروش / برآمد زمانه یکایک به جوش
(۲) چو پیروز برگشت شیر از نبرد / دل و دیده دشمنان تیره کرد
(۳) به مستی توان در اسرار سفت / که در بی‌خودی راز نتوان نهفت
(۴) ز انبوه مرد و صهیل ستور / جهان را شده گوش کر چشم کور

۱۵۴- حرف «را» در کدام بیت با سایر ابیات متفاوت است؟

- (۱) یکی را اجل در سر آورد جیش / سرآمد بر او روزگاران عیش
(۲) طمع را نه‌چندان دهان است باز / که بازش نشیند به یک لقمه آز
(۳) در آن روز کز فعل پرسند و قول / اولوالعزم را تن بلرزد ز هول
(۴) تو را نفس رعنا چو سرکش ستور / دوان می‌برد تا به سرشیب گور

۱۵۵- ویژگی‌های مقابل همه ابیات به‌استثنای ... صحیح است.

- (۱) چو رامین گه‌گاهی بنواختی چنگ / ز شادی بر سر آب آمدی سنگ (کاربرد تشبیه و اغراق)
(۲) گرم بازآمدی محبوب سیم‌اندام سنگین‌دل / گل از خارم برآوردی و خار از پای و پای از گل (کاربرد دستور تاریخی)
(۳) سبوکشان همه در بندگیش بسته کمر / ولی ز ترک کله چتر بر سحاب زده (استفاده از واژه مشتق)
(۴) تو شاکری ز خالق و خلق از تو شاکرند / تو شادمان به دولت و ملک از تو شادمان (استفاده از آرایه جناس)

۱۵۶- در تحلیل متن زیر همه گزینه‌ها به جز ... درست است.

«هیچ پناهی مرا به از سایه عقل و هیچ کس دست‌گیرتر از سالار خرد نیست و قوی‌رای به هیچ حال دهشت را به خود راه ندهد و خوف و حیرت را در حواشی دل مجال نگذارد. چه محنت اهل کیاست تا آن حد نرسد که عقل را بپوشاند و ارادت در ضمیر ایشان آن محل نیابد که تدبیری فروماند و مثال باطن ایشان چون غور دریاست که قعر آن در نتوان یافت و اندازه ژرفی آن نتوان شناخت و هرچه در وی انداخته شود، در وی پدید نیاید.»

(۱) استفاده از تشبیه برای بیان مفهوم

(۲) حذف فعل اسنادی در متن

(۳) کاربرد حرف «را» به معنی «برای»

(۴) تأکید بر تقابل عقل و عشق و نترسیدن از سختی‌های راه

۱۵۷- ویژگی‌های فکری مقابل کدام بیت نادرست است؟

(۱) ز فضلش هر دو عالم گشت روشن / ز فیضش خاک آدم گشت گلشن (عرفان و حس دینی)

(۲) منم که گاه کتابت سواد شعر مرا / فلک سزد که شود دفتر و ملک وزاقی (مفاخره)

(۳) گفتا که که را کشتی تا کشته شدی زار؟ / تا باز که او را بکشد آن که تو را کشت؟ (پند و نصیحت عملی)

(۴) زین خبر زلف تو شاد است به رنگش منگر / کاین سیه‌جامگی از کفر است از ماتم نیست (شادی و خوش‌باشی)

۱۵۸- ویژگی سبکی کدام جمله در مقابل آن نادرست است؟

(۱) وحوش بسیار بود که در خصب و راحت بودند لکن به مجاورت شیر آن همه منغص بود. (کاربرد لغات مهجور)

(۲) به دقایق حیلت گرد آن می‌گشتند که مجموعی سازند مشتمل بر مناظم حال و مال. (حذف فعل به قرینه)

(۳) تا آن‌گاه که وضعی دست داد که سخن بلیغ و اتقان بسیار از زبان بهایم و مرغان و وحوش جمع کردند. (اطناب)

(۴) در فطرت کائنات به وزیر و مشیر و معونت و مظاهرت محتاج نگشت و بدایع ابداع در عالم پدید آورد. (کاربرد مترادفات)

۱۵۹- در کدام گزینه نگرش مبتنی بر بدبینی نسبت به جهان بارز است؟

(۱) می خوردن و شاد بودن آیین من است / فارغ بودن ز کفر و دین، دین من است

(۲) عاقلان نقطه پرگار وجودند ولی / عشق داند که در این دایره سرگردانند

(۳) چند گویی که عشق بدبختی است / پس تو می‌خواستی که چون باشد

(۴) ور عدل بدی به کارها درگردون / کی خاطر اهل فضل رنجیده بدی

۱۶۰- مفهوم بیت زیر از همه ابیات دریافت می‌شود، به جز:

«اگر پای در دامن آری چو کوه / سرت ز آسمان بگذرد در شکوه»

(۱) گوشه‌ای گیر که از ییاد خلاق بروی / نه که از عزلت خود شهرت عنقا یابی

(۲) تا در این زندان فانی زندگانی باشد / کنج عزلت گیر تا گنج معانی باشد

(۳) میان بیند چو گردون و گوشه‌ای بنشین / که قطب گشت هر آن کس که گوشه‌ای بگزید

(۴) از شکوه خود سبک کرده است کوه قاف را / هر که چون عنقا ز چشم مردمان پنهان شده

تاریخ ادبیات فارسی در قرن‌های ۷ و ۸ و ۹
صفحه‌های ۱۰ تا ۲۰

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

علوم و فنون ادبی (۲)

- ۱۶۱- رباعی زیر، به چه مناسبت و در چه سالی سروده شده است؟
«کس نیست که تا بر وطن خود گرید / بر حال تباه مردم بد گرید
دی بر سر مرده‌ای دو صد شیون بود / امروز یکی نیست که بر صد گرید»
(۱) قتل عام مغولان - ۶۳۷ هجری
(۲) سرزنش مغولان از کشتارهای جمعی - ۶۳۵ هجری
(۳) دوره پراشوب حمله مغول - ۶۳۳ هجری
(۴) واکنش شاعر نسبت به کردار مغول - ۶۴۳ هجری
- ۱۶۲- کدام اثر در قالب مثنوی سروده شده است و هر فصل آن به یکی از مباحث عرفانی اختصاص دارد؟
(۱) لمعات
(۲) رساله دلگشا
(۳) صد پند
(۴) عشاق‌نامه
- ۱۶۳- شاعر ابیات زیر، در اشعار خود بر کدام مفاهیم تأکید کرده است؟
«مرد آزاده در میان گروه / گرچه خوش‌خو و عاقل و داناست
محترم آنگهی تواند بود / که از ایشان به مالش استغناست»
(۱) قناعت - تلفیق عشق و عرفان
(۲) انتقاد اجتماعی - بیان ناملایمات روزگار
(۳) انتقاد اجتماعی - بی‌اعتباری دنیا
(۴) بی‌اعتباری دنیا - قناعت
- ۱۶۴- موضوع آثار کدام گزینه به ترتیب «شرح احوال بیش از صد تن از شاعران ایرانی، تاریخ پیامبران و خلفای چهارگانه و خلفای بنی‌عباس و تاریخ ایران، بیان منظوم ناهنجاری‌های اجتماعی به شیوه تمثیل، بیان سلوک دین و تربیت نفس انسانی» است؟
(۱) تذکره دولتشاه، تاریخ گزیده، موش و گربه، مرصادالعباد من المبدأ الی المعاد
(۲) تذکره‌الاولیا، جامع‌التواریخ، اخلاق‌الاشراف، لمعات
(۳) تذکره دولتشاه، تاریخ جهانگشا، موش و گربه، لمعات
(۴) تذکره‌الاولیا، تاریخ گزیده، اخلاق‌الاشراف، مرصادالعباد من المبدأ الی المعاد
- ۱۶۵- بیت زیر از کیست و به چه موضوعی اشاره دارد؟
«استاد سخن سعدی است نزد همه کس؛ اما / دارد سخن حافظ طرز غزل خواجو»
(۱) سعدی - مفاخره سعدی به سخن‌آوری خود
(۲) خواجو - تأثیرپذیری حافظ از خواجو
(۳) حافظ - برتری دادن شعر خود بر شعر سعدی و خواجو
(۴) حافظ - بیان تأثیرپذیری او از خواجو
- ۱۶۶- کدام مورد از ویژگی‌های ادبی قرن هشتم هجری نیست؟
(۱) گسترش قلمرو بالندگی زبان و فرهنگ فارسی
(۲) گرایش زبان شعر به سستی در آثار اکثر شاعران
(۳) قرارداشتن مراکز ادبی در عراق عجم
(۴) شروع دوره موسوم به سبک عراقی
- ۱۶۷- کدام گزینه از نظر تاریخ ادبیات صحیح است؟
(۱) حافظ از شاعران سرآمد قرن هشتم است که در غزلیاتش لحنی گزنده و طنزآمیز دارد.
(۲) سلمان ساوجی از حافظ، مولوی و نظامی تأثیر پذیرفته است.
(۳) حمدالله مستوفی در کتاب تاریخی خود، تاریخ ایران را تا سال ۷۵۰ هـ. ق. بررسی کرده است.
(۴) موش و گربه، اخلاق‌الاشراف و جمشید و خورشید از آثار عبید زاکانی‌اند.
- ۱۶۸- نام نویسنده چند اثر در مقابل آن درست آمده است؟
«مرصادالعباد من المبدأ الی المعاد (نجم‌الدین رازی)، تاریخ جهانگشا (حمدالله مستوفی)، عشاق‌نامه (فخرالدین عراقی)، جمشید و خورشید (سلمان ساوجی)، المعجم فی معاییر اشعارالعجم (شمس قیس رازی)، رساله دلگشا (عبید زاکانی)، تحفة الاحرار (نظامی)، اخلاق جلالی (جلال‌الدین خوارزمشاه)، بوستان (سعدی)، جامع‌التواریخ (خواجه رشیدالدین فضل‌الله همدانی)»
(۱) شش
(۲) نه
(۳) هشت
(۴) هفت
- ۱۶۹- کدام یک از آثار جامی به ترتیب به تقلید از عطار و نظامی نوشته شده‌اند؟
(۱) تذکره‌الاولیا - جمشید و خورشید
(۲) نجات‌الانس - تحفة الاحرار
(۳) بهارستان - تحفة الاحرار
(۴) تذکره‌الاولیا - نجات‌الانس
- ۱۷۰- کدام گزینه در مورد «فخرالدین عراقی» نادرست است؟
(۱) از شاعران نامدار قرن هفتم است.
(۲) مثنوی «عشاق‌نامه» از آثار مشهور اوست که در هر فصل آن، سخن با حکایت و تمثیل پایان می‌گیرد.
(۳) در کتاب «اشقة‌اللمعات» خود، سلوک عارفانه را به نظم و نثر بیان کرده است.
(۴) غزل‌های عرفانی زیبایی سروده است.

من الأسماء المنسوبة إلى الإمام علي
صحة ما (۴۳)

باسخ گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

عربی زبان قرآن (۳)

■ عَيْنِ الْأَصْحَحِ وَالْأَدَقِّ فِي الْجَوَابِ لِلتَّرْجَمَةِ: (۱۷۱ - ۱۷۳)

۱۷۱- «قالَ أميرُ المؤمنينَ عليٌّ (ع): قِيمَةُ كُلِّ امْرِئٍ ما يُحْسِنُهُ!»: امیر مؤمنان، علی (ع) فرمود:

- (۱) ارزش کسی که نیکوکاری انجام می‌دهد، بالاتر است!
- (۲) ارزش هر انسانی به آن است که آن را به خوبی انجام داده است!
- (۳) ارزش هر فردی به آن چیزی است که آن را خوب انجام می‌دهد!
- (۴) ارزش هر انسانی به چیزی است که آن را بهتر انجام می‌دهد!

۱۷۲- «يُزَعَمُ بَعْضُ النَّاسِ أَنَّهُمْ قامُوا بِواجباتِهِمْ أمامَ أولادِهِمْ، و لَمْ تَتَحَقَّقْ غايَتُهُمْ فِي التَّربِيَةِ!»:

- (۱) بعضی مردم می‌پندارند که به واجباتشان در مقابل فرزندانشان اقدام نموده‌اند ولی هدفشان را در تربیت محقق نکرده‌اند!
- (۲) برخی از مردم گمان می‌کنند که به تکالیف خویش در برابر فرزندانشان عمل کرده‌اند و هدفشان در تربیت محقق نشده است!
- (۳) برخی از مردم می‌پندارند که تکالیف خود را در برابر پسرانشان انجام نداده‌اند و هدفشان در امر تربیت به وقوع نپیوسته است!
- (۴) از میان مردم، بعضی گمان می‌کنند که به تکالیف خویش در برابر اولادشان عمل کرده‌اند و اهدافشان در تربیت انجام نشده است!

۱۷۳- عَيْنِ الْخَطَأِ:

- (۱) إِنَّ النَّسَبَ لَا يَنْفَعُ الْإِنْسَانَ إِنْ لَمْ يَكُنْ لَهُ عَمَلٌ صَالِحٌ، اصل و نسب به انسان سود نمی‌رساند، اگر کار شایسته‌ای نداشته باشد.
- (۲) و لِيَعْلَمَ مَنْ يَتَفَاخَرُ بِنَسَبِهِ أَنْ هَذَا لَا يَنْفَعُهُ عِنْدَ اللَّهِ، و آن که به نسبش فخر می‌فروشد، می‌داند که این در نزد خدا به او سود نمی‌رساند.
- (۳) فَيَا أَيُّهَا الْإِخْوَةُ! لَا تَنْسُوا أَنَّا كَلْنَا لَأَدَمَ و آدَمَ مِنْ تَرَابٍ، پس ای برادران! فراموش نکنید که همگی ما از آدمیم و آدم از جنس خاک است.
- (۴) فوزوا بِالْعِلْمِ و لَا تَطْلُبُوا بِهِ بَدَلًا! با علم و دانش رستگار شوید و جایگزینی برای آن نجوید!

۱۷۴- عَيْنِ غَيْرِ الْمَصْحُوحِ فِي الْمَفْرَدِ لِلْجُمُوعِ التَّالِيَةِ:

- (۱) الأبدال: البدل (۲) اللّحوم: اللّحم (۳) الأطيان: الطين (۴) العظام: الأعظم

۱۷۵- عَيْنِ الْمَصْحُوحِ حَسَبِ الْحَقِيقَةِ و الْوَاقِعِ:

- (۱) مرضُ السُّكْرِ دواءٌ يَعْجُزُ فِيهِ الْجِسْمُ عَنِ الْإِسْتِفَادَةِ مِنَ السُّكْرِ!
- (۲) التداوی بالأعشاب الطبّیة أكثرُ ضرراً مِنَ الأدويةِ الكیمیائیة!
- (۳) التَّفَاخُرُ بِالْحَيَاءِ و الْعَفَافِ مِنْ صِفَاتٍ غَيْرِ مَحْمُودَةٍ!
- (۴) علی كُلِّ مُؤْمِنٍ آلا یَتَّبِعْ فی حیاتِهِ سِوَى الْحَقِّ!

۱۷۶- «داؤك فيك و ما تبصير / و داؤك منك و لا تشعر» عین الأقرب من المفهوم:

(۱) الجهلُ داءٌ بلا دواء و الحمقُ حفرةٌ بلا عمق!

(۲) وَ نَشْتَكِي دَهْرَنَا وَ الذَّنْبَ لَيْسَ لَهُ!

(۳) إِنَّ دَاءَكُمْ الذَّنُوبُ وَ دَوَاءُكُمْ الاستِغْفَارُ!

(۴) البعيد عن العين بعيداً عن القلب!

۱۷۷- عَيْنُ الصَّحِيحِ فِي التَّحْلِيلِ الصَّرْفِيِّ وَ المَحَلِّ الإِعْرَابِيِّ: «و قَدْرُ كُلِّ امْرَأٍ مَا كَانَ يُحْسِنُهُ / وَ لِلرِّجَالِ عَلَى الأَفْعَالِ أَسْمَاءُ»

(۱) قَدْرٌ: اسم - مُفْرَدٌ مذكَّرٌ - نكرة - مُعْرَبٌ / مُبْتَدَأٌ لِلجُمْلَةِ الإِسْمِيَّةِ وَ مَرْفُوعٌ

(۲) كَانَ: فعلٌ ماضٍ لِلنَّفْيِ (من الأفعالِ النَّاقِصَةِ) - مُفْرَدٌ مذكَّرٌ غائبٌ / خبرٌ وَ مَبْنِيٌّ

(۳) يُحْسِنُ: فعلٌ مُضارعٌ - مُفْرَدٌ مذكَّرٌ غائبٌ - مُتَعَدٍّ - مُجْرَدٌ ثَلَاثِيٌّ

(۴) أَسْمَاءُ: اسمٌ - جمعٌ تَكْسِيرٍ (مُفْرَدُهُ: إسم) - نكرة - مُعْرَبٌ / خبرٌ وَ مَرْفُوعٌ

۱۷۸- عَيْنُ الخَطَأِ فِي المَحَلِّ الإِعْرَابِيِّ لِلكَلِمَاتِ الَّتِي تَحْتِهَا خَطٌّ: «النَّاسُ مِنْ جِهَةِ الأَبَاءِ أَكْفَاءُ / أُوهُمِ آدَمُ وَ الأُمُّ حَوَاءُ»

(۱) جهةٌ: مجرورٌ بحرفِ الجرِّ

(۲) أكفاءٌ: خبرٌ

(۳) هم: مفعولٌ

(۴) الأمُّ: مبتدأٌ

۱۷۹- عَيْنُ الخَطَأِ: (في استعمالِ اسمِ الإِشَارَةِ)

(۱) مِنَ العَجِيبِ أَنَّ هَذِهِ الأَجْرَامَ السَّمَاوِيَّةَ لَا تَتَقَاطَعُ مَعَ الأَجْرَامِ الأُخْرَى!

(۲) سَأَلْتَنِي أُمِّي: مَا رَأَيْكَ فِي تِلْكَ الفَسَاتِينِ فِي السُّوقِ!

(۳) اليَوْمَ شَاهَدْتُ تَلْمِيذَتِي وَ زَمِيلَتَهَا، هَاتَانِ مُجْتَهِدَتَانِ فِي التَّرْوِسِ!

(۴) جَالَسَ ذَلِكَ الأَطْفَالَ رَجُلًا يُعْرَفُ بِالصَّدَقِ وَ الأَمَانَةِ!

۱۸۰- عَيْنُ الصَّحِيحِ لِتَكْمِيلِ الفَرَاغَاتِ: «قُلْتُ لِأَحَدِي الصَّدِيقَاتِ: أَحَدًا أُسْرَارًا!»

(۱) لَا تَجْعَلْ - لَا يُعْرَفُ - كِ

(۲) لَا تَجْعَلِي - تُعْرَفُ - كِ

(۳) لَا تَجْعَلْ - تُعْرَفُ - كِ

(۴) لَا تَجْعَلِي - يُعْرَفُ - كِ

تاریخ‌نگاری و گونه‌های منابع دوره معاصر
صفحه‌های ۱۵ و ۱۶

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی (مجموع دروس تاریخ و جغرافیا): ۲۰ دقیقه

تاریخ (۳)

۱۸۱- در کدام دوره، تاریخ‌نگاران می‌کوشیدند از نتایج تحقیقات علوم دیگر در مطالعه تاریخ بهره‌مند شوند؟

- (۱) دوران افشار و زندیه
(۲) دوران صفوی
(۳) دوران قاجار
(۴) دوران معاصر

۱۸۲- «رمزگشایی کتیبه‌های بیستون و طاق بستان» و «جلب توجه زمامداران قاجار و نخبگان ایران به دنیای غرب» به ترتیب، نتیجه کدام عامل بودند؟

- (۱) تأسیس مدرسه دارالفنون - ترجمه آثار اروپایی
(۲) تأسیس مدرسه دارالفنون - جنگ‌های ایران و روسیه
(۳) گسترش فعالیت علمی شرق‌شناسان - ترجمه آثار اروپایی
(۴) گسترش فعالیت علمی شرق‌شناسان - جنگ‌های ایران و روسیه

۱۸۳- اولین روزنامه ایرانی توسط چه کسی و با چه عنوانی در تهران منتشر شد و به چه دلیل برخی از روزنامه‌نگاران در خارج از کشور، اقدام به

نشر روزنامه‌هایی به زبان فارسی می‌کردند؟

- (۱) امیرکبیر - وقایع اتفاقیه - نبود امکانات چاپ و نشر در ایران
(۲) میرزا صالح شیرازی - کاغذ اخبار - ماهیت استبدادی حکومت قاجار
(۳) امیرکبیر - دولت علیّه ایران - ماهیت استبدادی حکومت قاجار
(۴) میرزا صالح شیرازی - کاغذ اخبار - نبود امکانات چاپ و نشر در ایران

۱۸۴- هر یک از موارد زیر به ترتیب جزء کدام نوع از منابع تاریخی دوره معاصر می‌باشد؟

«مآثرالسلطانیه - به اوجاقت قسم - نورالدین پسر ایران - سیاحت‌نامه زین‌العابدین مراغه‌ای»

- (۱) نشریات - کتاب‌های داستانی و رمان - نشریات - سفرنامه
(۲) مجلات - زندگی‌نامه - نشریات - کتاب‌های داستانی و رمان
(۳) کتاب‌های تاریخی - کتاب‌های داستانی و رمان - خاطرات - سفرنامه
(۴) کتاب‌های تاریخی - خاطرات - خاطرات - کتاب‌های داستانی و رمان

۱۸۵- کدام یک از خاطرات زیر از منابع اطلاعاتی دوره پهلوی محسوب نمی‌شود؟

- (۱) خاطرات سلیمان بهبودی
(۲) خاطرات محمدعلی فروغی
(۳) من زنده‌ام (خاطرات معصومه‌آباد)
(۴) خاطرات محمدعلی مجتهدی

۱۸۶- عبارات زیر را به ترتیب از حیث صحیح یا غلط بودن مشخص کنید؟

الف) در دوره پهلوی، سفرنامه‌نویسی گسترش فراوانی یافت و بسیاری از این سفرنامه‌ها حاوی اطلاعات ارزشمندی پیرامون مسائل اقتصادی چون مالیات و گمرک بود.

ب) سفرنامه‌ها در دوره معاصر حاوی اطلاعات ارزشمندی بود که به ندرت در سایر منابع یافت می‌شد.

ج) در دوره معاصر مورخان ایرانی با دو رویکرد سنتی و جدید اقدام به تاریخ‌نگاری کردند که از جمله آثار تاریخی این دوران، روضة‌الصفای ناصری نوشته رضاقلی هدایت می‌باشد.

(۱) غ - ص - غ (۲) ص - ص - غ (۳) غ - غ - ص (۴) غ - ص - ص

۱۸۷- کدام یک از گزاره‌های زیر صحیح نمی‌باشد؟

(۱) منابع پژوهش دوره معاصر تاریخ ایران کثرت و تنوع فراوانی دارند.

(۲) تاریخ کامل ایران، نوشته سرپرسی سایکس می‌باشد.

(۳) روزنامه‌های قانون و حبل‌المتین از جمله روزنامه‌های فارسی زبان بودند که قبل از انقلاب مشروطه در خارج از ایران منتشر می‌شدند.

(۴) اسناد و منابع آرشیوی یکی از منابع عمده تاریخ‌نگاری معاصر است.

۱۸۸- با توجه به جمله زیر، کدام گزینه پاسخ صحیح به سؤالات داده شده می‌باشد؟

«تاریخ‌نگار را هم لازم است که راست‌گفتاری پیشه کند ... فرشته را دیو نخواند و دیو را فرشته نداند ...»

- این عبارت توسط چه کسی بیان شده است؟

- نام کتاب او چیست؟

- در چه دوره‌ای زندگی می‌کرده است؟

(۱) میرزا محمدجعفر خورموجی - تاریخ ذوالقرنین - فتحعلی شاه

(۲) خاوری شیرازی - حقایق‌الاکبار ناصری - ناصرالدین شاه

(۳) خاوری شیرازی - تاریخ ذوالقرنین - فتحعلی شاه

(۴) میرزا محمدجعفر خورموجی - حقایق‌الاکبار ناصری - ناصرالدین شاه

۱۸۹- کدام گزینه از ویژگی‌های نحوه تاریخ‌نگاری در کتاب «تاریخ گیتی‌گشا» نیست؟

(۱) تأکید بر تاریخ سیاسی و بی‌توجهی به زندگی اجتماعی

(۲) توجه تام به سنجش و نقد منابع

(۳) بی‌توجهی به علل و نتایج رویدادها و تحولات تاریخی

(۴) داشتن روحیه تملق و چاپلوسی

۱۹۰- به کلیه مکاتبات حکومتی، فرمان‌ها، معاهدات سیاسی، نامه‌های شخصی و اداری و ... چه می‌گویند و منظور از «آرشیو» چیست؟

(۱) اسناد تاریخی - محل نگهداری، حفاظت، مرمت، طبقه‌بندی و آماده‌سازی اسناد

(۲) آثار تاریخی - محل نگهداری، حفاظت، مرمت، طبقه‌بندی و آماده‌سازی اسناد

(۳) آثار تاریخی - اسناد حاوی اطلاعات بسیار ارزشمند و منحصر به فرد درباره مسائل و موضوع‌های سیاسی، اداری، اقتصادی و فرهنگی

(۴) اسناد تاریخی - اسناد حاوی اطلاعات بسیار ارزشمند و منحصر به فرد درباره مسائل و موضوع‌های سیاسی، اداری، اقتصادی و فرهنگی

شهرها و روستاها
(۳ ابتدای افزایش شهرهای میلیونی)
صفحه‌های (۳) ۱۱

پاسخ گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.

جغرافیا (۳)

۱۹۱- در حال حاضر ناحیه ... با ... شهرنشین، بیش‌ترین درصد شهرنشینی را در جهان به خود اختصاص داده است.

- (۱) آمریکای لاتین - ۷۹/۵ درصد
(۲) آمریکای شمالی - ۸۱/۵ درصد
(۳) آمریکای شمالی - ۷۹/۵ درصد
(۴) آمریکای لاتین و کارائیب - ۸۱/۵ درصد

۱۹۲- کدام عبارت زیر صحیح است؟

(۱) مقر هر روستا یا شهر، هسته اولیه آن را نیز شامل می‌شود و در انتخاب مکان برای استقرار و سکونت جمعیت، عوامل انسانی بیش‌ترین نقش را دارند.

(۲) هسته اولیه روستا یا شهر، مقر آن را نیز شامل می‌شود و در انتخاب مکان برای استقرار و سکونت جمعیت، عوامل طبیعی بیش‌ترین نقش را دارند.

(۳) هسته اولیه روستا یا شهر، مقر آن را نیز شامل می‌شود و در انتخاب مکان برای استقرار و سکونت جمعیت، عوامل انسانی بیش‌ترین نقش را دارند.

(۴) مقر هر روستا یا شهر، هسته اولیه آن را نیز شامل می‌شود و در انتخاب مکان برای استقرار و سکونت جمعیت، عوامل طبیعی بیش‌ترین نقش را دارند.

۱۹۳- همه گزینه‌ها در مورد تفاوت‌های شهر و روستا نادرست بیان شده است، به‌جز ...

(۱) بیش‌تر مردمان ساکنان شهرها در بخش صنعتی و اغلب جمعیت فعال سکونتگاه‌های روستایی در بخش‌های کشاورزی و خدماتی مشغول به کارند.

(۲) در برخی از کشورهای اروپایی، سکونتگاه‌هایی با بیش‌تر از ۱۰۰۰ نفر جمعیت، شهر محسوب شده‌اند.

(۳) در روستاها چون جمعیت کم‌تر است، بیش‌تر افراد با یکدیگر روابط خویشاوندی دارند و به همین دلیل خدمات و تسهیلاتی هم که ارائه می‌دهند، گسترده است.

(۴) سکونتگاه‌ها از نظر تعداد جمعیت متفاوت‌اند و طیف وسیعی از روستاهای کوچک با کم‌تر از ۱۰۰ نفر تا شهرهای بیش از ۱۰ میلیون نفر را دربرمی‌گیرند.

۱۹۴- به‌ترتیب مهم‌ترین ملاک تشخیص شهر از روستا کدام است و سکونتگاه‌ها بر چه اساسی طبقه‌بندی می‌شوند؟

- (۱) میزان جمعیت - شرایط آب‌وهوایی
(۲) میزان جمعیت - میزان جمعیت
(۳) فعالیت اقتصادی - خدمات ارائه‌شده
(۴) فعالیت اقتصادی - وسعت

۱۹۵- مکانی را که مردم برحسب نیاز آن را برای زندگی انتخاب کرده و به اشغال درآورده‌اند و بعدها روستاها یا شهر از آن محل گسترش یافته است،

چه می‌نامند و کدام ویژگی یک شهر یا روستا در ادامه حیات یا گسترش آن سکونتگاه و یا حتی نابودی و زوال آن نقش مهمی ایفا می‌کند؟

- (۱) مقر - موقعیت
(۲) هسته اولیه - موقعیت
(۳) مقر - هسته اولیه
(۴) هسته اولیه - مقر

۱۹۶- کدام گزینه تعریف دقیق‌تری برای حوزه نفوذ سکونتگاه است؟

- (۱) بیش‌ترین مسافتی که مردم منطقه برای دریافت خدمات از سکونتگاه طی می‌کنند.
- (۲) به محدوده جغرافیایی که از یک سکونتگاه کالا و انواع خدمات دریافت می‌کند و بین آن محدوده و سکونتگاه جریان کالا و خدمات و رفت‌وآمد وجود دارد.
- (۳) حداقل جمعیتی که تقاضای کالا، خدمات یا عملکردی از سکونتگاه دارند.
- (۴) محدوده جغرافیایی که جمعیت آن سکونتگاه در آن پراکنده‌اند.

۱۹۷- با توجه به سلسله‌مراتب سکونتگاه‌ها در اروپا، در کدام سکونتگاه‌ها تنوع خدمات کم‌تر است؟

- (۱) شهر منطقه‌ای
- (۲) روستا
- (۳) هاملت
- (۴) شهر کوچک

۱۹۸- به ترتیب هر یک از عبارات زیر با کدام‌یک از ملاک‌های تشخیص شهر از روستا در ارتباط است؟

- تقابل سنت و نوگرایی

- وجود تعاون و مساعدت

- محدود بودن تسهیلات

- (۱) فرهنگ و مناسبات اجتماعی - میزان جمعیت - فعالیت اقتصادی
- (۲) فعالیت اقتصادی - فرهنگ و مناسبات اجتماعی - دسترسی به خدمات
- (۳) فرهنگ و مناسبات اجتماعی - فرهنگ و مناسبات اجتماعی - دسترسی به خدمات
- (۴) فعالیت اقتصادی - میزان جمعیت - دسترسی به خدمات

۱۹۹- مهم‌ترین عوامل شکل‌گیری هسته اولیه روستاها و شهرها در ایران کدام است؟

(۱) آب‌وهوای ملایم، خاک حاصلخیز، آب فراوان

(۲) آب فراوان، قلعه‌های دفاعی، خاک حاصلخیز

(۳) آب، قلعه‌های دفاعی، بازارهای محلی، قرار گرفتن در تقاطع راه‌ها

(۴) بازارهای محلی، آب فراوان، خاک حاصلخیز، قرار گرفتن در تقاطع راه‌ها

۲۰۰- سرعت گسترش شهرنشینی در کدام قاره‌ها بیش‌تر از سایر نواحی جهان است و بخش عمده‌ای از این رشد به چه علت می‌باشد؟

(۱) آسیا و آفریقا - مهاجرت فزاینده روستاییان به شهرها

(۲) اروپا و آمریکای شمالی - افزایش جمعیت برخی روستاها و تبدیل شدن آن‌ها به نقاط شهری

(۳) آسیا و آفریقا - افزایش جمعیت برخی روستاها و تبدیل شدن آن‌ها به نقاط شهری

(۴) اروپا و آمریکای شمالی - مهاجرت فزاینده روستاییان به شهرها

تاریخ شناسی، کاوش در گذشته
جهان در عصر پاستان، میراث پشتری
صفحه‌های (۱ تا ۶۰)

درس‌های تاریخ (۱) و جغرافیا (۲) زوج درس هستند، به سؤالاتی که یک درس پاسخ دهید.

تاریخ (۱)

۲۰۱- توجه به وجود منابع و اطلاعات کافی مربوط به کدام یک از مراحل پژوهش در تاریخ است و مانع به انحراف کشیده شدن پژوهشگر از مسیر درست

پژوهش چیست؟

(۱) انتخاب موضوع - پرسش‌های تحقیق

(۲) انتخاب موضوع - موضوع پژوهش

(۳) شناسایی منابع - موضوع پژوهش

(۴) شناسایی منابع - پرسش‌های تحقیق

۲۰۲- در کدام گاه‌شماری، ماه‌ها و روزهای هر ماه با اسامی ایزدان و فرشتگان نام‌گذاری شده است؟

(۱) اوستایی

(۲) یزدگردی

(۳) جلالی

(۴) دوازده حیوانی

۲۰۳- تصویر روبه‌رو ظرفی از جنس ... است که در سال ... میلادی در ... کشف شده است.

(۱) طلا و نقره - ۱۸۹۹ - بابل

(۲) طلا و نقره - ۱۸۹۷ - ایران

(۳) برنز - ۱۸۹۷ - مصر

(۴) برنز - ۱۸۹۹ - آسیای صغیر

۲۰۴- به ترتیب، کدام پدیده تأثیر بسزایی بر زندگی انسان و ارتباط او با محیط گذاشت و چه کسانی از نخستین گردآورندگان خوراک بودند؟

(۱) پیدایش کشاورزی و جمع‌آوری غذا - ساکنان مناطق کوهپایه‌ای البرز

(۲) افروختن آتش و به کار گرفتن آن - ساکنان مناطق کوهپایه‌ای زاگرس

(۳) افروختن آتش و به کار گرفتن آن - ساکنان مناطق کوهپایه‌ای البرز

(۴) پیدایش کشاورزی و جمع‌آوری غذا - ساکنان مناطق کوهپایه‌ای زاگرس

۲۰۵- جغرافیای تمدن بین‌النهرین شامل چه سرزمین‌هایی می‌شود و مشهورترین فرمانروای اموری چه نام داشت؟

(۱) سرزمین‌های میان‌دورود دجله و فرات در کشور کنونی عراق - سارگن

(۲) تمامی سرزمین‌های پست غرب فلات ایران - سارگن

(۳) سرزمین‌های میان‌دورود دجله و فرات در کشور کنونی عراق - حمورابی

(۴) تمامی سرزمین‌های پست غرب فلات ایران - حمورابی

۲۰۶- کدام یک از عبارات زیر با توجه به دوره امپراتوری قدیم مصر، صحیح نمی باشد؟

- (۱) در مصر باستان، «کارگزار کل کشور» مسئولیت اداره امور اداری، مالی و قضایی را بر عهده داشت.
- (۲) فراعنه مصر باستان، اعتبار زیادی در میان مردم داشتند و آنچه انجام می دادند، اراده خدایان شمرده می شد.
- (۳) در مصر باستان، پسر یا هر کدام از اعضای خانواده فرعون، حتی همسر او می توانست جانشین او شود.
- (۴) اساس زندگی در مصر باستان، ماهیگیری بود که بر اثر طغیان های رود نیل رونق می گرفت.

۲۰۷- کدام یک از حقایق مطرح شده توسط بودا نمی باشد؟

- (۱) سرچشمه درد، تاریکی است.
 - (۲) تنها با رسیدن به «نیروانا» می توان بر آرزو و خواستن غلبه کرد.
 - (۳) از هشت راه مقدس می توان به نیروانا رسید.
 - (۴) زندگی سراسر درد و رنج بی پایان است.
- ۲۰۸- اساس تعالیم کنفوسیوس ... بود و به دستور ... آثار این اندیشمند سوزانده شد.

- (۱) اصول اداره جامعه - ژنگ
- (۲) رفتار اخلاقی مردم و ترویج آن توسط حاکمان - هان
- (۳) اصول اداره جامعه - هان
- (۴) رفتار اخلاقی مردم و ترویج آن توسط حاکمان - ژنگ

۲۰۹- نخستین دوره بازی های المپیک در یونان باستان در کدام عصر برگزار شد؟

- (۱) عصر دولت شهرها
- (۲) عصر تمدن مینوسی
- (۳) عصر تاریکی
- (۴) عصر حاکمیت مقدونیان

۲۱۰- چه عاملی زمینه تقسیم امپراتوری روم به دو بخش شرقی و غربی را فراهم کرد و روم شرقی تا چه زمانی دوام داشت؟

- (۱) تسلط امپراتوری عثمانی بر قسطنطنیه - تا زمانی که توسط اقوام بیابانگرد ویران شد.
- (۲) انتخاب بیزانتیوم به عنوان پایتخت - تا زمانی که توسط اقوام بیابانگرد ویران شد.
- (۳) تسلط امپراتوری عثمانی بر قسطنطنیه - تا زمانی که مورد هجوم امپراتوری عثمانی قرار گرفت.
- (۴) انتخاب بیزانتیوم به عنوان پایتخت - تا زمانی که مورد هجوم امپراتوری عثمانی قرار گرفت.

جغرافیا چیست؟
جغرافیای طبیعی در ایران
صفحه‌های (۵۸۵)

اگر به سؤال‌های درس تاریخ (۱) پاسخ نداده‌اید، به این سؤال‌ها پاسخ دهید.

جغرافیا (۱)

- ۲۱۱- چه عاملی سبب می‌شود جغرافی‌دان با دید ترکیبی و کل‌نگری، موضوعات را مطالعه و بررسی کند و دید ترکیبی به او کمک می‌کند تا چگونه پدیده‌ها را مورد مطالعه قرار دهد؟
- (۱) چگونگی شکل‌گیری محیط‌های جغرافیایی - جامع
 - (۲) عملکرد اجزا و عوامل محیط جغرافیایی در ارتباط با یکدیگر - همه‌جانبه
 - (۳) چگونگی شکل‌گیری محیط‌های جغرافیایی - مجزا
 - (۴) عملکرد اجزا و عوامل محیط جغرافیایی در ارتباط با یکدیگر - جداگانه
- ۲۱۲- «فصل گرم سال» با کدام سؤال اساسی در جغرافیا مورد بررسی قرار می‌گیرد و «حفظ اطلاعات مرتبط با پژوهش» مربوط به کدام گام از تحقیق و پژوهش در جغرافیا است؟
- (۱) کجا - گام سوم - پردازش اطلاعات
 - (۲) چه چیز - گام چهارم - جمع‌آوری اطلاعات
 - (۳) چه‌طور - گام سوم - جمع‌آوری اطلاعات
 - (۴) چه موقع - گام چهارم - پردازش اطلاعات
- ۲۱۳- ایران در عرض جغرافیایی ۲۵ تا ۳۹ درجه در کدام منطقه قرار گرفته است و قرار گرفتن خلیج فارس در مرکز و قلب ناحیه جغرافیایی و سیاسی جهان اسلام کدام ارزش این منطقه را نشان می‌دهد؟
- (۱) شمال منطقه معتدله نیم‌کره شمالی - اقتصادی
 - (۲) شمال منطقه معتدله نیم‌کره شمالی - فرهنگی
 - (۳) شمال منطقه معتدله نیم‌کره جنوبی - نظامی
 - (۴) شمال منطقه معتدله نیم‌کره جنوبی - سیاسی
- ۲۱۴- کدام گزینه بیان‌گر یکی از عوامل تغییر شکل ناهمواری‌های ایران نمی‌باشد؟
- (۱) عملکرد انسان
 - (۲) وجود آب‌های روان
 - (۳) اختلاف دما
 - (۴) آتشفشان‌های واقع در ارتفاعات
- ۲۱۵- در کدام منطقه کوهستانی ایران، قله‌هایی بر اثر فعالیت‌های آتشفشانی به وجود آمده‌اند و احداث سد گتوند در محلی نامناسب باعث کدام مسئله شده است؟
- (۱) زاگرس - برهم خوردن تعادل جریان رودها
 - (۲) زاگرس - تغییر کیفیت آب رودها
 - (۳) آذربایجان - برهم خوردن تعادل جریان رودها
 - (۴) آذربایجان - تغییر کیفیت آب رودها
- ۲۱۶- منطقه مکران چه محدوده‌ای را شامل می‌شود و کوه‌های مریخی چه ویژگی‌هایی دارند؟
- (۱) جنوب کرمان و اطراف چاله جازموریان در استان سیستان و بلوچستان - دره‌ها، چاله‌ها و گودال‌های کم عمق
 - (۲) جنوب کرمان و اطراف چاله جازموریان در استان سیستان و بلوچستان - دره‌ها، چاله‌ها و گودال‌های عمیق
 - (۳) جنوب استان سیستان و بلوچستان و اطراف چاله جازموریان در کرمان - دره‌ها، چاله‌ها و گودال‌های عمیق
 - (۴) جنوب استان سیستان و بلوچستان و اطراف چاله جازموریان در کرمان - دره‌ها، چاله‌ها و گودال‌های کم عمق
- ۲۱۷- دریای عمان به دلیل ... در بارش سواحل جنوبی کشور ... و موجب ... می‌شود و در این ناحیه اختلاف دما ... است.
- (۱) عدم امکان صعود هوای مرطوب - نقش مؤثری دارد - فرونشینی هوا - کم
 - (۲) نزدیکی به کمربند فشار حاره‌ای - نقش مؤثری دارد - شرجی شدن هوا - زیاد
 - (۳) عدم امکان صعود هوای مرطوب - نقش چندانی ندارد - شرجی شدن هوا - کم
 - (۴) نزدیکی به کمربند فشار حاره‌ای - نقش چندانی ندارد - فرونشینی هوا - زیاد
- ۲۱۸- مرکز پرفشار از چه طریقی باعث کاهش باران و ایجاد بیابان‌ها در کشور می‌شود و رشته‌کوه‌های البرز و زاگرس چگونه وضعیت آب‌وهوایی را در نیمه شمالی و غربی کشور مناسب کرده‌اند؟
- (۱) شرجی کردن هوا و اختلاف دمای زیاد - با جذب رطوبت
 - (۲) جلوگیری از صعود هوای مرطوب - پوشش گیاهی متراکم
 - (۳) شرجی کردن هوا و اختلاف دمای زیاد - پوشش گیاهی متراکم
 - (۴) جلوگیری از صعود هوای مرطوب - با جذب رطوبت
- ۲۱۹- کاربرد میله‌چاه در قنات چیست و در چه زمانی آبدهی رودهای ایران بیش‌تر است؟
- (۱) تهویه هوا - اوایل بهار
 - (۲) دسترسی به راه قنات برای لای‌روبی - اواسط زمستان
 - (۳) مسیر عبور آب قنات - اوایل بهار
 - (۴) تهویه هوا - اواسط زمستان
- ۲۲۰- در ارتباط با دریاها و دریاچه‌های ایران، به ترتیب درستی یا نادرستی گزاره‌های زیر در کدام گزینه بیان شده است؟
- (الف) از حدود ۶۰ هزار سال پیش، دریای خزر، از سایر آب‌های قدیمی جدا ماند و به شکل بزرگ‌ترین دریاچه جهان درآمد.
 - (ب) از جمله دلایل اهمیت دریای عمان، تجارت دریایی، وجود منابع عظیم نفت و گاز و گردشگری می‌باشد.
 - (ج) مهم‌ترین جزایر دریاچه کیودان عبارت‌اند از: آژرو، اسپيرو و قویون داغی.
 - (د) طول خلیج فارس حدود ۱۲۰۰ کیلومتر و عرض متوسط آن ۳۰۰ کیلومتر است.
- (۱) ص - غ - ص - ص
 - (۲) غ - غ - ص - غ
 - (۳) غ - ص - ص - غ
 - (۴) ص - ص - غ - غ

جامعه‌شناسی ۱۳ ذخیره‌دانشی
صفحه‌های ۸ تا ۲
جامعه‌شناسی ۱۴ کنش‌های ما،
پدیده‌های اجتماعی
صفحه‌های ۱ تا ۴
جامعه‌شناسی ۱۲ جهان فرهنگی
صفحه‌های ۱۰ تا ۳

پاسخ‌گویی به سوال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

جامعه‌شناسی

۲۲۱- تفاوت چگونگی برخورد فرد با دوست یا معلم به کدام مورد اشاره دارد و کدام‌یک از پیامدهای

کنش انسانی، احتمالی است؟

- (۱) ارادی و معنادار بودن - پیامدهایی که به اراده انسان وابسته است.
- (۲) ارادی و معنادار بودن - پیامدهای غیرارادی
- (۳) تناسب داشتن با موقعیت - پیامدهایی که به اراده انسان وابسته است.
- (۴) تناسب داشتن با موقعیت - پیامدهای غیرارادی

۲۲۲- هریک از موارد زیر به ترتیب به کدام قسمت از نمودار، مربوط است؟

یاد گرفتن درس / دادن نمره خوب توسط معلم / بوق زدن

- (۱) الف - ج - ج
- (۲) الف - ج - د
- (۳) الف - ب - ب
- (۴) ب - د - ج

۲۲۳- کدام گزینه در مورد کنش انسانی، کنش اجتماعی، هنجارها و ارزش‌ها صحیح است؟

- (۱) کنش انسانی، بدون کنش اجتماعی شکل نمی‌گیرد.
- (۲) کنش اجتماعی، بدون هنجارها شکل نمی‌گیرد.
- (۳) بدون کنش اجتماعی، هیچ هنجاری شکل نمی‌گیرد.
- (۴) ارزش اجتماعی، شیوه انجام کنش اجتماعی است.

۲۲۴- کدام‌یک از گزینه‌های زیر، به ترتیب، در مورد جهان انسانی، صحیح است ولی در رابطه با جهان فرهنگی، صحیح نیست؟

- (۱) جهان انسانی، محصول زندگی انسان است. - از بخش فردی جهان فرهنگی، با عنوان جهان ذهنی تعبیر می‌کنند.
- (۲) در مقابل جهان انسانی می‌توان از جهان دیگری به نام جهان طبیعت نام برد. - بخش اجتماعی جهان انسانی، هویتی فرهنگی دارد و به همین دلیل، جهان اجتماعی را جهان فرهنگی می‌نامند.
- (۳) جهان فرهنگی به دو بخش فردی و اجتماعی تقسیم می‌شود و ابعاد ذهنی و روانی انسان‌ها به این بخش مربوط می‌شود. - جهان فرهنگی، بخش فردی جهان انسانی است و بین دو بخش فردی و اجتماعی جهان انسانی، تناسب و هماهنگی وجود دارد.
- (۴) جهان انسانی بخشی از جهان اجتماعی است که محصول زندگی انسان است. - جهان فرهنگی بخشی از جهان انسانی است و هر فرهنگی نوعی خاص از عقاید و خصوصیات ذهنی را در افراد پدید می‌آورد.

۲۲۵- ابعاد اخلاقی انسان‌ها به کدام بخش از جهان انسانی مربوط می‌شود و در مقابل جهان انسانی از چه جهانی می‌توان یاد کرد؟

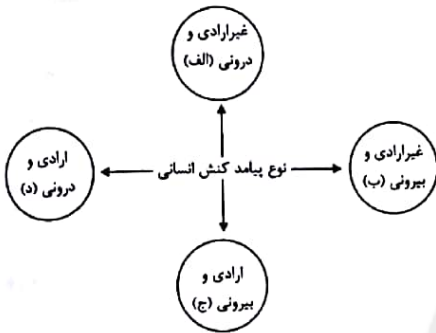
- (۱) اجتماعی - جهان تکوینی
- (۲) فردی - جهان تکوینی
- (۳) فرهنگی - جهان هستی
- (۴) فردی - جهان هستی

۲۲۶- اگر فردی بداند که دزدی کار درستی نیست، ولی برای تأمین معاش خود دست به آن کار بزند، به کدام ویژگی کنش انسانی اشاره دارد؟

- (۱) انسان علاوه بر آگاهی، باید انجام فعالیتی را اراده یا انتخاب کند.
- (۲) کنش‌های انسانی را بدون توجه به معنای آن‌ها نمی‌توانیم بشناسیم.
- (۳) کنش‌های انسانی با موقعیت‌های زمانی و اجتماعی متناسب است.
- (۴) فعالیت انسان به آگاهی او وابسته است.

۲۲۷- جهان ... مستقل از خواست و اراده انسانی وجود دارد. نزد متفکران مسلمان، جهان طبیعت بخشی از جهان ... است و گروهی که ... بین علوم طبیعی و علوم انسانی و اجتماعی تفاوتی واقعی قائل نیستند.

- (۱) تکوینی - تکوینی - جهان تکوینی را مهم‌تر از جهان ذهنی و جهان فرهنگی می‌دانند
- (۲) تکوینی - ذهنی و فردی - جهان فرهنگ را مهم‌تر از جهان ذهنی و جهان طبیعی و تکوینی می‌دانند
- (۳) ذهنی - تکوینی - جهان فرهنگ را مهم‌تر از جهان ذهنی و جهان طبیعی و تکوینی می‌دانند
- (۴) فرهنگی - ذهنی و فردی - هر دو جهان فرهنگی و جهان تکوینی را مهم و در تعامل با یک‌دیگر می‌دانند

۲۲۸- کدام یک در ارتباط با پدیده‌ی اجتماعی، صحیح نیست اما در رابطه با ارزش اجتماعی، صحیح است؟

- (۱) کنش‌های انسانی و پیامدهایی که به دنبال دارند، همان پدیده‌های اجتماعی‌اند. - ارزش‌های اجتماعی، مقتضی کنش‌های متناسب با خود هستند.
- (۲) هر یک از پدیده‌های اجتماعی در تناسب با دیگر پدیده‌های اجتماعی، شکل می‌گیرد. - اگر کنش انسانی نباشد، هیچ‌یک از ارزش‌های اجتماعی محقق نمی‌شوند.
- (۳) پدیده‌های اجتماعی، مستقل از یکدیگر تحقق پیدا نمی‌کنند. - ارزش‌های اجتماعی، آن دسته از ارزش‌هایی هستند که افراد یک جامعه نسبت به آن‌ها گرایش و تمایل دارند.
- (۴) نخستین پدیده‌ی اجتماعی، کنش اجتماعی است. - ارزش‌هایی که صورت اجتماعی پیدا کرده باشند، کنش‌هایی را که متناسب با ارزش‌های ناشناخته و مغایر باشند، کنترل می‌کنند.

۲۲۹- به ترتیب به دلیل کدام ویژگی کنش انسانی، کودکان قادر به حرف زدن نیستند و ضربان قلب، کنش محسوب نمی‌شود؟

- (۱) ارادی بودن - آگاهانه بودن
- (۲) آگاهانه بودن - ارادی بودن
- (۳) ارادی بودن - هدف‌دار بودن
- (۴) آگاهانه بودن - هدف‌دار بودن

۲۳۰- به ترتیب «پاسخ دادن به سوالات کنکور، قبولی در کنکور و به خاطر ماندن درس‌ها» بیان‌گر کدام نوع از پیامدهای کنش انسانی است؟

- (۱) غیرارادی - غیرارادی - ارادی
- (۲) ارادی - غیرارادی - ارادی
- (۳) غیرارادی - ارادی - غیرارادی
- (۴) ارادی - ارادی - غیرارادی

۲۳۱- کدام یک از گزینه‌های زیر در ارتباط با تعامل جهان فرهنگی و عینی، به ترتیب، به نظر گروه اول صحیح نیست اما به نظر گروه سوم، صحیح است؟
(۱) ذهن افراد و فرهنگ جامعه، هویتی طبیعی و مادی دارند. - جهان تکوینی محدود به جهان طبیعت نیست و ادراک و آگاهی نیز محدود به حیات انسان نمی‌شود.

- (۲) جهان تکوینی و طبیعی، ماده خامی است که در معرض برداشتها و تصرفات مختلف فرهنگی و اجتماعی انسان‌ها قرار می‌گیرد. - جهان فردی اشخاص نادیده گرفته نمی‌شود و بر مسئولیت فرد در قبال فرهنگ و جامعه تأکید می‌شود.
- (۳) جهان فرهنگی و جهان تکوینی را مهم و در تعامل با یکدیگر می‌دانند. - جهان ذهنی و فردی افراد را تابع فرهنگ جامعه می‌دانند.
- (۴) جهان طبیعت را مهم‌تر از جهان ذهنی و جهان فرهنگی می‌دانند. - علوم مربوط به ذهن افراد و فرهنگ جامعه را نظیر علوم طبیعی می‌دانند.

۲۳۲- در عبارت «هر چه با اندیشه و عمل انسان پدید می‌آید، مربوط به این جهان است.» منظور از «جهان» کدام یک از موارد زیر است؟

- (۱) جهان طبیعی
- (۲) جهان تکوینی
- (۳) جهان انسانی
- (۴) جهان ذهنی

۲۳۳- کدام یک از عبارات زیر نادرست است؟

- (۱) جهان فرهنگی بخشی از جهان انسانی است.
- (۲) بخش اجتماعی جهان انسانی، زندگی اجتماعی را پدید می‌آورد.
- (۳) بخش فردی جهان انسانی، هویتی فرهنگی دارد.
- (۴) جهان انسانی به دو بخش ذهنی و فرهنگی تقسیم می‌گردد.

۲۳۴- بدین ترتیب، جهان فرهنگی در برابر جهان ذهنی قرار داده می‌شود.

(۱) ابعاد اخلاقی، ذهنی و روانی انسان‌ها به بخش فردی جهان طبیعی مربوط می‌شود و بخش اجتماعی جهان طبیعی، حاصل آگاهی و عمل مشترک آدمیان است.

(۲) از بخش اجتماعی جهان انسانی با عنوان جهان فرهنگی و از بخش فردی آن با عنوان جهان ذهنی تعبیر می‌شود.

(۳) بین دو بخش فردی و اجتماعی یا ذهنی و فرهنگی جهان انسانی، تناسب و هماهنگی وجود دارد.

(۴) هر فرهنگی نوع خاصی از عقاید و خصوصیات ذهنی را در افراد پدید می‌آورد و به همان نوع، اجازه بروز و ظهور می‌دهد و هر نوع اخلاقی نیز جویای فرهنگی متناسب با خود است.

۲۳۵- چه کسانی از سه جهان سخن می‌گویند؟

- (۱) کسانی که هر دو جهان فرهنگی و جهان تکوینی را در تعامل با یکدیگر می‌دانند.
- (۲) کسانی که جهان تکوینی را به دو جهان طبیعت و فوق‌طبیعت تقسیم می‌کنند.
- (۳) کسانی که جهان ذهنی افراد را تابع فرهنگ جامعه می‌دانند.
- (۴) کسانی که جهان تکوینی را به طبیعت محدود می‌کنند.

۲۳۶- کدام گزینه با متن زیر مرتبط نیست؟

فرض کنید به پیشنهاد دوستی به یک میهمانی دعوت شده‌اید که در آن کسی را نمی‌شناسید، در چنین موقعیتی احتیاط شما بیشتر می‌شود، پیش از انجام دادن هر کاری فکر می‌کنید؛ حتی به این که چگونه راه بروید، چه وقت و چگونه حرف بزنید در این موقعیت‌ها متوجه می‌شوید که در راه رفتن، حرف زدن ...»

- (۱) آگاهی‌هایی وجود دارد که به سبب عادت از نظر شما پنهان بوده است و اگر نباشند زندگی اجتماعی ما مختل می‌شود.
- (۲) دانش‌هایی است که در طول زندگی به دست می‌آیند؛ یعنی این دانش، حاصل زندگی است و گسترده ترین بخش ذخیره دانشی است.
- (۳) آگاهی‌هایی وجود دارد که ما خودمان به تنهایی و جداگانه، دانش لازم را برای آن‌ها تولید می‌کنیم و هنگامی متوجه آن‌ها می‌شویم که در آن تغییری رخ دهد.
- (۴) مجموعه‌ای دانش لازم برای زندگی وجود دارد که بیشتر از آن استفاده می‌کنیم و کمتر به آن می‌اندیشیم.

۲۳۷- علت هر عبارت را کدام گزینه نشان می‌دهد؟

- غنی تر شدن دانش عمومی

- ارائه راهکارهای صحیح برای مسائل زندگی اجتماعی

- دست برداشتن از بخشی از ذخیره دانشی به نفع بخشی دیگر

- (۱) تلاش‌های علمی افراد جامعه - تلاش برای حل مسائل و مشکلات زندگی - پیدایش و رشد دانش عمومی
- (۲) افزایش ذخیره دانش علمی جامعه - تلاش افرادی که شناخت علمی از مسائل دارند - حل تعارضات میان دانش عمومی و دانش علمی
- (۳) تلاش‌های عموم افراد جامعه - تلاش برای حل مسائل و مشکلات زندگی - حل تعارضات میان دانش عمومی و دانش علمی
- (۴) افزایش ذخیره دانش علمی جامعه - تلاش افرادی که از دانش عمومی برخوردارند و این مشکلات را می‌شناسند - تحکیم روابط متقابل دانش عمومی و دانش علمی

۲۳۸- پیامد «رسوخ تلقی جهان متجدد از علم در جوامع دیگر» را کدام گزینه نشان می‌دهد؟

(۱) رشد علوم وحیانی و عقلانی ← ارتباط دوسویه دانش عمومی و دانش علمی تحکیم می‌شود ← دانش علمی دغدغه و توان لازم برای حل مسائل و مشکلات دانش عمومی را به دست می‌آورد.

(۲) شکل‌گیری تعارضات در دانش حاصل از زندگی ← ارتباط دوسویه علوم عقلانی و وحیانی قطع می‌شود ← دانش علمی دغدغه و توان لازم برای حل مسائل و مشکلات دانش عمومی را به دست می‌آورد.

(۳) شکل‌گیری تعاریف متفاوت و متنوع دانش علمی ← ایجاد تعارضات میان دانش عمومی و دانش علمی ← دانش علمی از رشد و رونق باز می‌ماند.

(۴) شکل‌گیری تعارضات در ذخیره دانشی آن جوامع ← ارتباط دوسویه دانش عمومی و دانش علمی قطع می‌شود ← دانش علمی از رشد و رونق باز می‌ماند.

۲۳۹- کدام گزینه جدول زیر را کامل می‌کند؟

ویژگی‌ها	نوع دانش
قدرت دفاع از حقایق موجود در شناخت حاصل از زندگی	ج دانش عمومی
الف	ب
علوم عقلانی و وحیانی علم محسوب نمی‌شود.	

- دانش علمی

- جامعه و فرهنگی که در آن زندگی می‌کنیم، آن را در اختیار ما قرار می‌دهد.

- جهان متجدد

(۱) ج - الف - ب

(۲) الف - ب - ج

(۳) ج - ب - الف

(۴) ب - الف - ج

۲۴۰- کدام گزینه، پیامدهای مجهز شدن انسان به دانش علمی را نشان نمی‌دهد؟

- (۱) به درک عمیقی از شناخت عمومی جهان اجتماعی می‌رسد و آسیب‌های شناخت عمومی را شناسایی می‌کند.
- (۲) قدرت پیدا می‌کند که از حقایق موجود در شناخت عمومی دفاع کند.
- (۳) نوعی آگاهی و دانشی شکل می‌گیرد که به سبب عادت از نظر انسان پنهان می‌شود و در صورت عدم وجود آن جهان اجتماعی مختل می‌شود.
- (۴) بهره‌مندی از شناخت دقیق‌تر که می‌تواند برای آسیب‌ها و مشکلات اجتماعی راه‌حل‌های صحیح پیدا کند.

کلیات (۱)
صفحه‌های (۱۷۵)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

فلسفه دوازدهم

۲۴۱- کدام گزینه عبارت زیر را به درستی تکمیل نمی‌کند؟

«از فلسفه انتظار می‌رود...»

- (۱) اصولی مانند علیت و واقعیت داشتن جهان خارج را تبیین کند.
- (۲) عهده‌دار تحقیق در نقاط اتکای علوم باشد.
- (۳) رشته‌های علوم انسانی را بنیان‌گذاری کند.
- (۴) پاسخ‌دهنده پرسش‌های علوم تجربی در حوزه مبانی و روش‌ها باشد.

۲۴۲- «آرنولد توین‌بی با استناد به تحقیقات گسترده‌ای که در ارتباط با تمدن‌های بشری از دوران باستان تاکنون داشته است، اعتقاد دارد که تمام تمدن‌های بشری فرآیندی یکسان را از ظهور تا سقوط گذرانده‌اند و این فرآیند در مورد هر تمدن کنونی نیز صادق است.» نظر او ذیل کدام دانش زیر طبقه‌بندی می‌شود؟

- (۱) مابعدالطبیعه
- (۲) فلسفه سیاست
- (۳) تاریخ
- (۴) فلسفه تاریخ

۲۴۳- کدام موارد به ترتیب جمله زیر را به درستی کامل می‌کنند؟

«فلسفه، چهره‌های گوناگون یک موجود مانند حیات را بررسی... زیرا...»

- (۱) می‌کند - وجود اساسی‌ترین مفهوم و مدار بحث‌های فلسفی است.
- (۲) نمی‌کند - می‌خواهد قواعد اشیاء را از آن جهت که حیات دارند، بررسی کند.
- (۳) می‌کند - قلمرو فلسفه مجموع هستی است.
- (۴) نمی‌کند - در غیر این صورت با واقعیت آن‌ها روبه‌رو نمی‌شود.

۲۴۴- در نظر فیلسوف، موجودات نسبت به هستی به منزله ...

- (۱) حروف‌اند و هستی در حکم کلمات است.
- (۲) کلمات‌اند و هستی، معنای آن‌هاست.
- (۳) خوانندگان یک کتاب به خود کتاب‌اند.
- (۴) جملات و معانی یک کتاب به کل کتاب‌اند.

۲۴۵- فطرت ثانی ... است و سؤال ... مصداقی از ورود به این حوزه می‌باشد.

- (۱) همان عقل معاش - مرگ چگونه اتفاقی است؟
- (۲) بررسی امور روزمره - معنای زندگی چیست؟
- (۳) طلب فلسفه - چگونه موفق شوم؟
- (۴) اقتضای ذات بشر - چرا هستیم؟

۲۴۶- دین الهی با تبیین کدام موارد، راه و رسم سعادت انسان را به او نشان می‌دهد و منشأ این مباحث در دین، چیست؟

- (۱) جایگاه انسان در عالم هستی و مراتب هستی - اندیشه پیامبران
- (۲) جهان و آغاز و انجام آن - وحی الهی
- (۳) معرفت خداوند و ارتباط جهان با خداوند - سیر تاریخی ادیان
- (۴) مبدأ وجود و نحوه به وجود آمدن جهان - اندیشه پیامبران

۲۴۷- آیه شریفه «هو الاول و الاخر و الظاهر و الباطن و هو بکل شیء علیم» با کدام مفهوم ارتباط کمتری دارد؟

- (۱) در کلام خدا و پیشوایان نیز بیان فلسفی مطالب هستی‌شناسانه دیده می‌شود.
- (۲) مواضع نظری دین درباره هستی، زبانی غیر فلسفی و ماهیتی فلسفی دارند.
- (۳) در معارف وحی به طور مستقیم و غیرمستقیم به وجود و احوال آن پرداخته شده است.
- (۴) یک مطلب اگر با زبان‌های مختلف هم بیان شود، باز همان مطلب است.

۲۴۸- در مورد نحوه برخورد رسول خدا (ص) و اهل بیت (ع) با افرادی که از میدادی مابعدالطبیعی آیات قرآن سؤال می‌کردند، کدام گزینه نادرست است؟

- (۱) ایشان مخالف واگذار کردن علم این موارد به خدا بوده‌اند.
- (۲) علامه طباطبایی به روایات زیادی از ائمه با موضوع دعوت به تدبّر در معرفت خداوند و آیات الهی استناد می‌کند.
- (۳) می‌توان گفت سنت برخلاف کتاب و عقل، نظر اهل حدیث را در این باره تأیید می‌کند.
- (۴) ائمه در پاسخ افراد، همیشه پاسخی در حد توان فکری آن‌ها بیان کرده‌اند.

۲۴۹- در رابطه با معتزله و اهل حدیث نمی‌توان گفت ...

- (۱) هر دو گروه از مسلمانان اهل سنت بوده‌اند.
- (۲) دسته دوم تنها به نقل و روایت احادیث می‌پرداختند.
- (۳) دسته دوم در پاسخ به سؤالات مابعدالطبیعی هیچ سخنی نمی‌گفتند.
- (۴) گروه اول کاملاً از عقل فلسفی بهره می‌بردند.

۲۵۰- کدام عبارت، با نظر پیشوایان اسلام درباره حکمت و طلب آن سازگار است؟

- (۱) منحصر به افرادی است که عقل آنان به کمال رسیده باشد.
- (۲) با وجود قرآن، نیازی به جست‌وجوی آن در منابع دیگر نیست.
- (۳) در هر کجا و با هر شخصی که باشد، باید به دنبال یافتن آن بود.
- (۴) موهبت خاص الهی است که از راه جست‌وجو نمی‌توان آن را یافت.

منطق و فلسفه یازدهم

پاسخ‌گویی به سوال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

منطق
انسان و تفکر
چگونه تعریف می‌کنیم؟
صفحه‌های (۱ تا ۳)
فلسفه یازدهم
فلسفه چیست (۱)
صفحه‌های (۴ تا ۱۱)

۲۵۱- مراد پیروان معلم اول که در سده ... می‌زیسته از به کار بردن تعبیر «حیوان ناطق» برای انسان ... است.

- (۱) پنجم قبل از میلاد - تبیین ارزش والای تعقل در سرشت انسان
- (۲) چهارم قبل از میلاد - تبیین ارزش والای تعقل در سرشت انسان
- (۳) پنجم قبل از میلاد - نشان دادن آمیختگی ذات انسان از روح و جسم
- (۴) چهارم قبل از میلاد - نشان دادن آمیختگی ذات انسان از روح و جسم

۲۵۲- دانستن منطق چگونه در درست اندیشیدن به انسان کمک می‌کند؟

- (۱) با ابداع ضوابطی مشخص و آموزش آن‌ها
- (۲) با معرفی نکردن آنچه باعث کندی تفکر می‌شود.
- (۳) با ارادی کردن اندیشه دوری از اشتباهات
- (۴) با آشنا کردن آدمی با طرز کار ذهنش

۲۵۳- هر تصدیق لزوماً یک ... را بیان می‌کند و تصور ...

- (۱) حکم - ممکن است واقعیت نداشته باشد.
- (۲) واقعیت - به وسیله تعریف معلوم می‌گردد.
- (۳) قضاوت - ارتباط بین موجودات است.
- (۴) چیستی - معنای یک مفهوم است.

۲۵۴- به ترتیب کدام تعریف «با مفاهیم کلی‌تر شروع نشده» و کدام یک «با معرفت ارتباطی ندارد»؟

- الف) دایره: خط منحنی
ب) آب: سیال بی‌رنگ و بو
پ) انسان: ناطق حیوان
۱) پ - الف

- ۲) الف - ب
۳) پ - ب
۴) ب - الف

۲۵۵- اگر در تعریف مفاهیمی مانند آب، قضیه و درخت از «جسم سیال»، «جمله‌ی خبری صادق» و «جسم نامی سبز» استفاده کنیم، تعریف‌های ارائه شده به ترتیب متصف به ... و ... و ... هستند.

- (۱) جامع و مانع نبودن - مانع بودن - جامع بودن
- (۲) مانع نبودن - جامع بودن - جامع و مانع نبودن
- (۳) جامع بودن - مانع بودن - جامع و مانع نبودن
- (۴) مانع نبودن - جامع نبودن - مانع بودن

۲۵۶- توضیح مقابل کدام عبارت با توجه به اقسام علم در منطق، درست است؟

- (۱) «حیوان»: کاری است که برای رسیدن به چیستی یک مفهوم انجام گرفته است.
- (۲) «مستضعفان بر جهان استیلا خواهند یافت»: حکم و قضاوتی در آن دیده می‌شود که از طریق استدلال حاصل می‌شود.
- (۳) «جوهر مادی حساس»: برای رسیدن به آن، تفکر لازم نیست.
- (۴) «هر کلی از جزء بزرگتر است»: تصویری مجهول است که با اندوخته‌های تصویری دیگر روشن شده است.

۲۵۷- فیلسوفوس معادل کلمه ... است و در گذشته معنای ... می‌داد.

- (۱) فیلسوف - دوستدار دانش
- (۲) فلسفه - مغالطه‌کاری
- (۳) فلسفه - دوست‌داری دانش
- (۴) فیلسوف - دانشمند

۲۵۸- کدام گزینه به مصداق رایجی از فلسفه در بین مردم عادی اشاره دارد؟

- (۱) چرا روش تجربی روشی مفید برای علوم است؟
- (۲) چرا جهان را می‌توان شناخت؟
- (۳) چرا باید به دیگران احترام بگذارم؟
- (۴) چرا باید در مبانی علوم به تحقیق پرداخت؟

۲۵۹- کدام عبارت، درباره مبانی فلسفی علوم طبیعی درست است؟

- (۱) به قوانین و خواص پدیده‌های طبیعی مربوط می‌شوند.
- (۲) در علوم عقلی مانند ریاضیات، بیش از همه مورد استفاده‌اند.
- (۳) با تبیین عقلانی بررسی شده و با روش تجربی اثبات می‌گردند.
- (۴) در همه دانش‌های تجربی مورد استفاده قرار گرفته و با آن‌ها نسبت یکسان دارند.

۲۶۰- در رابطه با مبانی فلسفی علوم کدام گزینه نادرست است؟

- (۱) یکسان عمل کردن طبیعت: در شرایط مشابه حتماً نتایج مشابه به دست می‌آید.
- (۲) درستی روش تجربه و آزمایش: تجربه و آزمایش تنها روش مطمئن می‌باشد.
- (۳) علیت: هیچ چیزی خود به خود و بدون علت به وجود نمی‌آید.
- (۴) واقعیت داشتن جهان: آنچه وجود دارد خیالی نیست.

روان‌شناسی،
تعریف و روش مورد مطالعه
(۳ ابتدای نقش دستگاه عصبی در عملکرد روان‌شناسی)
صفحه‌های ۸ و ۲۴

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

روان‌شناسی

۲۶۱- کدام فرضیه زیر به لحاظ علمی «خردمندان» است؟

- (۱) هوش، تنها عامل مؤثر بر موقعیت اجتماعی افراد است.
- (۲) آیا پژوهش‌های علمی می‌توانند پایه‌ای برای دانش قطعی باشند؟
- (۳) استرس در بروز حمله قلبی بی‌تأثیر است.
- (۴) ساختار صوری یک نظریه علمی بر پژوهش‌پذیری آن اثرگذار است.

۲۶۲- در آغاز قرن بیستم اکثر روان‌شناسان، علم روان‌شناسی را چگونه تعریف می‌کردند؟

- (۱) علم مطالعه رفتار و فرایندهای ذهنی (شناخت)
- (۲) مطالعه زندگی روانی، ذهن و هوشیاری
- (۳) بررسی کلیه اعمال و رفتارهای قابل مشاهده مستقیم و غیرمستقیم
- (۴) علم مطالعه رفتار و تجارب انسانی

۲۶۳- کدام گزینه بیان‌گر مهم‌ترین تفاوت روش علمی با روش شهودی است؟

- (۱) درستی روش علمی
- (۲) فرایندی بودن روش علمی
- (۳) هدفمند بودن روش شهودی
- (۴) شخصی بودن روش شهودی

۲۶۴- هر یک از موارد زیر به ترتیب با کدام گزینه ارتباط دارند؟

- روش مبتنی بر منطق
- ویژگی مشترک منابع کسب شناخت
- مزیت تعریف عملیاتی

- (۱) روش علمی - عدم رجحان یکی بر دیگری و نادرستی انکار دیگر روش‌ها - دقیق‌تر شدن اندازه‌گیری
- (۲) روش علمی - منتهی شدن به نتیجه واحد - دقیق‌تر شدن اندازه‌گیری
- (۳) شیوه خردگرایانه - منتهی شدن به نتیجه واحد - سهولت اندازه‌گیری
- (۴) شیوه خردگرایانه - عدم رجحان یکی بر دیگری و نادرستی انکار دیگر روش‌ها - سهولت اندازه‌گیری

۲۶۵- به ترتیب «انتخاب یک یا چند محرک احساس شده» و «فرایند بازنمایی اطلاعات موجود در حافظه» چه نام دارند و متخصصان، کدام یک از

فرایندهای زیر را جزء شناخت پایه محسوب می‌کنند؟

- (۱) ادراک - تفکر - توجه
- (۲) توجه - ادراک - حافظه
- (۳) توجه - تفکر - ادراک
- (۴) ادراک - تفکر - احساس

۲۶۶- هر کدام از پرسش‌های زیر در پی دستیابی به کدام یک از اهداف علم روان‌شناسی هستند؟

(الف) آیا هرگونه اختلاف حقوقی برابر با جرم است؟

(ب) علل وقوع جرم چیست؟

(ج) آیا محیط خانواده در دوران کودکی احتمال وقوع جرم در بزرگسالی را افزایش می‌دهد؟

(۱) تبیین - توصیف - توصیف

(۲) توصیف - توصیف - تبیین

(۳) تبیین - تبیین - توصیف

(۴) توصیف - تبیین - تبیین

۲۶۷- عبارت کدام گزینه نادرست است؟

(۱) در روش علمی هر متغیر باید به طور دقیق بیان شود؛ به این ویژگی، تعریف عملیاتی می‌گویند.

(۲) یافته‌های به دست آمده از روش علمی، خصوصی و شخصی نیست، بلکه تکرارپذیر است.

(۳) حل مسئله از طریق روش‌های منحصر به فرد نیز می‌تواند در مجموعه روش‌های علمی قرار گیرد.

(۴) روش علمی همواره به دلیل رعایت مسائل اخلاقی و پیچیدگی پژوهش‌های پیرامون انسان محدودیت‌هایی دارد.

۲۶۸- کدام گزینه ترتیب اهداف علم روان‌شناسی را به درستی نشان می‌دهد؟

(۱) توصیف ← تبیین ← پیش‌بینی ← کنترل

(۲) توصیف ← پیش‌بینی ← تبیین ← کنترل

(۳) پیش‌بینی ← تبیین ← کنترل ← توصیف

(۴) تبیین ← توصیف ← پیش‌بینی ← کنترل

۲۶۹- کدام دانشمند در نظم بخشیدن به علوم و ایجاد هماهنگی میان آن‌ها تلاش علمی بسیار کرده است؟ و از نظر او شکوفایی فطرت از چه طریق صورت می‌گیرد؟

(۱) ابن‌سینا - خودشناسی

(۲) فارابی - آموزش

(۳) ابن‌سینا - تربیت

(۴) فارابی - شناخت استعدادها

۲۷۰- در هر یک از موارد زیر به ترتیب افراد از کدام یک از روش‌های کسب شناخت بهره برده‌اند؟

(الف) روش فلاسفه در شناخت مرگ

(ب) روش پزشکان در تشخیص بیماری

(ج) روش فقهای اسلامی در شناخت قواعد قصاص

(۱) خردگرایانه - علمی - استناد به نظر صاحب‌نظران

(۲) شهودی - علمی - خردگرایانه

(۳) خردگرایانه - خردگرایانه - شهودی

(۴) شهودی - خردگرایانه - شهودی

پدید آورندگان آزمون

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام درس	نام طراحان
فارسی	محسن اصغری، احسان برزگر، حسین پرهیزگار، علیرضا جعفری، مریم شمیرانی، سیدجمال طباطبایی نژاد، کاظم کاظمی، سعید گنج بخش زمانی، الهام محمدی، مرتضی منشاری، حسن وسکری
عربی زبان قرآن	درویشعلی ابراهیمی، حسین رضایی، خدیجه علی پور، فائزه کشاورزبان، محمدصادق محسنی، سیدمحمدعلی مرتضوی، رضا معصومی
دین و زندگی	محبوبه ابتسام، ابوالفضل احدزاده، محمد رضایی بقا، فردین سماقی، وحیده کاغذی، مرتضی محسنی کبیر، سیداحسان هندی
زبان انگلیسی	شهاب اناری، محمد رحیمی نصرآبادی، میرحسین زاهدی، عبدالرشید شفیعی، علی شکوهی، رضا کیاسالار، جواد مؤمنی

نام درس	نام طراحان
ریاضی و آمار (۳)	محمد بحیرایی، علیرضا پورقلی، مهسا عفتی، فاطمه فهیمیان، رحیم مشتاق نظم
ریاضی و آمار (۱)	محمد بحیرایی، علیرضا پورقلی، کورش داودی، امیر زراندوز، مهسا عفتی، فاطمه فهیمیان، رحیم مشتاق نظم
ریاضی و آمار (۱) - آزمون شاهد (کواه)	منتخب از سؤال‌های کتاب آبی ریاضی و آمار پایه (دهم و یازدهم)
ریاضی و آمار (۲)	کورش داودی، امیر زراندوز، مهسا عفتی، فاطمه فهیمیان، رحیم مشتاق نظم
ریاضی و آمار (۲) - آزمون شاهد (کواه)	منتخب از سؤال‌های کتاب آبی ریاضی و آمار پایه (دهم و یازدهم)
اقتصاد	مهسیما آذر کردار، منصوره حاجی زاده، سارا شریفی، مهسا عفتی، فاطمه فهیمیان
علوم و فنون ادبی (۳)	فرهاد علی نژاد، محمدصادق محسنی، اعظم نوری نیا
علوم و فنون ادبی (۱)	محسن اصغری، عارفه سادات طباطبایی، فرهاد علی نژاد
علوم و فنون ادبی (۲)	فرهاد علی نژاد، اعظم نوری نیا، محمدصادق محسنی
عربی زبان قرآن (۳)	درویشعلی ابراهیمی، فائزه کشاورزبان، محمدصادق محسنی، سیدمحمدعلی مرتضوی، رضا معصومی
تاریخ (۳)	مهسیما آذر کردار، محمدعلی خطیبی، میلاد هوشیار، بهروز یحیی
جغرافیا (۳)	محمدعلی خطیبی، مهسا عفتی، محمدابراهیم مازنی، بهروز یحیی
تاریخ (۱)	مهسیما آذر کردار، سید علیرضا احمدی، محمدعلی خطیبی، مهسا عفتی، میلاد هوشیار، بهروز یحیی
جغرافیا (۱)	محمدعلی خطیبی، مهسا عفتی، آزاده میرزایی، بهروز یحیی
جامعه‌شناسی	آریتا بیدقی، الهه خضری، شیوا شریف‌زاد، عمادالدین صالحیان، حمید محدثی، آذر محمودی، آرزو مهربابا
منطق و فلسفه	موسی اکبری، کامران اله‌مرازی، فرهاد علی نژاد، حمید محدثی
روان‌شناسی	مهسیما آذر کردار، زهرا جمالی، نسرين حق پرست، مهسا عفتی، فرهاد علی نژاد، فاطمه فهیمیان، یاسین مهدوی اصل

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستار
فارسی	الهام محمدی	الهام محمدی	مریم شمیرانی، مرتضی منشاری، حسن وسکری، آناهیتا اصغری، علیرضا سرلک، محمدجواد قورچیان
عربی زبان قرآن	سیدمحمدعلی مرتضوی	سیدمحمدعلی مرتضوی	درویشعلی ابراهیمی
دین و زندگی	محمد رضایی بقا	محمد رضایی بقا	صالح احصانی، سکینه گلشنی، سیاوش یوسفی
معارف اقلیت	دبورا حاتانیان	دبورا حاتانیان	_____
زبان انگلیسی	جواد مؤمنی	جواد مؤمنی	عبدالرشید شفیعی، آناهیتا اصغری، علیرضا سرلک، محمدجواد قورچیان
ریاضی و آمار (۳)	محمد بحیرایی	محمد بحیرایی	حمید زرین کفش، مهسا عفتی، فاطمه فهیمیان، مهدی ملارمضانی
ریاضی و آمار (۱)	محمد بحیرایی	محمد بحیرایی	حمید زرین کفش، مهسا عفتی، فاطمه فهیمیان، مهدی ملارمضانی
ریاضی و آمار (۲)	محمد بحیرایی	محمد بحیرایی	حمید زرین کفش، مهسا عفتی، فاطمه فهیمیان، مهدی ملارمضانی
اقتصاد	فاطمه فهیمیان	فاطمه فهیمیان	سارا شریفی، مهسا عفتی
علوم و فنون ادبی (۳)	فرهاد علی نژاد	فرهاد علی نژاد	مرتضی منشاری، حسن وسکری
علوم و فنون ادبی (۱)	فرهاد علی نژاد	فرهاد علی نژاد	مرتضی منشاری، حسن وسکری
علوم و فنون ادبی (۲)	فرهاد علی نژاد	فرهاد علی نژاد	مرتضی منشاری، حسن وسکری
عربی زبان قرآن (۳)	سیدمحمدعلی مرتضوی	سیدمحمدعلی مرتضوی	درویشعلی ابراهیمی
تاریخ	میلاد هوشیار	میلاد هوشیار	محمدابراهیم مازنی
جغرافیا	محمدعلی خطیبی	محمدعلی خطیبی	محمدابراهیم مازنی
جامعه‌شناسی	ارغوان عبدالملکی	ارغوان عبدالملکی	آریتا بیدقی، مهسا عفتی
منطق و فلسفه	موسی اکبری	موسی اکبری	فرهاد علی نژاد، حمید محدثی
روان‌شناسی	مهسا عفتی	مهسا عفتی	فرهاد علی نژاد

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	الهام محمدی، فاطمه منصورخاکی (عمومی)، سارا شریفی (اختصاصی)
مسئول دفترچه	فرهاد حسین پوری (عمومی)، زهرا دامیار (اختصاصی)
فیلتر دفترچه اختصاصی	محمد ابراهیم مازنی
گروه مستندسازی	مدیر: مریم صالحی، مسئول دفترچه: لیلی ایزدی (عمومی) زهره قموشی (اختصاصی)
حروف چین و صفحه‌آرا	لیلا عظیمی (اختصاصی) زهره فرجی (عمومی)
ناظر چاپ	سوران نعیمی

فارسی ۳

-۱

(امسان برزگر - رامسر)

در گزینه «۴»، معنی تمام واژه‌ها درست است.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: وسیم: دارای نشان پیامبری

گزینه «۲»: اعراض: انصراف، روی گردانی، روی گرداندن از چیزی

گزینه «۳»: قدوم: قدم نهادن، فرارسیدن، آمدن (اقدام: جمع قدم‌ها)

(فارسی ۳، لغت، واژه‌نامه)

-۲

(مریم شمیرانی)

املائی صحیح کلمه «سرگشتگان» است.

(فارسی ۳، املا، مشابه صفحه ۱۳)

-۳

(مرتضی منشاری - اردبیل)

در گزینه «۴»، «است» پس از «سنگی»، (فعل اصلی) است و کمکی نیست.

سنگی ← سنگی [است]

شکسته سنگ ← سنگ شکسته؛ این ترکیب وصفی است و «شکسته» فعل محسوب نمی‌شود بلکه صفت است.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: نشست ← نشسته [است]

گزینه «۲»: مانده ← مانده [است]

گزینه «۳»: نتافته ← نتافته [است]

(فارسی ۳، زبان فارسی، صفحه‌های ۱۵ و ۱۶)

-۴

(الهام ممردی)

واژگان گزینه «۴»، هم‌اوا ندارند.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: «خوان: سفره، بن مضارع از مصدر «خواندن»/ خان: سرور، آقا» و «ثنا: ستایش/ سنا: نور، روشنایی»

گزینه «۲»: «بهر: برای/ بحر: دریا» و «قربت: نزدیکی/ غربت: دوری، بیگانگی»

گزینه «۳»: «صبا: بادی که از جانب شمال شرقی می‌وزد و سبب رویش گیاهان می‌گردد./ سبا: سرزمین سبا» و «حیات: زندگی/ حیاط: فضای اطراف خانه»

(فارسی ۳، زبان فارسی، صفحه ۱۵)

-۵

(مسین پرهیزگر - سبزوار)

تضاد: «صبح و شام» و «روز و شب»/ «کف» مجاز از «دست» / مراعات‌نظیر: «انگشت، دهان، دست» و «سرو و چنار»/ حسن تعلیل: «شاعر خورشید را مانند مشعلی در دست آسمان می‌داند که با روشنایی آن پی معشوق می‌گردد.» ← علت وجود خورشید در آسمان به نظر شاعر/ کنایه: «انگشت بر دهان داشتن» کنایه از «متعجب بودن، حیران بودن» و «با صد دیده طلبیدن» کنایه از «بسیار طالب بودن»، «بسیار دنبال کسی رفتن»/ استعاره و تشخیص: «انگشت داشتن سرو»، «دیده داشتن آسمان»، «دست داشتن چنار» و «کف (دست) داشتن آسمان»

(فارسی ۳، آرایه، ترکیبی)

-۶

(علیرضا یعفری - شیراز)

الف) باد خزان کی رونق بُستانت را ببرد.

د) خونش را به جوش آورد.

(فارسی ۳، زبان فارسی، صفحه ۱۵)

-۷

(مرتضی منشاری - اردبیل)

عبارت صورت سؤال و گزینه «۳»، به روزی‌رسانی خداوند و گسترده‌شدن خوان الهی اشاره دارند.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: همه پدیده‌ها، آفرینش عشق الهی هستند.

گزینه «۲»: روزی من از خوان مردم می‌رسد.

گزینه «۴»: در بارگاه عدالت، خوان‌های زیادی دارم.

(فارسی ۳، مفهوم، صفحه ۱۲)

-۸

(مریم شمیرانی)

معنی عبارت مشخص شده این است که «جز من کسی را ندارد» و این معنی در گزینه «۱» دیده می‌شود.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۲»: با بی‌اعتنایی خدا، دست از خواهش بر نمی‌دارم.

گزینه «۳»: هیچ راه امیدی جز درگاه خدا ندارم.

گزینه «۴»: راهی دگر جز کوی خداوند نمی‌شناسم.

(فارسی ۳، مفهوم، صفحه ۱۳)

-۹

(سعید کج‌بفش/زمانی)

با توجه به مفاهیم مطرح شده در گزینه‌های «۱»، «۲» و «۴»، همگی به نوعی با بیت صورت سؤال، نزدیکی دارند، اما گزینه «۳» می‌گوید: متفاوت و پرشمار انگاشتن اجزای عالم، حاصل خیال است و وحدت حاصل یقین و شگفت است که یار ما وحدت و کثرت را با هم دارد.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: این بیت می‌گوید که مانند تو وجود ندارد. (که مطابقتی ضمنی با نتوان شبه تو گفتن دارد).

گزینه «۲»: این بیت می‌گوید: تو برتر از تصورات ما هستی و من معذورم از وصف و مدح تو.

گزینه «۴»: او از تصورات ما برتر است و هیچ کس قادر به فهم او نیست.

(فارسی ۳، مفهومی، صفحه ۱۰)

-۱۰

(مرتضی منشاری - اردبیل)

در بیت صورت سؤال آمده که بهترین کار برای بنده آن است که از کوتاهی و عجز خویش در سپاس‌گزاری خدا، به درگاه او عذر و نیاز آورد؛ از ابیات گزینه‌های «۱»، «۲» و «۴» نیز همین مفهوم دریافت می‌شود، اما گزینه «۳»، می‌گوید که اگر جانم جاودان و تا ابد نیز عذرخواهی کند، نمی‌تواند عذر این گناه را به جای آورد.

(فارسی ۳، مفهومی، صفحه ۱۲)

فارسی ۱

-۱۱

(امسان برزگر - رامسر)

تمام واژه‌های گروه «ب»، درست معنا شده‌اند و معنای تمام واژگان گروه «د» نادرست است.

الف) هنگامه: غوغا، داد و فریاد، شلوغی، جمعیت مردم

ج) ارتجالاً: بی‌درنگ

د) استرحام: رحم خواستن، طلب رحم کردن/ تکیده: لاغر و باریک‌اندام

(فارسی ۱، لغت، واژه‌نامه)

-۱۲

(مسمن اصغری)

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: معلوف ← مألوف

گزینه «۲»: بهر مودت ← بحر مودت

گزینه «۴»: مخزول ← مخذول

(فارسی ۱، املا، صفحه‌های ۱۳، ۲۲ و ۲۳)

-۱۳

(مریم شمیرانی)

«شد» در گزینه «۲»، فعل اسنادی و در گزینه‌های دیگر در معنای «رفت» است.

(فارسی ۱، زبان فارسی، صفحه ۳۳)

-۱۴

(مسمن و سکرلی - ساری)

در بیت گزینه «۱»، «ستم‌کاری» ← «ستم‌کار هستی» بنابراین واژه «مربک» است.

/ تخم ستم، کاری: دانه ستم را می‌کاری («کاری» فعل دوم شخص مفرد است).

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۲»: «نیک‌نامی» وندی - مرکب

گزینه «۳»: «هرروی» وندی - مرکب

گزینه «۴»: «رهبری» وندی - مرکب

(فارسی ۱، زبان فارسی، صفحه ۱۸)

-۱۵

(سیدجمال طباطبایی نژاد)

بیت «الف»: جناس «بازار و بیزار» / بیت «ب»: «گندم خال» تشبیه (این بیت تلمیح هم دارد). / بیت «ج»: تنها بی‌تی که حسن تعلیل دارد، علت گردن دراز کردن آهوی صحرايي را کمند زلف یار می‌داند که علتی است شاعرانه و ادبی (بیت تشبیه هم دارد). / بیت «د»: ایهام: «دستان» دو معنا دارد: ۱- دست‌ها ۲- نیرنگ و فریب (بیت جناس هم دارد). / بیت «ه»: تلمیح به داستان حضرت موسی (ع)

(فارسی ۱، آرایه، ترکیبی)

-۱۶

(امسان برزگر - رامسر)

«سیاست‌نامه» از «خواجه نظام الملک توسی» است.

(فارسی ۱، تاریخ ادبیات، صفحه ۳۶)

-۱۷

(مریم شمیرانی)

«یکی زلزله» نقش متمم دارد، زیرا «به مانند» حرف اضافه است.

(فارسی ۱، زبان فارسی، صفحه‌های ۱۲ و ۱۳)

-۱۸

(مریم شمیرانی)

مفهوم مشترک مصراع صورت سؤال و گزینه‌های «۲»، «۳» و «۴» آن است که شکر نعمت باعث افزایش نعمت می‌شود، درحالی‌که در گزینه «۱»، شاعر به مخاطب می‌گوید، چون خدا تو را محتاج کسی نکرد، به شکر این نعمت مردم را از در خویش مران.

(فارسی ۱، مفهومی، صفحه ۲۴)

-۱۹

(سیر کنج‌بفش زمان)

در همهٔ گزینه‌ها توصیه به آموزش و آموختن شده است، اما در گزینهٔ «۱»، توصیه به شنیدن پند، بارز است.

(فارسی، مفعول، مشابه صفحهٔ ۱۷)

-۲۰

(کاتلم کاظمی)

خودستایی و خودشیفتگی مضمون مشترک ابیات «۲، ۳، ۴» است، اما در بیت گزینهٔ «۱»، شاعر از مفارقت و دوری گزیدن افراد استقبال می‌کند و این کار را بر مصاحبت با آنان ترجیح می‌دهد.

(فارسی، مفعول، مشابه صفحهٔ ۱۲)

عربی زبان قرآن (۱)

-۲۱

(فربیه علیپور)

«الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي»: سپاس برای خدایی است که / «خَلَقَ»: آفرید / «السَّمَاوَاتِ»: آسمان‌ها / «الْأَرْضِ»: زمین / «جَعَلَ»: قرار داد / «الظَّلْمَاتِ»: تاریکی‌ها

(عربی (۱)، ترجمه، صفحهٔ ۱)

-۲۲

(مسین رضایی)

«أَنْظُرُ»: بنگر (فعل امر) / «مَا قَالَ»: آنچه گفته است / «لَا تَنْظُرُ»: ننگر (فعل نهی)

(عربی (۱)، ترجمه، صفحهٔ ۷)

-۲۳

(سیر ممبرعلی مرتضوی)

«أَخِيرَنَا»: ما را با خبر کرد (رد گزینه‌های ۱ و ۳) / «مَوْظَفَ»: کارمندی (رد گزینه‌های ۳ و ۴) / «وَقَعَ»: اتفاق افتاد، رخ داد / «قَاعَةِ الْمَطَارِ»: سالن فرودگاه / «أَسْرَعْنَا»: شتافتیم / «جَمِيعاً»: همگی

(عربی (۱)، ترجمه، ترکیبی)

-۲۴

(فاخره کشاورزبان)

«مَسْؤُولُو مَدِينَتِنَا»: مسؤولان شهرستان (رد گزینه‌های ۲ و ۳) / «يَشْكُرُونَ»: تشکر می‌کنند (رد گزینه‌های ۱ و ۲) / «الْمَرَافِقِ الْعَامَّةِ»: تأسیسات عمومی

(عربی (۱)، ترجمه، صفحهٔ ۱۲)

-۲۵

(درویشعلی ابراهیمی)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینهٔ «۱»: «چرا انسان چیزی را می‌گوید که باعث پشیمانی می‌شود!» درست است.

گزینهٔ «۲»: «هرگاه فرومایگان به فرماندهی رسیدند، شایستگان به هلاکت رسیدند!» درست است.

گزینهٔ «۴»: «همانا عاقل به نماز بسیار و روزه طولانی نگاه نمی‌کند!» درست است.

(عربی (۱)، ترجمه، ترکیبی)

-۲۶

(سیر ممبرعلی مرتضوی)

ترجمه‌ی عبارت: «پدرم مرا صدا زد و با سخنی نیکو با من صحبت کرد!»

(عربی (۱)، ترجمه، ترکیبی)

-۲۷

(مسین رضایی)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینهٔ «۱»: «غالية - زخيص» متضاد هستند.

گزینهٔ «۲»: «يُفْتَحُ - يُغْلَقُ» متضاد هستند.

گزینهٔ «۳»: «الْبَعِيد - قَرِيب» متضاد هستند.

(عربی (۱)، مفعول، ترکیبی)

-۲۸

(رضا معصومی)

سه کلمهٔ داده شده اسم روزهای هفته هستند، در حالی که «الرابعة» از اعداد ترتیبی و به معنای «چهارم» است.

(عربی (۱)، مفعول، ترکیبی)

-۲۹

(رضا معصومی)

«بقیه یا آنچه که بیش از نیاز است» می‌تواند تعریفی برای «اللتفاية» باشد.

(عربی (۱)، مفعول، صفحه‌های ۱۳ و ۱۹)

-۳۰

(رضا معصومی)

عبارت صورت سؤال می‌گوید نعمت‌های خداوند گسترده و ریزان‌اند، بیت چهارم هم مفهوم مشابهی دارد.

(عربی (۱)، مفعول، صفحهٔ ۳)

ترجمه متن:

«پیامبر (ص) پس از این که مگه را فتح کرد، قوم خود را از عبادت بت‌ها نجات داد، او اقدام به خراب کردن بت‌ها از اطراف کعبه نمود، هنگامی که (تعدادشان) به ۳۶۰ بت رسیده بود! پیش از آن، مردم بت‌هایی را می‌پرستیدند که نه ضرر می‌زدند و نه سود می‌رساندند، آنان می‌گفتند که پدران خویش را دیده‌اند که بت‌ها را می‌پرستیدند و ایشان نیز بر آن (شیوه) باقی مانده‌اند. عجیب است که بت‌ها در عصر حاضر نیز در زندگی مسلمانان وجود دارند، ولی آنان بت‌هایی از (جنس) سنگ نیستند، نظیر بت‌های مگه و غیر آن، بلکه آن، هر چیزی است که انسان آن را در زندگی‌اش ثابت می‌گیرد (در حالی که) تغییر نمی‌پذیرد، و با اهمیت (می‌گیرد، در حالی که) چیزی بر آن پیشی نمی‌گیرد، اگر چه با حق مخالفت نموده و خداوند را خشمگین سازد، پس این چیز به بتی تبدیل می‌شود که انسان آن را به جای خدا عبادت می‌کند! گاهی چیزی را طلب می‌کنیم و رغبت شدیدی به آن داریم، ولی آن از حدود خداوند و حقوق بندگانش تجاوز می‌نماید، در این هنگام، ما هوای خود را بتی گرفته‌ایم که به جای خداوند آن را می‌پرستیم! پس این آیه شریفه معیار و میزان در این زمینه است: و از میان مردم، کسانی هستند که معبودانی را به جای خدا برمی‌گزینند، آنان را مانند خدا دوست دارند، و کسانی که ایمان آورده‌اند، عشقشان به خدا شدیدتر است!»

۳۱-

(سیر مفسر علی مرتضوی)

«مردم این روزها بت‌های سنگی و چوبی را می‌پرستند!» که با توجه به قید «هذه الأيام» نادرست است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۲»: برخی از مردم خدا را کمتر از چیزهای مادی و غیر مادی دوست دارند!

گزینه «۳»: پیامبر از عبادت بت‌ها در جزیره عرب جلوگیری نمود!

گزینه «۴»: مردم بت‌هایی را می‌پرستیدند که هیچ سود و ضرری در آنها نبود!

(عربی (۱)، درک مطلب، ترکیبی)

۳۲-

(سیر مفسر علی مرتضوی)

سؤال: «تعداد به ۳۶۰ رسیده بود!»

پاسخ: «بت‌ها در اطراف کعبه در مگه»

(عربی (۱)، درک مطلب، ترکیبی)

۳۳-

(سیر مفسر علی مرتضوی)

«ما در عصر حاضر، باید از پیروی کردنِ هوای نفس دوری نماییم!» صحیح است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «هرآن چه که زیاد دوستش می‌داریم، با حق مخالفت می‌کند و حدود الهی را رد می‌نماید!» نامناسب است.

گزینه «۲»: «تقدیم کردن قربانی‌ها به بت‌ها برای کسب رضایت ایشان، امری زشت است!» نامناسب است.

گزینه «۴»: «شُرک همان نقطه‌ی مقابل دین حق جو است!» به عنوان مفهوم متن، نامناسب است.

(عربی (۱)، درک مطلب، ترکیبی)

۳۴-

(سیر مفسر علی مرتضوی)

موضوعی که در متن نیامده است: نتیجه‌ی برگرفتن بتی به جای خدا

(عربی (۱)، درک مطلب، ترکیبی)

۳۵-

(سیر مفسر علی مرتضوی)

«شدیدة» صفت است، نه مضاف‌الیه.

(عربی (۱)، درک مطلب، ترکیبی)

۳۶-

(فائزه کشاورزبان)

تشریح گزینه‌های دیگر:

در سایر گزینه‌ها به ترتیب: «نصرة، متراکم، جمیلة» صفت هستند.

(عربی (۱)، قواعد اسم، صفحه‌های ۲ و ۳)

۳۷-

(فائزه کشاورزبان)

در گزینه «۳»، حرف «لا» فعل نهی ایجاد کرده است. (لا تکشفی: آشکار نکن)

(عربی (۱)، قواعد فعل، صفحه ۸)

۳۸-

(مهمر صارق مفسنی)

«رسائل» اسمی جمع است که به عنوان معدود آمده است، بنابراین عدد آن

نمی‌تواند «عشرین» باشد، زیرا برای این عدد، باید معدود مفرد آورده شود.

(عربی (۱)، قواعد اسم، صفحه‌ی ۱۵)

-۳۹

(سیر ممرعلی مرتضوی)

«در کتاب شیمی، سیزده درس وجود دارد، هر درسی چهار صفحه دارد.»
بنابراین کتاب شیمی، ۵۲ صفحه (اثنتان و خمسون صفحه) دارد.

دقت کنید که در اعداد معطوف در زبان عربی، یکان قبل از دهگان می‌آید.

(عربی (۱)، قواعد اسم، صفحه ۱۵)

-۴۰

(مبیر همایی)

«الاولی» عدد ترتیبی است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

در سایر گزینه‌ها: «اثنین، أربع عشرة و واحدة» همگی عدد اصلی هستند.

(عربی (۱)، قواعد اسم، صفحه ۱۳)

دین و زندگی (۳)

-۴۱

(مرتضی مستنکیبیر)

هر کدام از ما، براساس فطرت خویش، خدا را می‌یابیم و حضورش را درک می‌کنیم و به روشنی می‌دانیم در جهانی زندگی می‌کنیم که آفریننده‌ای حکیم آن را هدایت و پشتیبانی می‌کند. با وجود این شناخت اولیه، قرآن کریم ما را به معرفت عمیق‌تر درباره‌ی خداوند فرا می‌خواند و راه‌های گوناگونی را برای درک وجود او و نیز شناخت صفات و افعال او به ما نشان می‌دهد. یکی از این راه‌ها، تفکر درباره‌ی نیازمند بودن جهان، در پیدایش خود، به آفریننده و خالق است.

هدف رسیدن به معرفت عمیق، قابل دسترس است؛ به خصوص برای جوانان و نوجوانان؛ زیرا پاکی و صفای قلب دارند.

(دین و زندگی ۳، درس ۱، صفحه‌های ۷ و ۱۲)

-۴۲

(ابوالفضل امرزاده)

آیه ذکر شده در صورت سؤال به نیازمندی موجودات به خداوند و این‌که موجودات پیوسته از خداوند درخواست رحمت دارند اشاره دارد، زیرا همیشه نیازمند او هستند. پس فهم آیه «یا ایها الناس انتم الفقراء الی الله» ما را به فهم عبارت «تَسْأَلُهُ مَنْ فِی السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ»، به مفهوم نیازمندی دائمی و پیوسته موجودات جهان به خدا سوق می‌دهد.

(دین و زندگی ۳، درس ۱، صفحه‌های ۸ و ۱۰)

-۴۳

(مقبوره ابشام)

افزایش خودشناسی و معرفت به رابطه‌ی انسان با خدا ← درک بیش‌تر فقر و نیازمندی به خدا ← افزایش بندگی و عبودیت

برای همین است که پیامبر گرامی ما، با آن مقام و منزلت خود در پیشگاه الهی، عاجزانه از خداوند می‌خواهد که برای یک لحظه هم، لطف و رحمت خاصش را از او بگیرد و او را به حال خود واگذار نکند: «اللّٰهُمَّ لَا تَكِلْنِی اِلٰی نَفْسِی طَرْفَةَ عَیْنٍ اَبَدًا».

(دین و زندگی ۳، درس ۱، صفحه ۱۱)

-۴۴

(ابوالفضل امرزاده)

با اینکه ما به وجود خداوند به عنوان آفریدگار جهان پی می‌بریم و صفات و اسماء او را می‌توانیم بشناسیم، اما نمی‌توانیم ذات و چیستی او را دریابیم. از همین رو پیامبر (ص) فرموده است:

«تَفَكَّرُوا فِی كُلِّ شَیْءٍ وَ لَا تَفَكَّرُوا فِی ذَاتِ اللَّهِ: در همه چیز تفکر کنید، ولی در ذات خداوند تفکر نکنید.»

(دین و زندگی ۳، درس ۱، صفحه ۱۳)

-۴۵

(فرزین سماقی - لرستان)

هر کدام از ما، براساس فطرت خویش، خدا را می‌یابیم و حضورش را درک می‌کنیم. به روشنی می‌دانیم در جهانی زندگی می‌کنیم که آفریننده‌ای حکیم آن را هدایت و پشتیبانی می‌کند و به موجودات و مخلوقات مدد می‌رساند. با وجود این شناخت اولیه، قرآن کریم ما را به معرفت عمیق‌تر درباره‌ی خداوند فرا می‌خواند و راه‌های گوناگونی را برای درک وجود او و نیز شناخت صفات و افعال او به ما نشان می‌دهد.

(دین و زندگی ۳، درس ۱، صفحه ۷)

-۴۶

(ابوالفضل امرزاده)

یک موجود، فقط در صورتی در وجود خود نیازمند به دیگری نیست، که خودش ذاتاً موجود باشد. پدیده‌ها، که وجودشان از خودشان نیست، برای موجود شدن نیازمند به پدیدآورنده هستند.

(دین و زندگی ۳، درس ۱، صفحه ۷)

-۴۷

(مقبوره ابشام)

با توجه به آیه «اللّٰهُ نُورُ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ»، خداوند منشأ پیدایی و آشکاری جهان است و ما به واسطه‌ی او آشکار شده‌ایم و هر چیز در جهان تجلّی‌بخش خدا و بیانگر وجود خالق یکتاست.

(دین و زندگی ۳، درس ۱، صفحه ۱۱)

-۴۸

(مرتضی ممسنی کبیر)

ذهن ما توان و گنجایش فهم چپستی و ذات موضوعات محدود را دارد. انسان‌های آگاه (دانا) دائماً سایهٔ لطف و رحمت خدا را احساس می‌کنند و خود را نیازمند عنایات پیوستهٔ او می‌دانند.

(دین و زندگی ۳، درس ۱، صفحه‌های ۱۱ و ۱۲)

-۴۹

(مهمم رضایی بقا)

استدلال نیازمندی موجودات به خدا در پیدایش، نمی‌گوید که «هر موجودی» به آفریننده نیاز دارد. بلکه هر پدیده‌ای به پدیدآورنده نیازمند است.

عبارت قرآنی «لَا تُدْرِكُهُ الْاَبْصَارُ: چشم‌ها او را در نمی‌یابند» بیان می‌دارد که خداوند را نه تنها در این دنیا نمی‌توان با چشم مادی دید، بلکه در آخرت نیز نمی‌توان او را با این چشم مشاهده کرد.

(دین و زندگی ۳، درس ۱، صفحه‌های ۷، ۸ و ۱۳)

-۵۰

(مهمم رضایی بقا)

اگر اندکی دقت کنیم، در می‌یابیم که یک تفاوت بنیادین میان این دو رابطه وجود دارد. مسجد با ساخته شدن، از بنا بی‌نیاز می‌شود، اما موجودات چنین نیستند و پس از پیدایش نیز همچنان، مانند لحظهٔ نخستِ خلق شدن، به خداوند نیازمند هستند (وابستگی در هر لحظه).

رابطهٔ خداوند با جهان، تا حدی شبیه رابطهٔ مولد برق با جریان برق است.

(دین و زندگی ۳، درس ۱، صفحه‌های ۹ و ۱۰)

دین و زندگی (۱)

-۵۱

(سیرامسان هنری)

آیهٔ مذکور به خوبی دلالت بر این دارد که جهان آفرینش، بی‌هدف نیست و هر موجودی براساس برنامهٔ حساب‌شده‌ای به این جهان گام نهاده است و به سوی هدف حکیمانهای در حرکت است.

(دین و زندگی ۱، درس ۱، صفحه ۱۵)

-۵۲

(مهمم رضایی بقا)

کسی که فکر می‌کند داشتن شهرت مهم است، همهٔ زندگی خود را در مسیر رسیدن به شهرت قرار می‌دهد. اختلاف در انتخاب هدف‌ها، ریشه در نوع اندیشهٔ انسان دارد.

(دین و زندگی ۱، درس ۱، صفحه ۱۶)

-۵۳

(وفییره گلغزی)

کامل‌ترین تعبیر دربارهٔ هدف زندگی انسان که همان «زندگی به خاطر خدا» است، تعبیر خود خداوند می‌باشد که می‌فرماید: «قل ان صلاتی و نسکی و محیای و مماتی لله رب العالمین: بگو نماز و تمامی اعمالم و زندگی و مرگ من برای خداست که پروردگار جهانیان است.»

(دین و زندگی ۱، درس ۱، صفحه‌های ۱۷ و ۱۸)

-۵۴

(معیوبه ایتسام)

انجام کارهای دنیوی برای رضای خدا، نزدیک شدن جان و دل به خدا را به همراه دارد و نتیجهٔ نزدیکی جان و دل به خدا، آبادی سرای آخرت است.

(دین و زندگی ۱، درس ۱، صفحه ۱۹)

-۵۵

(سیرامسان هنری)

عبارت «خداوند آن چه در آسمان‌ها و زمین است، برای انسان آفریده و توانایی بهره‌مندی از آن‌ها را در وجود او قرار داده است»، بیانگر جایگاه و منزلت انسان در نظام هستی است و پرهیز از گناه و زشتی، به «گرایش به خیر و نیکی» از سرمایه‌های رشد اشاره دارد.

(دین و زندگی ۱، درس ۲، صفحه ۲۵)

-۵۶

(وفییره گلغزی)

وجدان با محکمه‌هایش، انسان را از راحت‌طلبی باز می‌دارد.

شیطان سوگند یاد کرده که فرزندان آدم را فریب دهد و از رسیدن به بهشت باز دارد.

(دین و زندگی ۱، درس ۲، صفحه‌های ۲۶ و ۲۸)

-۵۷

(مرتضی ممسنی کبیر)

باید دقت کنیم همهٔ موارد از راه‌های فریب شیطان است، به‌جز گزینهٔ «۳»؛ زیرا آن‌چه راه فریب شیطان است، «زیبا و لذت‌بخش نشان دادن گناه» است، نه «دنیا».

(دین و زندگی ۱، درس ۲، صفحه ۲۸)

-۵۸

(معیوبه ایتسام)

نفس اماره، مانع پیروی از عقل و وجدان است. در نتیجه، نقطهٔ مقابل نفس اماره، هم عقل است و هم وجدان (نفس لوآمه) که در آیهٔ «و لا اقسِمُ بِالنَّفْسِ اللّوآمَةِ» مورد نظر است. نفس اماره برای رسیدن به لذت‌های زودگذر انسان‌ها را به گناه دعوت می‌کند.

(دین و زندگی ۱، درس ۲، صفحه ۲۸)

-۵۹

(معمد رضایی بقا)

اگر شخصیت یا «من» انسان وابسته به جسم او باشد، باید در دوران عمر بارها عوض شده و به شخص دیگری تبدیل شده باشد. این موضوع بیانگر «من» ثابت است که تجزیه و تحلیل نمی‌پذیرد.

اما دقت کنید که روح انسان، تغییر می‌پذیرد و می‌تواند فضیلت‌ها یا رذیلت‌ها را کسب کند.

(دین و زندگی، ۱، درس ۳، صفحه ۳۵)

-۶۰

(معمد رضایی بقا)

اگر انسان به فضیلت‌ها آراسته شد (علت)، مقرب درگاه خدا و مسجود فرشتگان می‌شود.

نمونه‌هایی از رؤیاهای صادق را قرآن کریم در ماجرای حضرت یوسف (ع) ذکر نموده است که خود دلیلی است بر اصالت رؤیاهای راستین از دیدگاه قرآن.

(دین و زندگی، ۱، درس ۳، صفحه ۳۷)

زبان انگلیسی

-۶۱

(علی شکوهی)

ترجمه جمله: «رزی: گوش کن! به نظر می‌رسد کسی در همسایه (در کناری) را دارد باز می‌کند.»

«استفن: صبر کن! آن را چک خواهیم کرد و به تو اطلاع می‌دهیم.»

نکته مهم درسی

برای پیشنهاد و تعارف و کارهایی که در لحظه تصمیم‌گیری می‌شود از الگوی «فعل ساده + will» استفاده می‌کنیم.

(گرامر)

-۶۲

(میرمبین زاهری)

ترجمه جمله: «الف: به آن ساختمان قدیمی نگاه کن. فکر می‌کنم خیلی ایمن و قابل اعتماد نیست.»

«ب: درست است. یک روز فرو خواهد ریخت.»

نکته مهم درسی

برای پیش‌بینی در آینده دور، از «فعل اصلی + will» استفاده می‌کنیم. دلیل نادرستی گزینه «۲» آن است که نهاد جمله یعنی «the building» مفرد است اما از ضمیر «they» برای آن استفاده شده است.

(گرامر)

-۶۳

(شهاب اناری)

ترجمه جمله: «این باور وجود دارد که احداث فزاینده کارخانه‌ها در این ناحیه حیات وحش را به مخاطره می‌اندازد. به همین دلیل مردم مقابل دفتر ریاست جمهوری تجمع می‌کنند.»

(۱) به مخاطره انداختن (۲) افزایش دادن

(۳) محافظت کردن (۴) تقسیم کردن

(واژگان)

-۶۴

(پور مؤمنی)

ترجمه جمله: «مطابق معمول، دولت ترکیه تلاش می‌کند، اگرچه نمی‌تواند، تغییر در نرخ‌های مبادله ارز را کنترل کند.»

(۱) خلق (۲) تغییر

(۳) تأسیس (۴) پذیرش

(واژگان)

-۶۵

(رضا کیاسالار)

ترجمه جمله: «شما واقعاً به یک ماشین نیاز دارید، به‌خصوص وقتی که در فاصله دوری از نزدیک‌ترین شهر زندگی می‌کنید و به چیزهای ضروری نیاز دارید.»

(۱) حقیقتاً (۲) مخصوصاً، به‌خصوص

(۳) به‌طور عصبی (۴) واقعاً

(واژگان)

-۶۶

(علی شکوهی)

ترجمه جمله: «به‌خاطر این که اعضای خانواده‌اش بیش از حد ضرور به جاستین توجه می‌کنند، او قطعاً قادر نبوده است اتکا به نفسش را افزایش دهد.»

(۱) علاقه‌مند کردن (۲) وقف کردن

(۳) تمایز دادن (۴) افزایش دادن (واژگان)

-۶۷

(عبدالرشید شفیعی)

ترجمه جمله: «رئیس به ما گفت که تمام کارهای ضروری را از موضع قدرت و نیروی بی‌وقفه انجام دهیم.»

(۱) وزن (۲) خطر

(۳) فکر (۴) قدرت

(واژگان)

۶۸-

(میر حسین زاہری)

ترجمہ جملہ: «گروہی از زنان متأهل به صورت تصادفی به عنوان سوژه‌های آزمایش فعلی ما درباره نقش هوش هیجانی زنان در یک ازدواج موفق انتخاب شدند.»

(۱) دریغ داشتن، مضایقه کردن (۲) انتخاب کردن

(۳) دنبال کردن (۴) ملاحظہ کردن (واژگان)

۶۹-

(یوار مؤمنی)

ترجمہ جملہ: «مشاور از من خواست تا طرح پژوهشی‌ام را مرور کنم و اشتباهاتی را که در مورد یافته‌های احتمالی‌ام انجام داده بودم، بررسی کنم.»

(۱) با خبر شدن از (۲) کنار آمدن

(۳) خاموش کردن (۴) مرور کردن، بررسی کردن (واژگان)

۷۰-

(یوار مؤمنی)

ترجمہ جملہ: «باور دارم و تلاش می‌کنم اثبات کنم که نیاز به هوش (توانایی ذهنی) زیادی نیست تا بفهمیم که هر دو داستان نمی‌تواند در آن واحد درست باشد.»

(۱) هوش، توانایی ذهنی (۲) موفقیت

(۳) وظیفه (۴) تأسف (واژگان)

۷۱-

(عبدالرشید شفیعی)

(۱) گروه (۲) مثال (۳) دقت، توجه (۴) جهان (کلوز تست)

۷۲-

(عبدالرشید شفیعی)

(۱) دیدن (۲) لذت بردن (۳) مطالعه کردن (۴) نابود کردن (کلوز تست)

۷۳-

(عبدالرشید شفیعی)

(۱) زنده (۲) مجروح (۳) علاقه‌مند (۴) وحشی (کلوز تست)

۷۴-

(عبدالرشید شفیعی)

(۱) به سلامتی، از لحاظ سلامتی (۲) بدچور (۳) اولاً (۴) به طرز خنده‌داری (کلوز تست)

۷۵-

(عبدالرشید شفیعی)

(۱) مراقبت کردن (۲) منقرض شدن

(۳) توجه کردن (۴) بیرون رفتن

(کلوز تست)

۷۶-

(مهمبر رحیمی نصر آباری)

ترجمہ جملہ: «اطلاعات موجود در متن اساساً برطبق تعریف فاصله نسل‌ها و فہرست کردن روش‌های پل زدن بین آن (برطرف کردن آن) سازماندهی شده است.»

(درک مطلب)

۷۷-

(مهمبر رحیمی نصر آباری)

ترجمہ جملہ: «متن تمام موارد زیر را به عنوان عواملی که در بہبود روابط خوب بہ صورت مثبت نقش دارد ذکر می‌کند، بہ جز این کہ جوانان باید حاضر بہ گوش کردن و پیروی از آن چه بہ آن‌ها گفته می‌شود، باشند.»

(درک مطلب)

۷۸-

(مهمبر رحیمی نصر آباری)

ترجمہ جملہ: «کدام یک از موارد زیر دیدگاه نسل سالمند را نسبت بہ استفادہ بچہ‌ها از موبایل و دیگر وسایل ارتباطی توصیف می‌کند؟»

«آشفته، مشکل دار»

(درک مطلب)

۷۹-

(مهمبر رحیمی نصر آباری)

ترجمہ جملہ: «هدف از جملہ نقل قول «آن‌ها ہیچی نمی‌فہمند!» در پاراگراف اول نشان دادن عدم وجود اعتماد و احترام بین افراد جوان و والدینشان است.»

(درک مطلب)

۸۰-

(مهمبر رحیمی نصر آباری)

ترجمہ جملہ: «کلمہ "rigid" در پاراگراف آخر بہ معنای چیست؟»
«سخت و بسیار مشکل برای تغییر»

(درک مطلب)

پاسخ‌نامه‌ی اختصاصی

سایت کنکور

Konkur.in

بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام)

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب بین صبا و فلسطین بلاک ۹۲۳ بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام) ۶۴۶۳-۰۲۱

«تمام دارایی‌ها و درآمدهای بنیاد علمی آموزشی قلمچی وقف عام است بر گسترش دانش و آموزش»

ریاضی و آمار (۳)

-۸۶ (رهیم مشتاقی نظم)

تعداد حالت‌هایی که بین **A** و **B** یک نفر دیگر سخنرانی کند به صورت زیر ۴ حالت است:

$$A - C - B, B - C - A, A - D - B, B - D - A$$

در هریک از این حالت‌ها، نفر چهارم می‌تواند یا ابتدا یا انتها سخنرانی کند بنابراین کلاً $4 \times 2 = 8$ حالت برای این سخنرانی‌ها وجود دارد.

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۲ تا ۵)

-۸۷ (رهیم مشتاقی نظم)

حروف و، ا، ر، م، ی (به شرط آن‌که ی آخرین حرف باشد) ۵ حرف بی‌نقطه هستند، پس:

$$\boxed{4} \times \boxed{3} \times \boxed{2} \times \boxed{1} \times \boxed{1} = 4 \times 3 \times 2 \times 1 \times 1 = 24$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۲ تا ۸)

-۸۸ (فاطمه فهیمیان)

$$\boxed{5} \quad \boxed{\quad} \quad \boxed{\quad} \quad \boxed{\quad} \quad \boxed{1, 3, 7}$$

$$1 \times 5 \times 4 \times 3 \times 3 = 180$$

(۱) اگر رقم اول ۵ باشد:

$$\boxed{6} \quad \boxed{\quad} \quad \boxed{\quad} \quad \boxed{\quad} \quad \boxed{1, 3, 5, 7}$$

$$1 \times 5 \times 4 \times 3 \times 4 = 240$$

(۲) اگر رقم اول ۶ باشد:

$$\boxed{7} \quad \boxed{\quad} \quad \boxed{\quad} \quad \boxed{\quad} \quad \boxed{1, 3, 5}$$

$$1 \times 5 \times 4 \times 3 \times 3 = 180$$

(۳) اگر رقم اول ۷ باشد:

$$180 + 240 + 180 = 600$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۲ تا ۸)

-۸۹ (موسا عفتی)

اگر حروف **ho** را یک دسته و حروف **est** را نیز یک دسته در نظر بگیریم داریم:

$$3 \times 2 \times 1 = 6$$

همچنین حروف **est** و **ho** خود نیز دارای جایگشتی مستقل هستند بنابراین:

$$6 \times 3! \times 2! = 6 \times 6 \times 2 = 72$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۲ تا ۸)

-۹۰ (مهمد بفرایی)

$$\frac{12!}{8! \times 4!} = \frac{12 \times 11 \times 10 \times 9 \times 8!}{8! \times 4 \times 3 \times 2 \times 1} = 11 \times 5 \times 9 = 495$$

$$\frac{6!}{3!} = \frac{6 \times 5 \times 4 \times 3!}{3!} = 120$$

$$\Rightarrow \text{عبارت} = 495 - 120 = 375$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه ۵)

-۸۱ (فاطمه فهیمیان)

طبق اصل ضرب برای مسافرت از شهر **A** به شهر **D**، ۱۶ طریق وجود دارد:

$$2 \times 4 \times 2 = 16$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۲ تا ۵)

-۸۲ (علیرضا پورقلی)

عددی زوج است که رقم یکان آن ۰، ۲، ۴، ۶ یا ۸ باشد. باید دو حالت در نظر بگیریم، این که صفر در یکان قرار گیرد یا عدد غیر صفر زوج.

$$5 \times 4 \times 3 \times 2 \times 1 = 120$$

$$4 \times 4 \times 3 \times 2 \times 2 = 192$$

طبق اصل جمع

$$\rightarrow 120 + 192 = 312$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۲ تا ۸)

-۸۳ (موسا عفتی)

اگر **p** ها را یک دسته و **e** ها را نیز یک دسته دیگر در نظر بگیریم؛ با سه حرف دیگر ۵ دسته داریم، بنابراین:

$$\frac{5}{-x} \times \frac{4}{-x} \times \frac{3}{-x} \times \frac{2}{-x} \times \frac{1}{-x} = 120$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۲ تا ۸)

-۸۴ (موسا عفتی)

اگر همواره حرف **a** و **f** در ابتدا و انتهای کلمات بیابند، ۴ حرف دیگر باقی می‌ماند؛ بنابراین:

$$\frac{1}{a} \times \frac{4}{-x} \times \frac{3}{-x} \times \frac{2}{-x} \times \frac{1}{f} = 24$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۲ تا ۸)

-۸۵ (علیرضا پورقلی)

اعدادی بر ۵ بخش پذیرند که رقم یکان آن‌ها ۰ یا ۵ باشد. دو حالت در نظر می‌گیریم، صفر در یکان باشد یا ۵ در یکان باشد.

$$\Rightarrow 4 \times 6 \times 5 \times 4 \times 3 \times 1 = 1440$$

$$\Rightarrow 3 \times 6 \times 5 \times 4 \times 3 \times 1 = 1080$$

$$\text{طبق اصل جمع} \rightarrow 1440 + 1080 = 2520$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۲ تا ۸)

ریاضی و آمار (۱)

(علیرضا پورقلی)

-۹۷

$$\frac{1}{x+1} - \frac{1}{x-1} = \frac{x-1-(x+1)}{(x+1)(x-1)}$$

$$= \frac{x-1-x-1}{(x+1)(x-1)} = \frac{-2}{(x+1)(x-1)}$$

(ریاضی و آمار (۱)، عبارت‌های جبری، صفحه‌های ۱۸ تا ۲۴)

(رحیم مشتاق‌نظم)

-۹۸

مخرج عبارت را تجزیه کرده و مساوی صفر قرار می‌دهیم:

$$fax^3 - 9a^3x = ax(4x^2 - 9a^2) = ax(2x - 3a)(2x + 3a) = 0$$

$$\Rightarrow x = 0, a = 0, x = \pm \frac{3}{2}a$$

بنابراین به ازای این مقادیر عبارت تعریف نشده است.

(ریاضی و آمار (۱)، عبارت‌های جبری، صفحه‌های ۱۸ تا ۲۴)

(امیر زراندوز)

-۹۹

دو طرف را به توان ۳ می‌رسانیم $\rightarrow x + \frac{2}{x} = 5$

$$\left(x + \frac{2}{x}\right)^3 = 5^3 \Rightarrow x^3 + 3x^2\left(\frac{2}{x}\right) + 3x\left(\frac{2}{x}\right)^2 + \left(\frac{2}{x}\right)^3 = 125$$

$$\Rightarrow x^3 + 6x + \frac{12}{x} + \frac{8}{x^3} = 125 \Rightarrow x^3 + \frac{8}{x^3} + 6\left(x + \frac{2}{x}\right) = 125$$

فاکتور از ۶ ۵

$$\Rightarrow x^3 + \frac{8}{x^3} = 125 - 30 = 95$$

(ریاضی و آمار (۱)، عبارت‌های جبری، صفحه‌های ۱۰ تا ۱۶)

(فاطمه قویمیان)

-۱۰۰

با توجه به محدوده تعریف عبارت گویا نتیجه می‌گیریم که عبارت گویا تنها

به ازای $x = a$ تعریف نشده است. از طرفی چون عبارت مخرج درجه ۲است و چون ضریب x^2 یک است، پس عبارت مخرج به صورت $(x-a)^2$ است، با مقایسه عبارت مخرج و بسط $(x-a)^2$ داریم:

$$x^2 - 4x - b + 3 = (x-a)^2$$

$$\Rightarrow x^2 - 4x - b + 3 = x^2 - 2ax + a^2$$

$$\Rightarrow \begin{cases} -4x = -2ax \Rightarrow -4 = -2a \Rightarrow a = 2 \\ -b + 3 = a^2 \Rightarrow -b + 3 = (2)^2 \Rightarrow -b = 1 \Rightarrow b = -1 \end{cases}$$

$$\Rightarrow b^2 - a^2 = (-1)^2 - (2)^2 = 1 - 4 = -3$$

(ریاضی و آمار (۱)، عبارت‌های جبری، صفحه‌های ۱۸ تا ۲۴)

(فاطمه قویمیان)

-۹۱

حاصل ضرب دو پرانتز به صورت اتحاد تفاضل مکعب دو جمله‌ای است، بنابراین:

$$(3x - 2y)(9x^2 + 6xy + 4y^2) = (3x)^3 - (2y)^3 = 27x^3 - 8y^3$$

$$\frac{x = \sqrt[3]{3}}{y = \frac{1}{2}} \rightarrow 27(\sqrt[3]{3})^3 - 8\left(\frac{1}{2}\right)^3 = 81 - 1 = 80$$

(ریاضی و آمار (۱)، عبارت‌های جبری، صفحه ۱۵)

(مهمد بگیری)

-۹۲

کسرهایی را که صورت و مخرج آن‌ها چندجمله‌ای باشند، عبارت‌های گویا می‌نامند؛ اگر متغیری از یک عبارت جبری زیر رادیکال باشد، عبارت گویا نیست. بنابراین عبارت‌های «الف»، «ب» و «ت» گویا هستند.

(ریاضی و آمار (۱)، عبارت‌های جبری، صفحه‌های ۱۸ و ۱۹)

(رحیم مشتاق‌نظم)

-۹۳

اگر عرض قسمت هاشورخورده را x در نظر بگیریم، در این صورت خواهیم داشت:

$$b - x + x + b - x = a$$

بنابراین $2b - x = a$ پس $x = 2b - a$.

بنابراین مساحت قسمت هاشورخورده برابر است با:

$$S = (2b - a)(b + a) = 2b^2 + 2ba - ab - a^2$$

$$= 2b^2 + ab - a^2$$

(ریاضی و آمار (۱)، عبارت‌های جبری، صفحه‌های ۱۰ تا ۱۶)

(موسا عفتی)

-۹۴

$$2x^4 + 9x - 18x^2 - x^3 = 2x^4 - x^3 - 18x^2 + 9x$$

$$= x^3(2x - 1) - 9x(2x - 1)$$

$$= (2x - 1)(x^3 - 9x) = (2x - 1)x(x^2 - 9)$$

$$= (2x - 1)x(x - 3)(x + 3)$$

(ریاضی و آمار (۱)، عبارت‌های جبری، صفحه‌های ۱۰ تا ۱۶)

(کوروش داوری)

-۹۵

$$2x^3(x+2)^2 - 3x^2(x+2)^3 = -x^2(x+2)^2(-2x+3(x+2))$$

$$= -x^2(x+2)^2(x+6)$$

(ریاضی و آمار (۱)، عبارت‌های جبری، صفحه‌های ۱۰ تا ۱۶)

(کوروش داوری)

-۹۶

$$\frac{ax+x}{a^2+a} \times \frac{ax^2+2ax+a}{-x^3-2x^2-x} = \frac{x(a+1)}{a(a+1)} \times \frac{a(x^2+2x+1)}{-x(x^2+2x+1)}$$

$$= \frac{x}{a} \times \frac{a}{-x} = -1$$

(ریاضی و آمار (۱)، عبارت‌های جبری، صفحه‌های ۱۸ تا ۲۴)

(کتاب آبی)

-۱۰۴

ابتدا قسمت اول عبارت را در $(x-1)$ ضرب و تقسیم می‌کنیم و سپس با استفاده از اتحاد مزدوج، عبارت را ساده می‌کنیم:

$$A = \frac{(x-1)(x+1)(x^2+1)(x^4+1)(x^8+1)}{x-1} + \frac{1}{9}$$

$$= \frac{(x^2-1)(x^2+1)(x^4+1)(x^8+1)}{x-1} + \frac{1}{9}$$

$$\Rightarrow A = \frac{(x^4-1)(x^4+1)(x^8+1)}{x-1} + \frac{1}{9}$$

$$\Rightarrow A = \frac{(x^8-1)(x^8+1)}{x-1} + \frac{1}{9}$$

$$\Rightarrow A = \frac{x^{16}-1}{x-1} + \frac{1}{9}$$

$$\xrightarrow{x=10} A = \frac{10^{16}-1}{10-1} + \frac{1}{9}$$

$$= \frac{10^{16}-1}{9} + \frac{1}{9} = \frac{10^{16}-1+1}{9} = \frac{10^{16}}{9}$$

(ریاضی و آمار (۱)، عبارتهای پیری، صفحه‌های ۱۰ تا ۱۶)

(کتاب آبی)

-۱۰۵

می‌دانیم اعداد ابتدا و انتهای هر سطر مثلث خیام همواره یک است. بنابراین ابتدا شماره سطر مورد نظر را می‌یابیم:

$$64 = 1 + 1 + 62 = \text{مجموع اعداد سطر مورد نظر}$$

از طرفی مجموع اعداد سطر n ام از رابطه 2^{n-1} به دست می‌آید، حال داریم:

$$2^{n-1} = 64 \Rightarrow 2^{n-1} = 2^6 \Rightarrow n-1 = 6 \Rightarrow n = 7$$

پس سطر مورد نظر سطر هفتم مثلث است و طبق الگوی مثلث خیام داریم:

۱)							۱	
۲)						۱	۱	
۳)					۱	۲	۱	
۴)				۱	۳	۳	۱	
۵)			۱	۴	۶	۴	۱	
۶)		۱	۵	۱۰	۱۰	۵	۱	
۷)	۱	۶	۱۵	۲۰	۱۵	۶	۱	
۸)	۱	۷	۲۱	۳۵	۳۵	۲۱	۷	۱

پس بزرگترین عدد سطر بعدی یعنی سطر هشتم عدد ۳۵ است.

(ریاضی و آمار (۱)، عبارتهای پیری، صفحه‌های ۱۲ و ۱۳)

(کتاب آبی)

-۱۰۶

ضرایب بسط $(a+b)^5$ اعداد سطر ششم مثلث است و اعداد سطر ششم مثلث خیام به صورت ۱ ۵ ۱۰ ۱۰ ۵ ۱ می‌باشد.

$$(a+b)^5 = a^5 + 5a^4b + 10a^3b^2 + 10a^2b^3 + 5ab^4 + b^5$$

که با توجه به بسط بالا، ضریب جمله a^3b^2 برابر ۱۰ است.

(ریاضی و آمار (۱)، عبارتهای پیری، صفحه‌های ۱۲ و ۱۳)

(کتاب آبی)

-۱۰۱

با استفاده از اتحاد مربع دو جمله‌ای داریم:

$$a^2 + 9b^2 = 6ab \Rightarrow a^2 - 6ab + 9b^2 = 0$$

$$\Rightarrow a^2 - 2 \times a \times (3b) + (3b)^2 = 0 \Rightarrow (a-3b)^2 = 0$$

$$\Rightarrow a-3b=0 \Rightarrow a=3b \quad (۱)$$

حال حاصل عبارت مورد نظر را به دست می‌آوریم:

$$a^2 - 9b^2 \xrightarrow{(۱)} (3b)^2 - 9b^2 = 9b^2 - 9b^2 = 0$$

(ریاضی و آمار (۱)، عبارتهای پیری، صفحه‌های ۱۰ و ۱۱)

(کتاب آبی)

-۱۰۲

با استفاده از اتحاد مربع دو جمله‌ای داریم:

$$99^2 + 101^2 = (100-1)^2 + (100+1)^2$$

$$= (100)^2 - 2 \times (100) \times (1) + 1^2 + (100)^2 + 2 \times (100) \times (1) + 1^2$$

$$= 2 \times (100)^2 + 2 = 2 \times 10000 + 2 = 20002$$

(ریاضی و آمار (۱)، عبارتهای پیری، صفحه‌های ۱۰ و ۱۱)

(کتاب آبی)

-۱۰۳

برای اینکه عبارت $4x^2 - 6x + \frac{1}{4}$ به یک مربع دو جمله‌ای تبدیل شود

چون $4x^2 = (2x)^2$ در عبارت وجود دارد و یکی از جمله‌ها عدد ثابت است، لذا می‌بایست ۲ برابر حاصل ضرب آن در یک عدد ثابت نیز وجود

داشته باشد، لذا عبارت $6x = 2 \times (2x) \times \frac{3}{2}$ همان دو برابر حاصل ضرب

عدد ثابت در عبارت $2x$ است، پس می‌بایست مربع عدد $\frac{3}{2}$ در عبارت

بوجود آید. لذا داریم:

$$\left(\frac{3}{2}\right)^2 = \frac{9}{4} = \frac{1}{4} + 2$$

پس کفایت عدد ۲ را به عبارت اضافه کنیم.

$$\left(2x - \frac{3}{2}\right)^2 = (2x)^2 - 2 \times (2x) \times \left(\frac{3}{2}\right) + \left(\frac{3}{2}\right)^2$$

$$= 4x^2 - 6x + \frac{9}{4} = 4x^2 - 6x + \frac{1}{4} + 2 \rightarrow$$

عدد اضافه شده

(ریاضی و آمار (۱)، عبارتهای پیری، صفحه‌های ۱۰ و ۱۱)

ریاضی و آمار (۲)

۱۱۱- (ریم مشاق نظم)
طبق قاعدهٔ دمورگان $\sim (p \wedge q) \equiv \sim p \vee \sim q$ بنابراین گزارهٔ ۲ جواب است.

(ریاضی و آمار (۲)، آشنایی با منطق و استرلال ریاضی، صفحه‌های ۱ تا ۱۱)

۱۱۲- (فاطمه فحیمیان)
گزاره‌ای نادرست است، بنابراین: $\frac{1}{2} \in Z$

$$\sim (\sim (\frac{1}{2} \in Z)) \equiv \sim (\sim F) \equiv F$$

در گزینهٔ «۲» سورهٔ توبه با (بسم‌الله) شروع نمی‌شود، پس گزاره‌ای نادرست است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

$$\text{گزینهٔ «۱»} \quad y = 2x^2 - 3x + 5 \xrightarrow{x=0} y = 2(0)^2 - 3 \times 0 + 5 = 5$$

$$\text{گزینهٔ «۳»} \quad (-2)^4 = 16, (-3)^2 = 9, \dots$$

$$\text{گزینهٔ «۴»} \quad \text{میانها} = \frac{5+7}{2} = 6 \Rightarrow 2, 4, 5, 7, 10, 11$$

(ریاضی و آمار (۲)، آشنایی با منطق و استرلال ریاضی، صفحه‌های ۲ و ۳)

۱۱۳- (موسا عفتی)

عبارت اول: در ترکیب فصلی اگر حداقل ارزش یک گزاره درست باشد، ارزش گزارهٔ مرکب درست است. چون p گزاره‌ای درست است پس ارزش گزارهٔ مرکب داده شده درست است.

$$\left. \begin{array}{l} (\sim r \Rightarrow \sim q) \equiv T \\ p \equiv T \end{array} \right\} \Rightarrow (\sim r \Rightarrow \sim q) \vee p \equiv T$$

$$\left. \begin{array}{l} p \equiv T \\ (q \vee r) \equiv F \vee r \end{array} \right\} \Rightarrow (q \vee r) \Rightarrow p \equiv r \Rightarrow T \equiv T \quad \text{عبارت دوم:}$$

$$\left. \begin{array}{l} (r \Rightarrow p) \equiv T \\ q \equiv F \end{array} \right\} (r \Rightarrow p) \vee q \equiv T \vee F \equiv T \quad \text{عبارت سوم:}$$

$$\left. \begin{array}{l} (p \Rightarrow q) \equiv F \\ (q \Rightarrow r) \equiv T \end{array} \right\} (p \Rightarrow q) \wedge (q \Rightarrow r) \equiv F \wedge T \equiv F \quad \text{عبارت چهارم:}$$

(ریاضی و آمار (۲)، آشنایی با منطق و استرلال ریاضی، صفحه‌های ۱ تا ۱۱)

۱۱۴- (فاطمه فحیمیان)

تشریح گزینه‌ها:

$$\text{گزینهٔ «۱»} \quad \sim (p \vee q) \wedge r \equiv \sim (F \vee T) \wedge r \equiv \sim T \wedge r \equiv F \wedge r \equiv F$$

$$\text{گزینهٔ «۲»} \quad \sim r \wedge (p \wedge \sim q) \equiv \sim r \wedge F \equiv F$$

$$\text{گزینهٔ «۳»} \quad \sim (p \wedge q) \vee r \equiv \sim F \vee r \equiv T \vee r \equiv T$$

$$\text{گزینهٔ «۴»} \quad \sim (q \vee r) \wedge p \equiv \sim T \wedge p \equiv F \wedge p \equiv F$$

(ریاضی و آمار (۲)، آشنایی با منطق و استرلال ریاضی، صفحه‌های ۳ و ۵)

۱۱۵- (موسا عفتی)

گزارهٔ شرطی به صورت $p \Rightarrow q$ است که این گزاره با گزارهٔ $\sim p \vee q$ هم‌ارز است.

(ریاضی و آمار (۲)، آشنایی با منطق و استرلال ریاضی، صفحه‌های ۱ تا ۱۱)

۱۰۷- (کتاب آبی)

با استفاده از اتحاد مکعب دو جمله‌ای داریم:

$$\begin{aligned} & 64x^3 - 48x^2 + 12x - 1 \\ &= (4x)^3 - 3 \times (4x)^2 \times 1 + 3 \times (4x) \times (1)^2 - (1)^3 \\ &= (4x - 1)^3 \end{aligned}$$

حال در عبارت اخیر $x = \frac{2}{3}$ را جایگذاری می‌کنیم:

$$\begin{aligned} (4x - 1)^3 &\xrightarrow{x=\frac{2}{3}} (4 \times \frac{2}{3} - 1)^3 = (\frac{8}{3} - 1)^3 = (\frac{8-3}{3})^3 \\ &= (\frac{5}{3})^3 = \frac{125}{27} \end{aligned}$$

(ریاضی و آمار (۱)، عبارات‌های جبری، صفحه‌های ۱۰ تا ۱۶)

۱۰۸- (کتاب آبی)

حاصل ضرب دو پرانتز به صورت اتحاد مجموع مکعب دو جمله‌ای است.

$$(2x+1)(4x^2-2x+1) = (2x)^3 + 1^3 = 8x^3 + 1$$

$$\xrightarrow{x=\sqrt[3]{2}} 8(\sqrt[3]{2})^3 + 1 = 8 \times 2 + 1 = 17$$

(ریاضی و آمار (۱)، عبارات‌های جبری، صفحه‌های ۱۰ تا ۱۶)

۱۰۹- (کتاب آبی)

ابتدا از عدد ۴ فاکتور می‌گیریم، سپس با استفاده از اتحاد مزدوج در دو مرحله عبارت را تا حد ممکن تجزیه می‌کنیم:

$$\begin{aligned} 4a^4 - 64 &= 4(a^4 - 16) = 4((a^2)^2 - 4^2) \\ &= 4(a^2 - 4)(a^2 + 4) = 4(a-2)(a+2)(a^2 + 4) \end{aligned}$$

(ریاضی و آمار (۱)، عبارات‌های جبری، صفحه‌های ۱۰ تا ۱۶)

۱۱۰- (کتاب آبی)

ابتدا از دو جملهٔ اول، عبارت x^3 و از دو جملهٔ آخر، عدد ۸ را فاکتور می‌گیریم:

$$\begin{aligned} \underbrace{x^4 - 3x^3}_{\text{فاکتورگیری عدد ۸}} + \underbrace{8x - 24}_{\text{فاکتورگیری عدد ۸}} &= \underbrace{x^3(x-3) + 8(x-3)}_{\text{فاکتورگیری عبارت } x-3} \\ &= (x-3)(\underbrace{x^3 + 8}_{\text{اتحاد مجموع مکعب دو جمله}}) = (x-3)(x+2)(x^2 - 2x + 4) \end{aligned}$$

(ریاضی و آمار (۱)، عبارات‌های جبری، صفحه‌های ۱۰ تا ۱۶)

۱۲۱- (کتاب آبی)
گزاره جمله‌ای خبری است که دقیقاً دارای ارزش درست یا نادرست باشد.
جمله‌های غیر خبری و همچنین جمله‌های خبری که نتوانیم ارزش آن‌ها را تعیین کنیم، گزاره نیستند.

(ریاضی و آمار (۲)، آشنایی با منطق و استرلال ریاضی، صفحه ۲)

۱۲۲- (کتاب آبی)
الف) درست است. چون از هر عضو A دقیقاً یک پیکان خارج شده است، پس نمودار بیانگر یک تابع است.
ب) نادرست است. واریانس مجذور انحراف معیار است.
پ) درست است. چارک دوم (Q_2) همان میانه است.
ث) نادرست است. بیشترین تکرار فراوانی (مد) برای عدد ۶ می‌باشد.

(ریاضی و آمار (۲)، آشنایی با منطق و استرلال ریاضی، صفحه‌های ۲ و ۳)

۱۲۳- (کتاب آبی)
تعداد حالت‌های ارزشی n گزاره برابر 2^n است، پس داریم:

$$2^n = 512 = 2^9 \Rightarrow n = 9$$

(ریاضی و آمار (۲)، آشنایی با منطق و استرلال ریاضی، صفحه‌های ۲ و ۳)

۱۲۴- (کتاب آبی)
۱) چون صورت و مخرج چندجمله‌ای است، پس گویا است.
۲) $\sqrt{2} \approx 1/4$ بوده، بنابراین عدد $\sqrt{2} - 1$ مثبت است.
۳) واریانس داده‌های برابر، عدد صفر است.
۴) تهران، پایتخت ایران است.

باید گزینه‌ای انتخاب کنیم که خود ارزش درست داشته تا نقیض آن نادرست باشد که گزینه «۲» دارای ارزش نادرست است.

(ریاضی و آمار (۲)، آشنایی با منطق و استرلال ریاضی، صفحه‌های ۲ تا ۱۱)

۱۲۵- (کتاب آبی)
ترکیب عطفی دو گزاره به شرطی درست است که هر دو گزاره آن درست باشد که در گزینه «۲» هر دو گزاره درست است؛ برای اشتباه سایر گزینه‌ها داریم:

۱) همه ماه‌ها ۳۰ روزه نیستند.

$$3 > \frac{1}{4} = 2^{-2} \text{ است. (۳)}$$

$$6 = \sqrt{(-6)^2} = 2^3 = 8 \text{ است. (۴)}$$

(ریاضی و آمار (۲)، آشنایی با منطق و استرلال ریاضی، صفحه‌های ۲ تا ۱۱)

۱۱۶- (موسا عفتی)
 $(p \Rightarrow q) \equiv T$
 $(q \Rightarrow p) \equiv F$
 $(p \Rightarrow q) \wedge (q \Rightarrow p) \equiv F$

تشریح گزینه‌ها:

$$\text{گزینه «۱» } \left. \begin{array}{l} (\sim p \vee q) \equiv T \\ (p \wedge \sim q) \equiv F \end{array} \right\} (\sim p \vee q) \Rightarrow (p \wedge \sim q) \equiv F$$

$$\text{گزینه «۲» } (\sim q \Rightarrow p) \equiv T \sim (\sim q \Rightarrow p) \equiv F$$

$$\text{گزینه «۳» } \left. \begin{array}{l} (p \Rightarrow \sim q) \equiv T \\ (\sim p \Rightarrow q) \equiv T \end{array} \right\} (p \Rightarrow \sim q) \vee (\sim p \Rightarrow q) \equiv T$$

$$\text{گزینه «۴» } (p \Leftrightarrow q) \equiv (p \Rightarrow q) \wedge (q \Rightarrow p) \equiv F$$

(ریاضی و آمار (۲)، آشنایی با منطق و استرلال ریاضی، صفحه‌های ۱ تا ۱۱)

۱۱۷- (امیر زراندوز)
طبق قانون دمورگان خواهیم داشت:
 $\sim (p \vee q) \equiv \sim p \wedge \sim q$
 $\Rightarrow [\sim (p \vee q) \vee \sim q] \equiv [(\sim p \wedge \sim q) \vee \sim q] \equiv \sim q$

دقت کنید اگر ارزش $\sim q$ درست باشد، گزاره بالا به شکل $(\sim p \wedge T) \vee T$ تبدیل می‌شود که ارزش آن درست است، همچنین اگر ارزش $\sim q$ نادرست باشد، گزاره بالا به شکل $(\sim p \wedge F) \vee F$ تبدیل می‌شود که ارزش آن نادرست خواهد بود. پس ارزش گزاره بالا همیشه با ارزش گزاره $\sim q$ یکسان است.

(ریاضی و آمار (۲)، آشنایی با منطق و استرلال ریاضی، صفحه‌های ۱ تا ۱۱)

۱۱۸- (امیر زراندوز)
با توجه به ردیف اول جدول داریم:

$$[\sim p \wedge (p \Rightarrow q)] \equiv [F \wedge (T \Rightarrow T)] \equiv F$$

پس $A \equiv F$ است. از ردیف دوم جدول نتیجه می‌گیریم که $B \equiv T$ و از ردیف سوم جدول نتیجه می‌گیریم که: $C \equiv F$ پس خواهیم داشت:

$$[A \Leftrightarrow (\sim B \wedge C)] \equiv \left[F \Leftrightarrow \underbrace{(F \wedge F)}_F \right] \equiv T$$

$$(A \wedge \sim B) \equiv F$$

(ریاضی و آمار (۲)، آشنایی با منطق و استرلال ریاضی، صفحه‌های ۱ تا ۱۱)

۱۱۹- (کوروش داوری)
هم‌ارزی $\sim (p \wedge q) \equiv \sim p \wedge \sim q$ نادرست است و به صورت $\sim (p \wedge q) \equiv \sim p \vee \sim q$ گزاره درست است. گزاره $(p \Rightarrow q) \sim$ هم‌ارز با گزاره $\sim q \wedge p$ است. تنها هم‌ارزی $\sim p \wedge (\sim p \vee q) \equiv \sim p$ درست است.

(ریاضی و آمار (۲)، آشنایی با منطق و استرلال ریاضی، صفحه‌های ۱ تا ۱۱)

۱۲۰- (ربیع مشتاق‌نظم)
چون p درست است، ارزش $(r \Rightarrow p)$ درست است. چون q نادرست است پس باید r هم نادرست باشد تا $\sim r$ درست و در نتیجه $\sim r \vee q$ نیز درست شود تا $(r \Rightarrow p) \wedge (\sim r \vee q)$ همواره درست باشد. همچنین اگر r نادرست باشد گزاره $r \Leftrightarrow p$ همواره نادرست است.

(ریاضی و آمار (۲)، آشنایی با منطق و استرلال ریاضی، صفحه‌های ۱ تا ۱۱)

اقتصاد

۱۳۱- (موسا عفتی)
الف) ذخایر معدنی با وجود فراوان بودن در کره زمین، به دلیل ناشناخته بودن بسیاری از این ذخایر و نیز محدود بودن دانش فنی بشر، نامحدود نیستند.
ب) مسئله انتخاب یکی از مهم ترین مسائل زندگی و موضوع اصلی علم اقتصاد می باشد.
ج) انسان به دنبال احساس نیاز تصمیم می گیرد که آن را رفع سازد و پس از رفع آن، احساس رضایت می کند.
(اقتصاد، اقتصاد پیست، صفحه های ۸، ۱۰، ۱۱ و ۱۱)

۱۳۲- (سارا شریفی)
خدمات: آنچه انسان در مقابل پول خریداری می کند و به وسیله آن نیازها یا خواسته هایش را برطرف می سازد و غیر ملموس و غیر فیزیکی است؛ مانند خدمات حمل و نقل، مشاوره های بیمه ای به یک کارخانه و تعمیرات. کالاهای واسطه ای: هرگاه تولیدکنندگان دیگری برای ادامه فرایند تولید و تبدیل آن ها به کالاهای مختلف دیگر، آن ها را خریداری کنند و مورد استفاده قرار دهند، آن ها را کالای واسطه ای می نامیم، مانند ورقه های فولاد در کارخانه تولید اتومبیل.
کالاهای بادوام: کالاهایی که خودشان مصرف نمی شوند بلکه در طول زمان، خدمات آن ها مورد مصرف قرار می گیرد؛ مانند دستگاه آبمیوه گیری در منزل.
کالای سرمایه ای: کالاهای بادوامی که در فرایند تولید و به وسیله بنگاه های تولیدی به کار گرفته می شوند؛ مانند ماشین آلات تولیدی و چرخ های خیاطی در کارگاه تولید لباس.
کالای ضروری: کالاهایی که برای تأمین نیازهای اولیه مصرف می شوند و فرد به رغم تغییر زیاد قیمت کالا در بازار، مصرف آن را تغییر نمی دهد؛ مانند دارو
(اقتصاد، اقتصاد پیست، صفحه های ۱۸ تا ۲۱)

۱۳۳- (سارا شریفی)
تومان ۲۰,۰۰۰,۰۰۰ - (۲۰۰ × ۱۱۰,۰۰۰) = سود حاصل از خرید اوراق مشارکت
تومان ۲۲,۰۰۰,۰۰۰ - ۲۰,۰۰۰,۰۰۰ = سود حاصل از خرید اوراق مشارکت
تومان ۲,۰۰۰,۰۰۰ =
تومان ۴,۰۰۰,۰۰۰ = $\frac{20}{100} \times 20,000,000$ = سود حاصل از سرمایه گذاری در بانک
اگر این فرد اوراق مشارکت خریداری کند هزینه فرصت او برابر خواهد بود با ۴ میلیون تومانی که می توانست از طریق سرمایه گذاری در بانک به دست آورد.
تشریح گزینه های دیگر:
گزینه ۱: «اگر این فرد بخواهد خود با تراکتور کار کند هزینه فرصت او برابر خواهد بود با ۳,۶۰۰,۰۰۰ ریال (۳,۶۰۰,۰۰۰ × ۱۲ = ۳,۶۰۰,۰۰۰) درآمدی که می توانست سالانه با اجاره دادن تراکتور کسب کند.
گزینه ۲: «اگر این فرد در زمین خود جو کشت کند هزینه فرصت او برابر خواهد بود با ۲۰۰۰ هزار ریال منفعت حاصل از کشت گندم که از آن صرف نظر کرده است.
گزینه ۴: «اگر این فرد تصمیم بگیرد به دانشگاه برود هزینه فرصت او ۶ میلیون ریال درآمد خالصی است که می توانست از طریق کار به دست آورد.
(اقتصاد، اقتصاد پیست، صفحه ۱۳)

-۱۲۶

(کتاب آبی)

$$p \wedge \sim q \equiv T \Rightarrow \begin{cases} p \equiv T \\ \sim q \equiv T \Rightarrow q \equiv F \end{cases}$$

$$q \vee \sim r \equiv T \xrightarrow{q \equiv F} F \vee \sim r \equiv T \Rightarrow \sim r \equiv T \Rightarrow r \equiv F$$

الف) $\sim(p \wedge r) \equiv \sim(T \wedge F) \equiv \sim F \equiv T$
ب) $r \wedge (\sim p \vee q) \equiv F \wedge (F \vee F) \equiv F$
پ) $p \vee (r \wedge q) \equiv T \vee (F \wedge F) \equiv T \vee F \equiv T$
(ریاضی و آمار (۲)، آشنایی با منطق و استرلال ریاضی، صفحه های ۲ تا ۱۱)

-۱۲۷

(کتاب آبی)

گزاره شرطی $p \Rightarrow q$ فقط زمانی نادرست است که مقدم (p) درست و تالی (q) نادرست باشد.
(ریاضی و آمار (۲)، آشنایی با منطق و استرلال ریاضی، صفحه های ۶ و ۷)

-۱۲۸

(کتاب آبی)

۱) مقدم نادرست و تالی درست است، پس ترکیب درست است.
۲) مقدم نادرست و تالی نیز نادرست است، پس ترکیب درست است.
۳) مقدم درست و تالی نیز درست است، پس ترکیب درست است.
۴) مقدم درست و تالی نادرست است، پس ترکیب نادرست است.
(ریاضی و آمار (۲)، آشنایی با منطق و استرلال ریاضی، صفحه های ۶ و ۷)

-۱۲۹

(کتاب آبی)

$$\begin{cases} p \equiv T \\ q \equiv F \\ r \equiv F \end{cases}$$

۱) $(p \wedge q) \Rightarrow r \equiv \sim(p \wedge q) \vee r \equiv \sim(T \wedge F) \vee F \equiv \sim F \vee F \equiv T \vee F \equiv T$
۲) $\sim p \Rightarrow (q \vee r) \equiv p \vee (q \vee r) \equiv T \vee (F \vee F) \equiv T \vee F \equiv T$
۳) $q \wedge (p \Rightarrow r) \equiv q \wedge (\sim p \vee r) \equiv F \wedge (F \vee F) \equiv F \wedge F \equiv F$
۴) $(p \Rightarrow q) \Rightarrow r \equiv F \Rightarrow F \equiv T$
(ریاضی و آمار (۲)، آشنایی با منطق و استرلال ریاضی، صفحه های ۲ تا ۱۱)

-۱۳۰

(کتاب آبی)

اگر دو گزاره p و q هر دو درست یا هر دو نادرست باشند (هم ارزش باشند)، آن گاه $p \Leftrightarrow q$ درست است.
(ریاضی و آمار (۲)، آشنایی با منطق و استرلال ریاضی، صفحه های ۹ تا ۱۱)

۱۳۴-

(موسسما آزرگردار)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۲»: از نظر اسلام، اقتصاد در زندگی فرد اهمیت ویژه‌ای دارد؛ اما عقل انسان را به تنهایی برای موفقیت و رسیدن به هدف کافی نمی‌داند. دلیل فرستادن پیامبران و فلسفهٔ ارائهٔ دین هم همین است.

گزینه «۳»: دانش اقتصاد با دقت دربارهٔ انواع منافع و هزینه‌ها کمک می‌کند انسان‌ها، سازمان‌ها و کشورها در استفاده از منابع و امکاناتشان بهترین‌ها را انتخاب کنند. نتیجهٔ این تلاش فکری، پدید آمدن اندیشهٔ اقتصادی بود که با گسترش و پیشرفت تمدن بشری، تکامل بیشتری یافت و با عنوان «علم اقتصاد» مطرح شد.

گزینه «۴»: در هریک از علوم بشری، دانشمندان با استفاده از روش‌ها و آزمایش‌های مرتبط و مناسب دربارهٔ موضوعات و مسائل خاصی مطالعه می‌کنند؛ دانشمندان علوم اقتصادی نیز موضوعات اقتصادی مانند تولید، مصرف، توزیع، ... را با روش‌های علمی مورد مطالعه قرار می‌دهند.

(اقتصاد، اقتصاد پیوسته، صفحه‌های ۱۴، ۱۷ و ۱۸)

۱۳۵-

(فاطمه فحیمیان)

الف) این‌که منابع و امکانات در دسترس انسان، محدود است و انسان هم در بهره‌برداری از این منابع، محدودیت دارد، به عبارت دیگر این منابع و امکانات برای انسان، هم امکان مصارف متعددی دارد و هم با روش‌های مختلفی می‌توان از آن‌ها استفاده کرد. این محدودیت‌ها وضعیتی را ایجاد می‌کنند که اقتصاددانان به آن «کمیابی» می‌گویند.

ب) به یقین، ملاک «بهترین بودن» این است که با استفاده از این منابع بتوان بیش‌ترین میزان منافع را به دست آورد و سطح بالاتری از رفاه را برای انسان فراهم کرد.

ج) با گسترش و پیشرفت تمدن بشری، اندیشهٔ اقتصادی بشر نیز تکامل بیشتری یافت و با عنوان «علم اقتصاد» در جایگاه یکی از مهم‌ترین دانش‌های بشری و علوم دانشگاهی قرار گرفت.

د) در هریک از علوم بشری، دانشمندان با استفاده از روش‌ها و آزمایش‌های مرتبط و مناسب دربارهٔ موضوعات و مسائل خاصی مطالعه می‌کنند. دانشمندان علوم اقتصادی هم موضوعات اقتصادی مانند تولید، مصرف، توزیع و ... را با روش‌های علمی مورد مطالعه قرار می‌دهند.

(اقتصاد، اقتصاد پیوسته، صفحه‌های ۹ تا ۱۱، ۱۴ و ۱۵)

۱۳۶-

(فاطمه فحیمیان)

تومان $800,000 \times 5 = 4,000,000$ = حقوق ماهانه کارکنانتومان $4,000,000 \times 12 = 48,000,000$ = حقوق سالانه کارکنانتومان $1,800,000 \times 12 = 21,600,000$ = هزینهٔ سالانهٔ اجارهٔ کارگاهتومان $48,000,000 + 21,600,000 = 69,600,000$ = هزینه‌های مستقیمتومان $600 \times 450,000 = 270,000,000$ = درآمدتومان $55,000,000 + 21,600,000 = 76,600,000$ = هزینه‌های غیرمستقیم

هزینه‌های مستقیم - درآمد = سود حسابداری

تومان $270,000,000 - 76,600,000 = 193,400,000$ = سود حسابداری

هزینه‌های مستقیم و غیرمستقیم - درآمد = سود اقتصادی (ویژه)

هزینه‌های غیرمستقیم - سود حسابداری = سود اقتصادی (ویژه) \Rightarrow تومان $193,400,000 - 76,600,000 = 116,800,000$ = سود اقتصادی (ویژه) \Rightarrow

(اقتصاد، تولید، صفحه‌های ۲۸ و ۲۹)

۱۳۷-

(منصوره هابی زاده)

الف) درست است.

ب) نادرست است. سرمایهٔ مالی مستقیماً در تولید نقش ندارد، بلکه با تبدیل به عوامل تولید دیگر به تولید کمک می‌کند.

پ) نادرست است. میزان کارآفرینی حاصل ضرب نوآوری در خطرپذیری است.

ت) درست است.

(اقتصاد، تولید، صفحه‌های ۲۵ و ۲۶)

۱۳۸-

(فاطمه فحیمیان)

نوع دوم از تولید، که صنعت نام دارد از ترکیب و تبدیل مواد حیازت شده و یا محصولات به دست آمده از احیای منابع طبیعی و ایجاد ارزش مصرفی یا مبادلاتی در آن‌ها به دست می‌آید؛ مثل صنایع غذایی، پوشاک، پتروشیمی و ... تولید منابع طبیعی با استفاده از ابزار، مربوط به نوع اول تولید است که «احیا» نام دارد.

(اقتصاد، تولید، صفحهٔ ۲۴)

۱۳۹-

(موسسما آزرگردار)

- نادرست است. در نوع اول تولید، انسان با در اختیار داشتن منابع و محصولات طبیعی و هم‌چنین با کار خود و استفاده از ابزار، منابع طبیعی را به تولید می‌رساند. به این نوع از تولید «احیا» می‌گویند.

- درست است.

- درست است.

(اقتصاد، تولید، صفحه‌های ۲۳ تا ۲۵)

۱۴۰-

(سارا شریفی)

- با کمک سازمان‌های اقتصادی بین‌المللی و جهانی روابط اقتصادی بین کشورها بیش‌تر رونق می‌گیرد و حقوق همهٔ طرف‌های درگیر در تجارت جهانی حفظ می‌شود.

بازیگران کلان عرصهٔ اقتصاد با هدف ایجاد، نظم، انضباط و نظارت بر عملکرد اقتصاد یا تأمین برخی نیازهای عمومی، فعالیت می‌کنند.

بازیگران خرد در عرصهٔ اقتصاد، در تولید محصولات و یا مصرف آن‌ها و مبادله با یکدیگر نقش ایفا می‌کنند.

(اقتصاد، اقتصاد پیوسته، صفحهٔ ۲۱)

علوم و فنون ادبی (۳)

۱۴۷-

(اعظم نوری نیا)

علّامه علی اکبر دهخدا در رواج نثر ساده و عامیانه که بعدها در داستان‌های محمدعلی جمال‌زاده و صادق هدایت به کار رفت، نقش مؤثری داشت.
(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات، صفحه ۲۰)

۱۴۸-

(فرهاد علی نژاد)

از اواسط دوره قاجار، اندک اندک مباحثی در مورد علل شکست و عقب‌افتادگی ایران در جامعه مطرح شد و تغییراتی در جامعه و ادبیات اتفاق افتاد که نتیجه دوران بیداری بود. شاعران این دوره خود را وقف مردم کردند و به محتوا بیش از صور خیال و جنبه‌های شاعرانه توجه نمودند.
تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۲: مربوط به دوره بازگشت

گزینه ۳: مربوط به دوره بازگشت

گزینه ۴: مربوط به دوره بعد از بیداری

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۱۳ تا ۲۰)

۱۴۹-

(فرهاد علی نژاد)

به کار بردن ضرب‌المثل‌ها و اصطلاحات عامیانه (سیلی نقد را به حلوای نسیه ترجیح دادن) و زبان ساده این عبارت (که از آثار محمدعلی جمال‌زاده است)، تأثیر نثر ساده و عامیانه دهخدا را به خوبی نشان می‌دهد.
تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۲: این عبارت ویژگی‌های نثر دوره‌های اول نثر فارسی را داراست و استفاده از سجع و دستور تاریخی (کس را به تو حیلست) در آن دیده می‌شود.

گزینه ۳: استفاده از عبارتی موزون (زین هر دو نام ماند چو سیمرغ و کیمیا) و آرایه سجع (کجا و کیمیا) در این عبارت، ویژگی سبک قائم مقام است.

گزینه ۴: مطابقت موصوف و صفت در عبارت «احکام معروفه» از مشخصات سبک هندی است که در این عبارت مربوط به دوره بیداری نیز هنوز به چشم می‌خورد. این عبارت زبان ساده‌ای دارد اما همین مورد، تعلق آن را به دوره بیداری (همزمان با دهخدا) نشان می‌دهد و مربوط به دوره بعد نیست.

(علوم و فنون ادبی (۳)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۱۹ و ۲۰)

۱۵۰-

(فرهاد علی نژاد)

کار منحصر به فردی که قائم مقام در نثر انجام داد، تغییر سبک نگارش و از بین بردن تکلف و تصنع بود. در عبارت صورت سؤال این ویژگی کاملاً مشهود است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱: واژگان عربی در متن مذکور: عطایا، عازم، عطیه و ...

گزینه ۲: سجع و موزون بودن عبارات، ویژگی اکثر متون ادبی قبل از قائم مقام است.

گزینه ۴: زبان طنزآمیز، ابداع قائم مقام نیست بلکه قبل از او وجود داشته است. علاوه بر این زبان عبارت صورت سؤال چندان هم طنزآمیز نیست.

(علوم و فنون ادبی (۳)، سبک‌شناسی، صفحه ۱۹)

۱۴۱-

(مهمد صبارق مهنی)

عوامل مؤثر بر ایجاد نهضت بازگشت ادبی:

الف) تاراج کتابخانه اصفهان که سبب شد تعدادی از کتب کتابخانه سلطنتی به دست مردم افتد و ارتباط مجدد اهل ذوق با ادب کهن برقرار شود.

ب) توجه به ادبیات در دربار قاجار و رونق بازار شعر و شاعری و مدح شاهان

ج) تضعیف جامعه بر اثر شکست ایران از روسیه تزاری

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات، صفحه ۱۳)

۱۴۲-

(مهمد صبارق مهنی)

ایرج میرزا، سراینده قطعه «قلب مادر» است که در طنز، هجو و هزل چیره‌دست بود و نیز در به‌کارگیری تعبیّرات عامیانه و آفریدن اشعار ساده و روان مهارت بسیار داشت.

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات، صفحه ۱۶)

۱۴۳-

(قارچ از کشور ۹۳، با تغییر)

گروهی از شاعران عهد بازگشت مانند نشاط اصفهانی، فروغی بسطامی و مجمر اصفهانی، غزل‌سرایی را به تقلید از سبک حافظ، سعدی و دیگر شاعران سبک عراقی در پیش گرفتند.

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات، صفحه ۱۳)

۱۴۴-

(مهمد صبارق مهنی)

موارد نادرست: شمس‌الدین و قمر: میرزا حسن خان بدیع - سرگذشت حاجی بابای اصفهانی: جیمز موریه - شمس و طغرا: محمدباقر میرزا خسروی

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۱۶ و ۱۸ تا ۲۰)

۱۴۵-

(قارچ از کشور ۹۳، با تغییر)

عارف قزوینی، شاعر وطنی و از موسیقی‌دانان عهد مشروطه بود. عرصه هنر او تصنیف‌ها و ترانه‌های میهنی بود و سوز و شوری که در شعر او نمایان است، نشان از دردمندی و عشق او به میهن دارد.

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات، صفحه ۱۶)

۱۴۶-

(قارچ از کشور ۹۶، با تغییر)

تنها عبارت نادرست، مورد «ب» است:

سبک بازگشت، حدّ واسط سبک هندی و سبک دوره بعد، یعنی دوره بیداری، است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۱۲، ۱۳، ۱۵، ۱۹ و ۲۰)

علوم و فنون ادبی (۱)

۱۵۱-

(فرهار علی نژاد)

موارد نادرست:

ج) ادبیات به مدد تخیل، منطق معنایی زبان را درهم می‌ریزد.

د) ادبیات، برای این که به زبان نقشی هنری ببخشد، از تکرار موسیقایی آواها و عواطف و احساسات انسانی نیز بهره می‌برد.

(علوم و فنون ادبی (۱)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۱۲ تا ۱۴)

۱۵۲-

(فرهار علی نژاد)

در این عبارت، در مورد قومی، اطلاعاتی داده شده است و شگرد هنری خاصی در آن دیده نمی‌شود.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: جان‌بخشی به بهار - تشبیه گل به یادی فراموش شده - آغوش داشتن چمن (تشخیص)

گزینه «۲»: جان‌بخشی به درختان با صفات انسانی - سینه خشک و سوخته کویر (استعاره و تشخیص)

گزینه «۴»: تشبیه مرگ به حلزونی تنبل و سمج - تشبیه تن شاعر به شاخ‌های نازک

(علوم و فنون ادبی (۱)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۱۳ تا ۱۵)

۱۵۳-

(فرهار علی نژاد)

بیت گزینه «۳» با توجه به استفاده از مفاهیمی مانند «سراسر»، «مستی»، «بی‌خودی» و «تهفتن راز» بیشتر مرتبط با نوع غنایی و ادبیات عرفانی است ولی ابیات دیگر گزینه‌ها توصیف صحنه‌هایی از جنگ و در قالب حماسی هستند.

(علوم و فنون ادبی (۱)، سبک‌شناسی، صفحه ۱۹)

۱۵۴-

(کنکور سراسری ۹۱)

در بیت این گزینه، «را» علامت «مفعول» است:

نفس رعنا، تو را، مانند ستور سرکش تا به سرایش گور، دوان دوان می‌برد.

مفعول

تشریح گزینه‌های دیگر:

در سه گزینه دیگر، «را» علامت «فکته اضافه» است:

گزینه «۱»: یکی را اجل در سر: اجل در سر یکی

گزینه «۲»: طمع را نه‌چندان دهان: دهان طمع نه‌چندان ...

گزینه «۳»: اولوالعزم را تن: تن اولوالعزم

(علوم و فنون ادبی (۱)، سبک‌شناسی، صفحه ۱۸)

۱۵۵-

(عارف‌سارات طباطبایی نژاد)

در بیت گزینه «۱» تشبیه وجود ندارد.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۲»: «باز آمدی» و «برآوردی» در معنای استمراری به کار رفته است.

گزینه «۳»: «بندگی» واژه‌ای مشتق است.

گزینه «۴»: واژگان «خالق» و «خلق» جناس و اشتقاق دارند.

(علوم و فنون ادبی (۱)، سبک‌شناسی، صفحه ۱۸)

۱۵۶-

(مسن اصغری)

پیام متن ستایش عقل و توصیف ارزشمندی آن است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: ترکیب‌های «سایه عقل»، «سالار خرد» و عبارت «باطن چون غور دنیاست» تشبیه هستند.

توجه: ترکیب «سایه عقل» می‌تواند اضافه تشبیهی یا اضافه استعاری باشد.

گزینه «۲»: هیچ پناهی مرا به از سایه عقل (نیست) و هیچ کس ...

گزینه «۳»: هیچ پناهی مرا = هیچ پناهی برای من

(علوم و فنون ادبی (۱)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۱۷ تا ۱۹)

۱۵۷-

(عارف‌سارات طباطبایی نژاد)

مفهوم بیت گزینه «۴» توصیف موی معشوق است و ارتباطی با شادی و خوش‌باشی شاعر ندارد.

(علوم و فنون ادبی (۱)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۱۸ و ۱۹)

۱۵۸-

(عارف‌سارات طباطبایی نژاد)

در عبارت گزینه «۲» فعل حذف نشده است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: وحوش، خصب و منغص از واژگان مهجور در این عبارت‌اند.

گزینه «۳»: کل عبارت در قالب جمله‌ای طولانی بیان شده است.

گزینه «۴»: وزیر و مشیر / معونت و مظاهرت

(علوم و فنون ادبی (۱)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۱۷ و ۱۸)

۱۵۹-

(کتاب آبی)

در بیت گزینه «۴» شاعر عدم وجود عدل و داد را ویژگی نظام هستی می‌داند و رنج و عذاب اهل فضل را ناشی از این مسئله می‌داند. این نگرشی به‌غایت بدبینانه است؛ زیرا عدم اعتقاد به نظام عادلانه هستی، تحمل بسیاری از مشقت‌ها را ناممکن می‌سازد.

(علوم و فنون ادبی (۱)، سبک‌شناسی، صفحه ۱۹)

۱۶۰-

(کنکور سراسری ۹۵)

در بیت صورت سؤال و ابیات مرتبط بر این مفهوم تأکید شده است که گوشه‌گیری و دوری گزیدن از مردم، موجب کمال و بلندمرتبتگی انسان می‌شود اما در گزینه «۱» دلیل گوشه‌گیری از نظر شاعر متفاوت است؛ به این صورت که گوشه‌گیری باید باعث رهایی از خلق شود نه مشهور شدن در میان آن‌ها.

(علوم و فنون ادبی (۱)، مفهوم، ترکیبی)

علوم و فنون ادبی (۲)

۱۶۱-

(فارج از کشور، ۹۷)

کمال الدین اسماعیل، مداح جلال الدین خوارزمشاه، که خود در سال ۶۳۵ هـ. ق. به دست مغولان در اصفهان کشته شد، درباره قتل عام سال ۶۳۳ هـ. ق. مغولان در اصفهان، این رباعی را سروده است.

(علوم و فنون ادبی (۲)، تاریخ ادبیات، صفحه ۱۱۳)

۱۶۲-

(فارج از کشور، ۹۶، با تغییر)

مثنوی «عشاق نامه» اثر فخرالدین عراقی است. او در هر فصل به یکی از مباحث عرفانی می پردازد و سخن را با تمثیل و حکایت به پایان می رساند.

(علوم و فنون ادبی (۲)، تاریخ ادبیات، صفحه ۱۵)

۱۶۳-

(فهرار علی نژاد)

ابن یمین، شاعر ابیات مذکور است که در شعر خود، قناعت پیشگی و بی اعتباری دنیا را مورد تأکید قرار داده است.

(علوم و فنون ادبی (۲)، تاریخ ادبیات، صفحه های ۱۶ و ۱۷)

۱۶۴-

(اعظم نوری نیا)

- «تذکره دولتشاه» نوشته دولتشاه سمرقندی، شرح احوال بیش از صد تن از شاعران ایرانی از آغاز تا زمان مؤلف است.

- کتاب «تاریخ گزیده» اثر حمدالله مستوفی، تاریخ پیامبران، خلفای چهارگانه، خلفای بنی عباس و تاریخ ایران را تا سال ۷۳۰ هـ. ق. در برمی گیرد.

- در منظومه «موش و گربه» اثر عبید زاکانی، ناهنجاری های اجتماعی به خصوص در دو طبقه حاکمان و قاضیان به شیوه تمثیل بیان شده است.

- نجم الدین رازی کتاب «مرصادالعباد من المبدأ الی المعاد» را در بیان سلوک دین و تربیت نفس انسانی نوشته است.

(علوم و فنون ادبی (۲)، تاریخ ادبیات، صفحه های ۱۵، ۱۷ و ۱۹)

۱۶۵-

(فهرار علی نژاد)

غزل خواجه، بر حافظ نیز تأثیرگذار بوده است؛ آنجا که (حافظ) سروده است: استاد سخن سعدی است نزد همه کس؛ اما / دارد سخن حافظ طرز غزل خواجه

(علوم و فنون ادبی (۲)، تاریخ ادبیات، صفحه ۱۶)

۱۶۶-

(فهرار علی نژاد)

سبک عراقی از اوایل قرن هفتم تا اوایل قرن دهم به مدت ۳۰۰ سال سبک غالب متون ادب فارسی بود. موارد دیگر گزینه ها از ویژگی های کلی ادب فارسی در قرن هشتم هجری هستند.

(علوم و فنون ادبی (۲)، سبک شناسی و تاریخ ادبیات، صفحه های ۱۳ و ۱۶)

۱۶۷-

(مهمرصادق ممسنی)

تشریح گزینه های دیگر:

گزینه «۲»: سلمان ساوجی از سعدی و مولوی تأثیر پذیرفته است و مثنوی ای به شیوه نظامی دارد.

گزینه «۳»: یکی از موضوعات کتاب تاریخ گزیده حمدالله مستوفی، تاریخ ایران تا سال ۷۳۰ هـ. ق. است.

گزینه «۴»: جمشید و خورشید، اثر سلمان ساوجی است.

(علوم و فنون ادبی (۲)، تاریخ ادبیات، صفحه ۱۷)

۱۶۸-

(اعظم نوری نیا)

نام نویسنده هفت اثر در مقابل آن درست و نام نویسنده سه اثر نادرست آمده است:

تاریخ جهانگشا (عطاملک جوینی)، تحفة الاحرار (جامی)، اخلاق جلالی (جلال الدین دوانی)

(علوم و فنون ادبی (۲)، تاریخ ادبیات، صفحه های ۱۵ تا ۱۹)

۱۶۹-

(مهمرصادق ممسنی)

- جامی نفحات الانس را به شیوه تذکره الاولیای عطار در بیان حقایق عرفانی و ذکر احوال عارفان نوشت. او همچنین مثنوی هایی به پیروی از نظامی سرود که تحفة الاحرار یکی از آنهاست.

- بهارستان جامی به سبک گلستان سعدی نوشته شده است.

- جمشید و خورشید، اثر سلمان ساوجی است و به تقلید از نظامی سروده شده است.

(علوم و فنون ادبی (۲)، تاریخ ادبیات، صفحه های ۱۷ و ۱۸)

۱۷۰-

(کتاب آبی)

نام کتاب عراقی با این موضوع، «لمعات» است.

(علوم و فنون ادبی (۲)، تاریخ ادبیات، صفحه ۱۵)

عربی زبان قرآن (۳)

۱۷۱-

(رضا معصومی)

«قیمة»: ارزش / «کل امرئ»: هر فردی / «ما یحسبته»: به آن چیزی است که آن را خوب (به خوبی) انجام می دهد (رد سایر گزینه ها)

(عربی (۳)، ترجمه، صفحه ۱)

۱۷۲-

(فاخره کشاورزبان)

«یزعم»: (در این جا) گمان می کنند / «قاموا بواجباتهم»: تکالیفشان را انجام داده اند (رد گزینه ی ۳) / «أمام أولادهم»: در برابر فرزندانشان / «لم تتحقق»: محقق نشده است (رد گزینه ی ۱) / «غایتهم»: هدفشان (رد گزینه ی ۴)

(عربی (۳)، ترجمه، ترکیبی)

۱۷۳-

(سید ممبرعلی مرتضوی)

ترجمة «لیعلم» (آخر فعل مجزوم شده است) به صورت «باید بدانند» صحیح است.

(عربی (۳)، ترجمه، صفحه های ۲ و ۳)

۱۷۴-

(درویشعلی ابراهیمی)

«العظام» جمع مکسر «العظم» (به معنای: استخوان) است.

(عربی (۳)، ترجمه، صفحه ۴)

۱۷۵-

(سید ممبرعلی مرتضوی)

ترجمة گزینه: «بر هر مؤمنی (واجب) است که در زندگی اش به جز حق را پیروی نکند!» (دقت نمایید که «ألا یتبع» در واقع همان «أن لا یتبع» است.)

تشریح گزینه های دیگر:

گزینه «۱»: به جای «دواء» باید «داء= مرض، بیماری» قرار بگیرد.

گزینه «۲»: به جای «أكثر ضرراً» باید «أقل ضرراً= کم ضررتر» بیاید.

گزینه «۳»: به جای «غیر محمودة» باید «محمودة= پسندیده، ستایش شده» قرار بگیرد.

(عربی (۳)، مفهوم، ترکیبی)

۱۷۶-

(مهمد صارق مصنی)

عبارت گزینه «۲»: «و از روزگار خود گلايه و شکایت می کنیم، درحالی که گناهی ندارد» به عبارت صورت سؤال (داروی تو در تو است و نگاه نمی کنی، و درد تو از تو است و احساس نمی کنی) نزدیک ترین است.

(عربی (۳)، مفهوم، صفحه ۲)

۱۷۷-

(سید ممبرعلی مرتضوی)

تشریح گزینه های دیگر:

گزینه «۲»: «للتغی - خبر...» نادرست است. (دقت کنید «ما» برای منفی کردن نیامده است و در این جا به معنی «چیزی که، آن چه که» است).

گزینه «۳»: «مجرد ثلاثی» نادرست است.

گزینه «۴»: «خبر» نادرست است، مبتدای مؤخر برای جمله اسمیه است.

(عربی (۳)، تحلیل صرفی و اعراب، صفحه ۲)

۱۷۸-

(مهمد صارق مصنی)

در بیت داده شده، اصلاً فعلی وجود ندارد، پس فاعل و مفعول هم وجود ندارد.

«هم» مضاف الیه و مجرور است.

(عربی (۳)، تحلیل صرفی و اعراب، صفحه ۲)

۱۷۹-

(سید ممبرعلی مرتضوی)

«الأطفال» جمع مکسر است و غیر انسان هم نیست، پس اسم اشاره مناسب برای آن، «اولئک» است.

دقت کنید که برای جمع های غیر انسان، اسم اشاره معادل مفرد مؤنث استفاده می شود؛ مانند: هذه الأجرام، تلك الفساتین و...

(عربی (۳)، قواعد اسم، ترکیبی)

۱۸۰-

(سید ممبرعلی مرتضوی)

ترجمه: «به یکی از دوستان (مؤنث) گفتم: نگذار کسی رازهایت را بداند!»

لا تجعلی (فعل نهی برای للمخاطبة) - يعرف (فعل مضارع برای اللغائب که به «أحداً» برمی گردد.) - ك (ضمیر برای للمخاطبة که با فعل نهی، هماهنگ است.)

(عربی (۳)، قواعد فعل، ترکیبی)

تاریخ (۳)

- ۱۸۷- (میلاد هوشیار)
تاریخ کامل ایران، اثر سرجان ملکم است.
(تاریخ ۳، تاریخ‌نگاری و گونه‌های منابع دوره معاصر، صفحه ۸)
-
- ۱۸۸- (بهروز یحیی)
یکی از پیشگامان انتقاد به تملق و متکلف‌نویسی، خاوری شیرازی مورخ مشهور زمان فتحعلی شاه و نویسنده تاریخ ذوالقرنین است. او به حقیقت‌نویسی و مختصرنویسی علاقه نشان داد و تملق‌گویی را نکوهش کرد؛ چنان‌که در این باره نوشته است: «تاریخ‌نگار را لازم است که راست‌گفتاری پیشه کند ... فرشته را دیو نخواند و دیو را فرشته نداند ...»
(تاریخ ۳، تاریخ‌نگاری و گونه‌های منابع دوره معاصر، صفحه ۵)
-
- ۱۸۹- (مهمعلی فطیپی)
میرزا محمدصادق موسوی، نویسنده تاریخ گیتی‌گشا، تاریخ زندیه را با اسلوبی مصنوع و دشوار همراه با تملق‌گویی از فرمانروایان زند نوشته است که این کتاب از نمونه‌های تاریخ‌نگاری سنتی است.
از برجسته‌ترین ویژگی‌های تاریخ‌نگاری سنتی می‌توان به موارد زیر اشاره کرد:
- تأکید بر تاریخ سیاسی و نظامی و شرح طولانی زندگی شاهان، جنگ‌ها و فتوحات
- بی‌توجهی به علل و نتایج رویدادها و تحولات تاریخی
- داشتن روحیه تملق و چاپلوسی
- تأکید بر مصنوع و متکلف‌نویسی و پرهیز از ساده‌نویسی
- بی‌توجهی به سنجش و نقد منابع
(تاریخ ۳، تاریخ‌نگاری و گونه‌های منابع دوره معاصر، صفحه ۲)
-
- ۱۹۰- (بهروز یحیی)
اسناد تاریخی شامل کلیه مکاتبات حکومتی، فرمان‌ها، معاهدات سیاسی، نامه‌های شخصی و اداری، اسناد مالی و قضایی، گزارش‌های اقتصادی، فرهنگی، نظامی و حقوقی می‌شوند.
در بسیاری از کشورهای جهان، محلی برای نگهداری، حفاظت، مرمت، طبقه‌بندی و آماده‌سازی اسناد و استفاده محققان ایجاد شده است که به آن آرشیو گفته می‌شود.
(تاریخ ۳، تاریخ‌نگاری و گونه‌های منابع دوره معاصر، صفحه ۱۳)

- ۱۸۱- (میلاد هوشیار)
تاریخ‌نگاران جدید تلاش می‌کردند از نتایج تحقیقات علمی چون باستان‌شناسی، زبان‌شناسی و ... در مطالعه تاریخ بهره‌مند شوند.
(تاریخ ۳، تاریخ‌نگاری و گونه‌های منابع دوره معاصر، صفحه ۶)
-
- ۱۸۲- (مهمعلی فطیپی)
- با گسترش فعالیت علمی شرق‌شناسان، کتیبه‌های بیستون و طاق بستان رمزگشایی شد و اطلاعات دقیق و جدید درباره تاریخ ایران به دست آمد.
- جنگ‌های ایران و روسیه در دوره پادشاهی فتحعلی شاه قاجار، توجه زمامداران و نخبگان ایران را به دنیای غرب جلب کرد.
(تاریخ ۳، تاریخ‌نگاری و گونه‌های منابع دوره معاصر، صفحه‌های ۳ و ۴)
-
- ۱۸۳- (بهروز یحیی)
اولین روزنامه ایران را میرزا صالح شیرازی، یکی از دانشجویان اعزامی به انگلستان با عنوان کاغذ اخبار منتشر کرد و چند سال بعد امیرکبیر روزنامه وقایع اتفاقیه را منتشر کرد که بعداً به روزنامه دولت علیه ایران تغییر نام داد. به دلیل ماهیت استبدادی حکومت قاجار و نبود آزادی بیان، برخی از روزنامه‌نگاران در خارج از کشور اقدام به نشر روزنامه‌هایی به زبان فارسی کردند که نسخه‌هایی از آن‌ها به صورت مخفیانه به داخل ایران می‌رسید.
(تاریخ ۳، تاریخ‌نگاری و گونه‌های منابع دوره معاصر، صفحه ۱۲)
-
- ۱۸۴- (موسیم آزرگردار)
مآثر السلطانیة: کتاب تاریخی اثر عبدالرزاق بیگ دنبلی خوبی به اوجاقت قسم: خاطرات دوره جمهوری اسلامی از محمدبهن بیگی سیاحت‌نامه زین‌العابدین مراغه‌ای: از کتاب‌های داستانی‌ها و رمان نورالدین پسر ایران: خاطرات سید نورالدین عافی
(تاریخ ۳، تاریخ‌نگاری و گونه‌های منابع دوره معاصر، صفحه ۸ تا ۱۱)
-
- ۱۸۵- (میلاد هوشیار)
«من زنده‌ام»، عنوان خاطرات دوران اسارت معصومه‌آباد (آزاده دوران دفاع مقدس) است که مربوط به دوره جمهوری اسلامی می‌باشد.
(تاریخ ۳، تاریخ‌نگاری و گونه‌های منابع دوره معاصر، صفحه ۹)
-
- ۱۸۶- (موسیم آزرگردار)
تشریح عبارت‌های نادرست:
- سفرنامه‌نویسی در عصر قاجار گسترش فراوانی یافت و این آثار حاوی اطلاعات ارزشمندی پیرامون مسائل اقتصادی، مانند مالیات، گمرک، راه‌ها و ... بود.
- توضیح ارائه‌شده در مورد (ب) درباره خاطرات از منابع تاریخی دوره معاصر است.
(تاریخ ۳، تاریخ‌نگاری و گونه‌های منابع دوره معاصر، صفحه‌های ۸ و ۹)

جغرافیا (۳)

-۱۹۱

(معمد ابراهیم مازنی)

در حال حاضر ناحیه آمریکای شمالی با ۸۱/۵ درصد شهرنشینی، بیشترین درصد شهرنشینی را در جهان به خود اختصاص داده است.

(بجغرافیا (۳)، بفرافیای سکونتگاهها، صفحه ۱۱)

-۱۹۲

(بهرروز یحیی)

مقر هر روستا یا شهر، هسته اولیه آن را شامل می‌شود و در انتخاب مکان برای استقرار و سکونت جمعیت، عوامل طبیعی بیشترین نقش را دارند.

(بجغرافیا (۳)، بفرافیای سکونتگاهها، صفحه ۲)

-۱۹۳

(موسا عفتی)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: در اغلب سکونتگاه‌های روستایی، درصد بیش‌تری از جمعیت فعال در بخش کشاورزی فعالیت می‌کنند اما در شهرها بیش‌تر مردم در بخش‌های صنعتی و خدماتی مشغول به کارند.

گزینه «۲»: در برخی از کشورهای اروپایی، سکونتگاه‌هایی با بیش‌تر از ۲۰۰۰ نفر جمعیت، شهر محسوب می‌شوند.

گزینه «۳»: در شهرها امکانات، متنوع و گسترده است؛ درحالی‌که این خدمات و تسهیلات در روستاها کم‌تر و محدودتر است.

(بجغرافیا (۳)، بفرافیای سکونتگاهها، صفحه‌های ۶ و ۷)

-۱۹۴

(موسا عفتی)

مهم‌ترین ملاک تفاوت شهر و روستا فعالیت‌های اقتصادی آن‌هاست. سکونتگاه‌ها را بر اساس میزان جمعیت و عملکرد (خدماتی که ارائه می‌کنند) طبقه‌بندی می‌کنند.

(بجغرافیا (۳)، بفرافیای سکونتگاهها، صفحه‌های ۶ و ۷)

-۱۹۵

(بهرروز یحیی)

منظور از هسته اولیه مکانی است که مردم برحسب نیاز، آن را برای زندگی انتخاب کرده و به اشغال درآورده‌اند و بعدها روستا یا شهر از آن محل گسترش یافته است و موقعیت یک شهر یا روستا در ادامه حیات یا گسترش آن سکونتگاه و یا حتی نابودی و زوال آن نقش مهمی ایفا می‌کند.

(بجغرافیا (۳)، بفرافیای سکونتگاهها، صفحه‌های ۲ و ۳)

-۱۹۶

(معمد علی فطیپی)

به محدوده جغرافیایی که از یک سکونتگاه کالا و انواع خدمات دریافت می‌کند و بین آن محدوده و سکونتگاه جریان کالا، خدمات و رفت‌وآمد افراد وجود دارد، حوزه نفوذ آن سکونتگاه می‌گویند.

(بجغرافیا (۳)، بفرافیای سکونتگاهها، صفحه ۹)

-۱۹۷

(معمد علی فطیپی)

با توجه به سلسله‌مراتب سکونتگاه‌ها در اروپا، تعداد و تنوع خدمات در هاملت (دهی که کلیسا ندارد) از روستا، شهرهای کوچک، متوسط و منطقه‌ای و پایتخت کم‌تر است.

(بجغرافیا (۳)، بفرافیای سکونتگاهها، صفحه ۷)

-۱۹۸

(موسا عفتی)

- آداب و رسوم و شیوه زندگی در شهر و روستا متفاوت است. در شهرها نوگرایی بیش‌تر و تغییرات اجتماعی سریع‌تر است. (فرهنگ و مناسبات اجتماعی)

- در روستاها چون جمعیت کم‌تر است، بیش‌تر افراد یکدیگر را می‌شناسند و روابط خویشاوندی و وابستگی اجتماعی و همکاری میان آن‌ها بیش‌تر است. (فرهنگ و مناسبات اجتماعی)

- در روستاها خدمات، امکانات و تسهیلات نسبت به شهرها کم‌تر و محدودتر است. (دسترسی به خدمات و تسهیلات)

(بجغرافیا (۳)، بفرافیای سکونتگاهها، صفحه‌های ۷ و ۹)

-۱۹۹

(بهرروز یحیی)

در کشور ایران دسترسی به آب، قلعه‌های دفاعی، بازارهای محلی و قرار گرفتن در تقاطع راه‌ها از مهم‌ترین عوامل شکل‌گیری هسته اولیه شهرها و روستاها بوده است.

(بجغرافیا (۳)، بفرافیای سکونتگاهها، صفحه ۲)

-۲۰۰

(بهرروز یحیی)

سرعت گسترش شهرنشینی در آسیا و آفریقا بیش‌تر از سایر نواحی جهان است و بخش عمده‌ای از رشد شهرنشینی در کشورهای این نواحی، به علت مهاجرت فزاینده روستاییان به شهرها به منظور اشتغال و دستمزد بیش‌تر و به دنبال صنعتی شدن و توسعه کارخانه‌ها و یا رشد بخش خدمات و ورود این کشورها به تجارت جهانی است.

(بجغرافیا (۳)، بفرافیای سکونتگاهها، صفحه ۱۱)

تاریخ (۱)

۲۰۱-

(مهمعلی فطیپی)

محقق باید موضوعی را برگزیند که منابع و اطلاعات کافی در مورد آن موجود باشد و «پرسش‌ها» در یک پژوهش علمی مانع از بیراهه رفتن پژوهشگر از مسیر درست پژوهش می‌شوند.

(تاریخ (۱)، تاریخ‌شناسی؛ کاوش در گذشته، صفحه ۶)

۲۰۲-

(میلاد هوشیار)

در گاه‌شماری «اوستایی» ماه‌ها و روزهای هر ماه با اسامی ایزدان و فرشتگان نام‌گذاری شده بود.

(تاریخ (۱)، تاریخ؛ زمان و مکان، صفحه ۱۵)

۲۰۳-

(موسا عفتی)

تصویر صورت سؤال، دسته جامی به شکل بز کوهی بالدار است که در سال ۱۸۹۷ میلادی در شوش ایران کشف شده است.

(تاریخ (۱)، باستان‌شناسی؛ در جست‌وجوی میراث فرهنگی، صفحه ۲۰)

۲۰۴-

(سیرعلیرضا اهدری)

یکی از اتفاقات مهم دوران پیش از تاریخ، فروختن آتش و به کار گرفتن آن بود که تأثیر بسزایی بر زندگی انسان و ارتباط او با محیط گذاشت.

یافته‌های به دست آمده از کاوش‌های تپه چغاگلان در شهرستان مهران واقع در استان ایلام (مناطق کوهپایه‌ای زاگرس) نشان می‌دهد که ساکنان این سکونتگاه جزو نخستین گردآورندگان خوراک بودند که به کشت گندم و جو روی آوردند.

(تاریخ (۱)، پیدایش تمدن بین‌النهرین و مصر، صفحه‌های ۳۱ و ۳۲)

۲۰۵-

(پوروز یمنی)

بین‌النهرین یا میان رودان به معنای سرزمین‌های میان دورود دجله و فرات در کشور کنونی عراق است؛ اما جغرافیای تمدن بین‌النهرین فقط محدود به سرزمین‌های میان این دورود نیست و شامل تمامی سرزمین‌های پست غرب فلات ایران می‌شود.

حمورابی مشهورترین فرمانروای اموری بود.

(تاریخ (۱)، پیدایش تمدن بین‌النهرین و مصر، صفحه‌های ۳۵ و ۳۷)

۲۰۶-

(موسیمیا آزرکردار)

اساس زندگی در مصر باستان بر کشاورزی استوار بود؛ مردم مصر در کشتزارهای اطراف نیل که متعلق به فرعون‌ها، کاهنان و مقام‌های حکومتی بود، گندم، جو، خرما و دیگر میوه‌ها کشت می‌کردند.

(تاریخ (۱)، پیدایش تمدن بین‌النهرین و مصر، صفحه‌های ۳۸ تا ۴۰)

۲۰۷-

(سیرعلیرضا اهدری)

بودا از چهار حقیقت عالی سخن به میان آورد که عبارت بود از: ۱- زندگی سراسر درد و رنج بی پایان است. ۲- سرچشمه این درد، آرزو و خواستن است. (نه طبیعت و تاریکی) ۳- تنها با رسیدن به «نیروانا» می‌توان بر آرزو و خواستن غلبه کرد. ۴- از هشت راه مقدس می‌توان به نیروانا رسید.

(تاریخ (۱)، هنر و مین، صفحه ۴۴)

۲۰۸-

(سیرعلیرضا اهدری)

اساس تعلیم کنفوسیوس این بود که مردم چگونه باید رفتار کنند و حاکمان چگونه رفتار مناسب را ترویج دهند. ژنگ (ملقب به شی هوانگ تی) به شدت با اندیشه این اندیشمند مخالفت کرد و دستور داد آثارش را بسوزانند.

(تاریخ (۱)، هنر و مین، صفحه‌های ۴۸ و ۴۹)

۲۰۹-

(مهمعلی فطیپی)

اولین دوره بازی‌های موسوم به المپیک در سال ۷۷۶ ق.م (عصر تاریکی) انجام شد.

(تاریخ (۱)، یونان و روم، صفحه ۵۴)

۲۱۰-

(موسیمیا آزرکردار)

پس از آن که امپراتور کنستانتین شهر بیزانتیوم را به پایتختی برگزید، به تدریج زمینه تقسیم امپراتوری روم به دو بخش شرقی و غربی فراهم آمد. روم شرقی تا سال ۱۴۵۳ م که پایتخت آن توسط امپراتوری مسلمان عثمانی فتح شد، دوام آورد.

(تاریخ (۱)، یونان و روم، صفحه ۵۸)

جغرافیا (۱)

۲۱۶-

(بهر روز یبوی)

در جنوب استان سیستان و بلوچستان و اطراف چالۀ جازموریان در کرمان، منطقه مکران واقع شده است که در آن رشته‌کوه‌های بشاگرد و اطراف آن با ارتفاع نسبتاً کم و فرسوده‌ای وجود دارد. در این کوه‌ها، فرسایش، شکل‌های زیبایی با دره‌ها، چاله‌ها و گودال‌های عمیق ایجاد کرده است که آن‌ها را ناهمواری‌های مریخی هم می‌نامند.

(بجغرافیای ایران، بجغرافیای طبیعی در ایران، صفحه ۲۹)

۲۱۷-

(آزاده میرزایی)

خلیج فارس و دریای عمان به دلیل عدم امکان صعود هوای مرطوب، در بارش سواحل جنوبی کشور نقش چندانی ندارد و موجب شرحی شدن هوا می‌شود و در این ناحیه اختلاف دما کم است.

(بجغرافیای ایران، بجغرافیای طبیعی در ایران، صفحه ۳۸)

۲۱۸-

(آزاده میرزایی)

مرکز پرفشار از طریق جلوگیری از صعود هوای مرطوب باعث کاهش باران و ایجاد بیابان‌ها در کشور می‌شود و رشته‌کوه‌های البرز و زاگرس با جذب رطوبت، وضعیت آب‌وهوایی را در نیمه شمالی و غربی کشور مناسب کرده‌اند.

(بجغرافیای ایران، بجغرافیای طبیعی در ایران، صفحه‌های ۳۱ و ۳۲)

۲۱۹-

(مهمر علی فطیعی)

میله‌چاه در قنات به منظور دسترسی به راه قنات برای لای‌روبی و تغییر و همچنین تهویه هوا وجود دارد. در ایران بیش‌تر بارش‌ها در اواخر فصل پاییز تا اوایل فصل بهار رخ می‌دهد، به این دلیل هر چه به پایان این دوره نزدیک‌تر می‌شویم، آبدی رودها بیش‌تر می‌شود.

(بجغرافیای ایران، بجغرافیای طبیعی در ایران، صفحه ۴۹)

۲۲۰-

(موسا عفتی)

الف) از حدود ۶۰ میلیون سال پیش دریای خزر، از سایر آب‌های قدیمی جدا ماند و به شکل بزرگ‌ترین دریاچه جهان درآمد.
ب) از جمله دلایل اهمیت دریای عمان، امکان دسترسی به همه آب‌های آزاد جهان و حمل و نقل کالا و مسافر از طریق راه‌های دریایی است.
د) طول خلیج فارس حدود ۹۰۰ کیلومتر و عرض متوسط آن ۲۵۰ کیلومتر است.

(بجغرافیای ایران، بجغرافیای طبیعی در ایران، صفحه‌های ۵۱ تا ۵۸)

۲۱۱-

(آزاده میرزایی)

چگونگی شکل‌گیری محیط‌های جغرافیایی، سبب می‌شود جغرافی‌دان با دید ترکیبی یا کل‌نگری، موضوعات را مطالعه و بررسی کند و دید ترکیبی به جغرافی‌دان کمک می‌کند تا به طور همه‌جانبه و جامع، پدیده‌ها را مورد مطالعه قرار دهد.

(بجغرافیای ایران، بجغرافیا چیست؟، صفحه ۶)

۲۱۲-

(آزاده میرزایی)

سؤال چه موقع، به روند زمانی موضوعات می‌پردازد. چه زمانی این پدیده شدت می‌یابد؟ (فصل گرم سال)
در گام چهارم (پردازش اطلاعات) پس از جمع‌آوری، استخراج و طبقه‌بندی اطلاعات، مرحله پردازش یعنی حذف اطلاعات غیرضروری و حفظ اطلاعات مرتبط با پژوهش آغاز می‌شود.

(بجغرافیای ایران، بجغرافیا چیست؟، صفحه‌های ۷ و ۱۱)

۲۱۳-

(آزاده میرزایی)

ایران در عرض جغرافیایی ۲۵ تا ۳۹ درجه در جنوب منطقه معتدله نیم‌کره شمالی قرار گرفته است و قرار گرفتن خلیج فارس در مرکز و قلب ناحیه جغرافیایی و سیاسی جهان اسلام ارزش فرهنگی و سیاسی این منطقه را نشان می‌دهد.

(بجغرافیای ایران، بجغرافیای طبیعی در ایران، صفحه‌های ۱۴ و ۱۷)

۲۱۴-

(موسا عفتی)

آب‌های روان، باد، اختلاف دما به همراه عملکرد انسان که با بهره‌برداری‌های گوناگون خود از محیط، سرعت تغییرات را افزایش داده است، موجب تغییر شکل ناهمواری‌های ایران شده است.

(بجغرافیای ایران، بجغرافیای طبیعی در ایران، صفحه ۲۲)

۲۱۵-

(مهمر علی فطیعی)

دو توده کوهستانی مهم به نام سهند و سبلان در منطقه کوهستانی آذربایجان بر اثر فوران آتشفشانی به وجود آمده‌اند. (رشته‌کوه زاگرس از برخورد دو صفحه شبه جزیره عربستان و صفحه اوراسیا به وجود آمده است.)

احداث سد گتوند در محل نامناسب، باعث تغییر کیفیت آب رودها شده است.

(بجغرافیای ایران، بجغرافیای طبیعی در ایران، صفحه‌های ۲۳ و ۲۶)

جامعه‌شناسی

۲۲۶- (آزر معموری)
کنش به اراده انسان وابسته است؛ یعنی تا اراده و خواست انسان نباشد، انجام نمی‌شود. پس برای انجام کنش، علاوه بر آگاهی، اراده انسان نیز ضروری است. زیرا ممکن است فردی به کاری آگاه باشد؛ ولی تصمیم به انجام آن نگیرد.

(جامعه‌شناسی (۱)، جوان اجتماعی، صفحه ۴)

۲۲۷- (کنکور سراسری ۹۳، با تغییر)
جهان تکوینی پیش از انسان، وجود داشته است و مستقل از خواست و اراده انسانی وجود دارد. متفکران مسلمان، جهان تکوینی را به جهان طبیعت محدود نمی‌دانند. نزد آنان جهان طبیعت، بخشی از جهان تکوینی است. آن‌ها جهان تکوینی را به دو جهان طبیعت و فوق طبیعت تقسیم می‌کنند. برخی، جهان تکوینی را به جهان طبیعت محدود می‌کنند و این جهان را مهم‌تر از جهان ذهنی و جهان فرهنگی می‌دانند. این گروه، بین علوم طبیعی و علوم انسانی و اجتماعی تفاوتی واقعی قائل نیستند.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ جهانی، صفحه‌های ۶ و ۷)

۲۲۸- (ممیر مهری)
کنش‌های اجتماعی و پیامدهایی که به دنبال دارند، همان پدیده‌های اجتماعی‌اند. ارزش‌های اجتماعی (ارزش‌های مورد قبول جامعه) مقتضی کنش‌های متناسب با خود هستند.

(جامعه‌شناسی (۱)، جوان اجتماعی، صفحه‌های ۱۱ و ۱۲)

۲۲۹- (شیوا شریف‌زاد)
آگاهانه بودن: اگر ما آگاهی خود را نسبت به کلمات و معانی آن‌ها از دست بدهیم، از گفتار باز می‌مانیم. از این رو بچه‌ها به علت عدم آگاهی از کلمات، نمی‌توانند حرف بزنند.
ارادی بودن: کنش به اراده انسان وابسته است؛ یعنی تا اراده و خواست انسان نباشد، انجام نمی‌شود. پس برای انجام کنش، علاوه بر آگاهی، اراده انسان نیز ضروری است.

(جامعه‌شناسی (۱)، جوان اجتماعی، صفحه ۴)

۲۳۰- (شیوا شریف‌زاد)
با توجه به مفهوم پیامدهای ارادی و غیرارادی، «یاد گرفتن یا به خاطر ماندن درس‌ها»، پیامد طبیعی و غیرارادی فعالیت انسان است. اما «پاسخ دادن به پرسش‌های امتحانی یا سوالات کنکور» و «دادن نمره خوب توسط معلم یا قبولی در کنکور»، پیامد ارادی کنش اوست.

(جامعه‌شناسی (۱)، جوان اجتماعی، صفحه ۶)

۲۲۱- (آرزو مهری‌بابا)
کنش‌های انسان در موقعیت‌های مختلف متفاوت است؛ به طور مثال، نوع پوشش انسان در مکان‌های مختلف فرق دارد. با در نظر گرفتن دیگران، کنش فردی به یک کنش اجتماعی تبدیل می‌شود.

پیامدهایی که به اراده انسان‌ها وابسته است، احتمالی است یعنی ممکن است انجام بشود یا انجام نشود.

(جامعه‌شناسی (۱)، جوان اجتماعی، صفحه‌های ۶ و ۹)

۲۲۲- (الله فشری)
به ترتیب هر یک از موارد صورت سؤال، مربوط به قسمت‌های «الف، ج و ح» است.

(جامعه‌شناسی (۱)، جوان اجتماعی، صفحه‌های ۶ و ۹)

۲۲۳- (شیوا شریف‌زاد)
اگر کنش اجتماعی نباشد، هیچ هنجاری شکل نمی‌گیرد و هیچ‌یک از ارزش‌ها و آرمان‌های اجتماعی مانند حقیقت، عدالت، امنیت، آزادی و سعادت محقق نمی‌شوند.

(جامعه‌شناسی (۱)، جوان اجتماعی، صفحه ۱۲)

۲۲۴- (آزیتا بیرقی)
جهان انسانی محصول زندگی انسان است و هر چه با اندیشه و عمل انسان پدید می‌آید، مربوط به این جهان است.
از بخش فردی جهان انسانی، با عنوان جهان ذهنی تعبیر می‌کنند.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ جهانی، صفحه‌های ۳ و ۵)

۲۲۵- (آزر معموری)
بخش فردی جهان انسانی به زندگی شخصی و فردی انسان‌ها باز می‌گردد و ابعاد اخلاقی، ذهنی و روانی انسان‌ها به این بخش مربوط می‌شود. در مقابل جهان انسانی، می‌توان از جهان تکوینی نام برد.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ جهانی، صفحه‌های ۳ تا ۶)

-۲۳۱

(آزیتا بیرقی)

تشریح گزینه‌ها:

گزینه «۱»: نظر گروه اول - نظر گروه سوم

گزینه «۲»: نظر گروه دوم - نظر گروه سوم

گزینه «۳»: نظر گروه سوم - نظر گروه دوم

گزینه «۴»: نظر گروه اول - نظر گروه اول

(پایه‌شناسی (۲)، فرهنگ جهانی، صفحه‌های ۷ و ۸)

-۲۳۲

(آزیتا بیرقی)

جهان انسانی، محصول زندگی انسان است و هرچه با اندیشه و عمل انسان پدید می‌آید، مربوط به این جهان است.

(پایه‌شناسی (۲)، فرهنگ جهانی، صفحه ۴)

-۲۳۳

(عمادالدین صالحیان)

بخش اجتماعی جهان انسانی، هویتی فرهنگی دارد.

(پایه‌شناسی (۲)، فرهنگ جهانی، صفحه ۴)

-۲۳۴

(آزر مسموری)

جهان فرهنگی بخشی از جهان انسانی است. از بخش اجتماعی جهان انسانی با عنوان جهان فرهنگی و از بخش فردی آن با عنوان جهان ذهنی تعبیر می‌کنند و بدین ترتیب، جهان فرهنگی در برابر جهان ذهنی قرار داده می‌شود.

(پایه‌شناسی (۲)، فرهنگ جهانی، صفحه ۴)

-۲۳۵

(آزر مسموری)

برخی جهان تکوینی را به طبیعت محدود می‌کنند. این گروه، طبیعت را در برابر جهان انسانی قرار می‌دهند و با تقسیم جهان انسانی به دو جهان ذهنی و فرهنگی از سه جهان سخن می‌گویند. (طبیعت - ذهن - فرهنگ)

(پایه‌شناسی (۲)، فرهنگ جهانی، صفحه ۶)

-۲۳۶

(آزیتا بیرقی)

از آنجا که ما انسان‌ها با هم زندگی می‌کنیم مجبور نیستیم خودمان به تنهایی و جداگانه، دانش لازم برای تک‌تک کنش‌هایمان را تولید کنیم.

(پایه‌شناسی (۳)، ذخیره دانشی، صفحه‌های ۳ و ۴)

-۲۳۷

(آزیتا بیرقی)

عبارت اول ← افزایش ذخیره دانش علمی جامعه

عبارت دوم ← تلاش افرادی که شناخت علمی از مسائل دارند

عبارت سوم ← حل تعارضات میان دانش عمومی و دانش علمی

(پایه‌شناسی (۳)، ذخیره دانشی، صفحه‌های ۵ و ۶)

-۲۳۸

(آزیتا بیرقی)

اگر تلقی جهان متجدد از علم در جوامعی که علاوه بر علم تجربی، علوم عقلانی و وحیانی را نیز معتبر می‌دانند، سرایت کند در ذخیره دانشی آن جوامع تعارضاتی پدید می‌آید ← ارتباط دوسویه دانش عمومی و دانش علمی قطع می‌شود ← دانش علمی از رشد و رونق باز می‌ماند و توان لازم برای حل مسائل و مشکلات دانش عمومی را از دست می‌دهد.

(پایه‌شناسی (۳)، ذخیره دانشی، صفحه ۶)

-۲۳۹

(آزیتا بیرقی)

ج ← دانش علمی

الف ← دانش عمومی

ب ← جهان متجدد غرب

(پایه‌شناسی (۳)، ذخیره دانشی، صفحه‌های ۴، ۵ و ۶)

-۲۴۰

(آزیتا بیرقی)

گزینه «۳» از ویژگی‌های دانش عمومی است ← نوعی آگاهی است که به سبب عادت از نظر انسان پنهان می‌شود و در صورت عدم وجود آن جهان اجتماعی فرو می‌ریزد.

(پایه‌شناسی (۳)، ذخیره دانشی، صفحه‌های ۳ تا ۶)

فلسفه دوازدهم

-۲۴۱

(موسی اکبری)

فلسفه، علوم انسانی را بنیان‌گذاری نمی‌کند بلکه درباره مبانی خاص آن به پژوهش می‌پردازد.

(فلسفه، کلیات، صفحه‌های ۲ و ۳)

-۲۴۲

(فرهاد علی‌نژاد)

این نظریه در پی کشف قوانین کلی برای سیر حوادث تاریخ بشر است و در مورد تمدن‌های بشری نظری کلی (قانون) ارائه می‌دهد؛ پس می‌توان گفت تاریخ بشر را به عنوان موضوع تفکر فلسفی انتخاب کرده است و در حیطه فلسفه تاریخ می‌گنجد.

(فلسفه، کلیات، صفحه ۳)

-۲۴۳

(سید علیرضا احمدی)

فلسفه می‌خواهد پرده از چهره‌های گوناگون یک موجود مثل رنگ، شکل، جرم، انرژی، حرارت، حیات و .. کنار بزند و با واقعیت آن‌ها روبرو شود.

(فلسفه، کلیات، صفحه ۵)

-۲۴۴

(کنکور سراسری ۹۳)

در نظر فیلسوف اشیا و موجودات در حکم حروف و کلمات و جملات هستند و وجود و هستی‌شان در حکم معنای آن‌هاست.

(فلسفه، کلیات، صفحه‌های ۴ و ۵)

-۲۴۵

(موسی اکبری)

فطرت ثانی که همان تفکر در رابطه با اموری غیر از امور روزمره است، اقتضای ذات بشر می‌باشد و سؤال «چرا هستیم؟» مصداقی از ورود به حیطه آن می‌باشد.

(فلسفه، کلیات، صفحه‌های ۷ و ۸)

-۲۴۶

(فرهاد علی‌نژاد)

دین الهی که از سرچشمه وحی می‌جوشد، راه و رسم سعادت انسان را با تبیین جهان و آغاز و انجام آن به ما نشان می‌دهد.

(فلسفه، کلیات، صفحه‌های ۹ و ۱۰)

-۲۴۷

(سید علیرضا احمدی)

آیه مذکور در صورت سؤال ناظر بر این است که تفاوت زبان در ارائه یک مفهوم فلسفی در ماهیت فلسفی مطلب تغییری ایجاد نمی‌کند و دین الهی در مباحث هستی‌شناسانه، راه و رسم سعادت و تعالی را با ادبیاتی غیر فلسفی بیان می‌دارد.

نکته: کلام خدا و پیشوایان دین در قالب بیان دینی ابراز شده‌اند.

(فلسفه، کلیات، صفحه‌های ۱۰ و ۱۱)

-۲۴۸

(فرهاد علی‌نژاد)

منظور از سنت، شیوه زندگی و سیره رسول اکرم (ص) و اهل بیت است. عقل برخلاف نظر اهل حدیث حکم می‌کند و کتاب و سنت نیز آنان را تأیید نمی‌کند؛ بنابراین این سه مورد در یک راستا قرار می‌گیرند.

(فلسفه، کلیات، صفحه‌های ۱۴ و ۱۵)

-۲۴۹

(موسی اکبری)

معتزله کم و بیش از عقل فلسفی و استدلالی بهره می‌بردند.

نکته: اهل حدیث در پاسخ به مسائل مابعدالطبیعی دین جمله «الکیفیه مجهوله و السؤال عنه بدعه» را بیان می‌کردند. (رد گزینة ۳)

(فلسفه، کلیات، صفحه‌های ۱۳ و ۱۴)

-۲۵۰

(کنکور سراسری ۹۷)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: هر کسی می‌تواند به میزان توان خود طالب حکمت باشد.

گزینه «۲»: در دین پیوسته به تفکر سفارش شده است و این حرف که قرآن مارا از تفکر بی‌نیاز می‌کند مستلزم تناقض می‌باشد.

گزینه «۴»: اگر کسی در راه دستیابی به حکمت تلاش خود را بکند، به آن دست می‌یابد و موهبت خاصی نیست.

(فلسفه، کلیات، صفحه‌های ۱۳، ۱۴ و ۱۵)

منطق و فلسفه یازدهم

۲۵۱-

(مفید مهرنی)

ارسطو، فیلسوف بزرگ یونان در سده چهارم قبل از میلاد است. اگر ارسطوئیان (پیروان ارسطو) گفته‌اند که انسان «حیوان ناطق» است، خواسته‌اند جایگاه رفیع اندیشه را در ساختار وجود انسان نشان دهند.

(منطق، تعریف، صفحه ۱)

۲۵۲-

(موسی آبری)

منطق فقط ما را با طرز کار ذهن آشنا می‌کند و همین آشنایی، ما را در درست اندیشیدن یاری می‌کند و مانع بروز برخی اشتباهات در هنگام تفکر می‌گردد.

نکته: منطق ضوابط را کشف می‌کند نه ابداع و آدمی به صورت غیرارادی و طبیعی در هر لحظه از عمرش به تفکر می‌پردازد.

(منطق، تعریف، صفحه‌های ۲ و ۳)

۲۵۳-

(موسی آبری)

در تصدیقات حکم و قضاوت وجود دارد و در بیان یک تصور به واقعیت داشتن یا نداشتن آن کاری نداریم.

(منطق، تعریف، صفحه ۶)

۲۵۴-

(موسی آبری)

- مفهوم حیوان نسبت به ناطق کلی‌تر بوده و باید ابتدا بیاید.
- مفهوم خط ارتباطی با تعریف دایره ندارد؛ دایره یک شکل است نه یک خط.

(منطق، تعریف، صفحه ۹)

۲۵۵-

(کامران اله‌مهراری)

- تعریف آب به جسم سیال تعریفی جامع است؛ اما مانع نیست، زیرا انواع دیگر سیالات مانند نفت را دربر می‌گیرد.

- تعریف قضیه به جمله خبری صادق تعریفی مانع است؛ اما جامع نیست، زیرا قضایای کاذب را دربر نمی‌گیرد.

- تعریف درخت به جسم نامی سبز تعریفی جامع نیست، زیرا بعضی درختان را که به رنگی غیر سبز هستند، شامل نمی‌شود و مانع نیست زیرا سایر نباتات را نیز دربر می‌گیرد.

(منطق، تعریف، صفحه ۹)

۲۵۶-

(فرهاد علی‌نژاد)

عبارت گزینه «۲» یک تصدیق است. در تصدیق، حکم و قضاوت وجود دارد و برای رسیدن به تصدیق جدید، استدلال لازم است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: این عبارت یک تصور است و کاری که برای رسیدن به چیستی یک مفهوم انجام می‌گیرد، تعریف نام دارد. در حقیقت، هر تصور، حاصل یک تعریف است.

گزینه «۳»: برای رسیدن به یک تصور مانند «جوهر مادی حساس»، به تعریف نیاز داریم که نوعی از تفکر است.

گزینه «۴»: این عبارت یک تصدیق است اما در تعریف است که تصویری مجهول با اندوخته‌های تصویری دیگر روشن می‌شود.

(منطق، تعریف، صفحه ۶)

۲۵۷-

(موسی آبری)

فیلسوفوس معادل کلمه فیلسوف است و در گذشته دوستدار دانش معنی داشت.

(فلسفه، معنا و قلمرو فلسفه، صفحه‌های ۲ و ۳)

۲۵۸-

(موسی آبری)

این سؤال مربوط به برخورد مردم عادی با امور روزمره نظیر آنچه ذکر شد (چرایی لزوم احترام گذاشتن به دیگران) است که به معنای تبیین عقلانی یک واقعه یا پدیده می‌باشد.

(فلسفه، معنا و قلمرو فلسفه، صفحه ۳)

۲۵۹-

(قارچ از کشور ۹۷)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: مبانی فلسفی اصول ضروری و کلی هستند و نمی‌توان گفت منبع آن‌ها پدیده‌های طبیعی است.

گزینه «۲»: در همه علوم به یک اندازه استفاده می‌شوند.

گزینه «۳»: روش اثبات آن‌ها عقلی و فلسفی است نه تجربی.

(فلسفه، معنا و قلمرو فلسفه، صفحه‌های ۷ و ۸)

۲۶۰-

(موسی آبری)

دانشمندان قبول دارند که به حواس انسان می‌توان اعتماد کرد و تجربه و آزمایش روشی مطمئن برای کشف اسرار طبیعت است اما نمی‌گویند که تنها روش مطمئن همین روش می‌باشد.

(فلسفه، معنا و قلمرو فلسفه، صفحه ۶)

روان‌شناسی

-۲۶۱

(فرهار علی نژاد)
فرضیه، جمله‌ای خبری است که به صورت خردمندانه‌ای در پاسخ به سؤالات طرح می‌شود. خردمندانه بودن محتوای یک جمله خبری به این معناست که نه بر اساس شانس و تصادف، بلکه مبتنی بر دانش و تجربه باشد. با توجه به این که می‌دانیم ساختار صوری برخی نظریه‌ها در زمان ارائه، قابل بررسی تجربی نیست، پس می‌توان فرضیه گزینۀ «۴» را خردمندانه دانست.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: عوامل دیگری مثل قدرت اراده، تربیت خانوادگی و ... نیز بر موقعیت اجتماعی افراد تأثیرگذار است.
گزینه «۲»: فرضیه باید جمله‌ای خبری باشد؛ جملات پرسشی نمی‌توانند فرضیه باشند زیرا قابل بررسی تجربی نیستند.
گزینه «۳»: استرس یکی از مهم‌ترین عوامل بروز حمله قلبی است و این مورد با تجربه ما ناسازگار است.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی؛ تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه‌های ۱۲ و ۱۳)

-۲۶۲

(یاسین مهروری اصل)
در آغاز قرن بیستم اکثر روان‌شناسان، تعریف علم روان‌شناسی را مطالعه زندگی روانی، ذهن و هوشیاری می‌دانستند.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی؛ تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه ۲۰)

-۲۶۳

(فرهار علی نژاد)
مهم‌ترین ویژگی روش شهودی، شخصی و غیرقابل تعمیم بودن آن است و این ویژگی دقیقاً مقابل عینی و قابل تکرار بودن روش علمی برای افراد مختلف است.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی؛ تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه ۱۶)

-۲۶۴

(موسیم آزرگردار)
- در شیوه خردگرایانه با کمک فلسفه و روش‌های مبتنی بر منطق، به حقیقت چیزی پی می‌برند.
- ویژگی مشترک همه منابع کسب شناخت آن است که هیچ کدام نمی‌توانند بر درستی روش خود و انکار دیگری اصرار ورزند.
- مزیت تعریف عملیاتی سهولت اندازه‌گیری است.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی؛ تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه‌های ۱۶ و ۱۸)

-۲۶۵

(فاطمه قویمیان)
- به کمک «توجه»، یک یا چند محرک احساس شده را انتخاب می‌کنیم.
- فرایند بازنمایی اطلاعات موجود در حافظه، «تفکر» نام دارد.
- متخصصان به فرایندهایی همچون «توجه»، «ادراک» و «حافظه»، «شناخت پایه» و به انواع تفکر، «شناخت عالی» می‌گویند.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی؛ تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه‌های ۲۰ و ۲۱)

-۲۶۶

(الف) پرسش از چیستی مفهوم جرم ← توصیف
(ب) بررسی چرایی وقوع جرم ← تبیین
(ج) بررسی یکی از علل احتمالی جرم ← تبیین

(روان‌شناسی، روان‌شناسی؛ تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه ۱۴)

-۲۶۷

(نسرین حق پرست)
بسیاری از انسان‌ها با روش‌هایی منحصر به فرد، حل مسئله می‌کنند. هرچند این افراد ممکن است به نتیجه مورد نظر برسند، اما چون پاسخ آن‌ها به وسیله دیگران قابل تکرار نیست، در مجموعه روش علمی قرار نمی‌گیرد.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی؛ تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه‌های ۱۸ و ۱۹)

-۲۶۸

(مهسا عفتی)
اهداف علم روان‌شناسی به ترتیب، توصیف، تبیین، پیش‌بینی و کنترل موضوع پژوهش می‌باشد.

در روان‌شناسی ابتدا باید مفهوم مورد نظر را به خوبی بشناسیم (توصیف)؛ سپس علل وقوع آن را بررسی و کشف کنیم (تبیین)؛ بعد از این مراحل، می‌توان وقوع پدیده یا مفهوم را بر اساس شناختی که از خود مفهوم و علل آن داریم، «پیش‌بینی» کرده و با رسیدن به این هدف، «کنترل» آن پدیده ممکن خواهد شد.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی؛ تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه ۱۴)

-۲۶۹

(زهرا بهمالی)
فارابی در نظم بخشیدن به علوم و ایجاد هماهنگی میان آن‌ها تلاش علمی بسیار کرده است. او راه شکوفایی فطرت را آموزش می‌داند.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی؛ تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه ۲۴)

-۲۷۰

(نسرین حق پرست)
به ترتیب فیلسوفان از شیوه خردگرایانه (با کمک فلسفه و مبتنی بر منطق)، پزشکان از طریق روش علمی (تجربی و عینی) و فقهای اسلامی از طریق استناد به آیات و روایات به شناخت موارد مذکور می‌رسند.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی؛ تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه ۱۶)